

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

17. 185329

296

JY3f

FLAVII IOSEPHI ANTIQUITATVM IVDAICARVM

LIBRI XX. ADIECTA IN FINE APPENDICIS

loco Vita Iosephi per ipsum conscripta, à Sigismundo Gelenio conuersi.

DE BELLO IVDAICO libri VII. ex collatione Græcorum codicum per Sig. Gelenium castigati.

CONTRA APIONEM libri II. pro corruptissimis antea, iam ex Græco itidem non solum emendati, sed etiam suppleti, opera eiusdem Gelenij.

DE IMPERIO RATIONIS, siue DE MACHABÆIS liber unus, à DES. ERASMO Roterodamo recognitus.

Cum Indice accuratissimo.

BASILEAE M D LIII.

Cum gratia & priuilegio Cæsareo
ad quinquennium.

● CLARISSIMO ET AMPLISSIMO

DOMINO IO. IACOBO FUGGERO, IN

Kirchberg & Vuiffenhorn comiti, &c.

Sigismundus Gelenius s. d.

V M omnis institutio, uel singulorum hominum ad beatam uitam contendentium, uel coetuum formam in commune uiuendi quærentiū, præceptis constet exemplisq; ut nosti Fuggere uir magnifice, consentire uideo in hoc sapientes, neutrum aliunde melius peti q̃ e sacris literis: quas tanto tutius sequimur, quanto certiora sunt diuina oracula humanis opinionibus: quæ dispendiōsis suis ambagibus nihil aliud ostendunt, quàm frustra id conatos summos quidem uiros, sed humana sapientia præditos, quod non nisi à diuinis & numinis fauore adiutis præstatur: sine quo nec uia salutis iniri, nec incundæ eius modus alijs monstrari potest. Et quamuis utraque iam dicta ratio sit absolutior, si coniungantur: sicut ex ipsis liquet sacris literis, ubi tam legis primū bene conditis hominū pectoribus à rerum opifice insertæ, mox exolescente paulatim eius memoria per eundem præconiō Moſis in communem uitam reuocata, summaria capita, quàm hominū deo carorum, uel priuatorum uel ducum atq; regum, gesta produntur: habent tamen hæ separatam etiam tractationem. Nam ante exortam Seruatoris legem homines quidā ingeniōsi qui se philosophos nominauerunt, ueritatem ceu per tenebras palpare aggressi, præcepta uitæ formandæ conati sunt tradere unā cum dogmatibus ad felicitatem sectandam pertinentibus: alij res regum ac populorū mandauerunt literis, unde magnam colligere liceat exemplorū copiam. Illorum lectio habita est præ cæteris utilis, & re uera fuisset, si ueritatē captatam potuissent assequi: nos in hoc feliciores, quibus sacræ literæ affatim repræsentant quod illis obtingere non potuit; lectio non modo utilis, sed & necessaria. Proxima utilitas est in historijs, peculiari quadā uoluptate ad sui cognitionem inuitantibus, ut ab his legendis pauci modo sint literati abſtineant, cum illa magis seria quibusdam aut nō uacet euoluere aut nō libeat. Sed de lectu opus est in tanta historicorum uarietate, si nolis operam & bonas horas perdere. sunt enim qui nihil aliud quàm ludunt, & aures animosq; otiosos demulcēt in hoc tantum factis narratiunculis, quales sunt Heliodorus, Philostratus, & his antiquiores, sed nihilo grauiores Herodotus & Ctesias ob nimiam mendaciorum licentiam dudum obliterated, in quibus uix quicquam probes præter facundiā. Doctiores sunt alij, ut imbuti philosophia, sed magno discrimine. nam qui Epicureorum, aut Peripateticorū non multo saniorum duntaxat quod ad pietatis dogmata attinet sectam secuti sunt, pro suis affectibus multa produnt tam inutilia, ut ne noxa quidem careant. quid enim bonæ rei potest expectari à tollentibus immortalitatem animorum, & diuinam prouidentiam? & hi ferè proponunt sibi celebranda quadam uasta uerius quàm magna ingenia, Xerxes, Alexandros, Cæsares. Plus

bonæ frugis haurire licet, ex accedentibus propius ad Academicos Stoicós
ue, qui res laudatorum principum aut populi Romani, præsertim illius pri-
sci, trās miserūt ad posteros. huius generis sunt, Plutarchus, Dionysius, Xe-
nophon, Polybius, & Latini aliquot qui sibi gravitatem ceu peculiarē uin-
dicant. Sed longe utilissima, nec iniucunda est sacra historia, olim propter
excellentiā & claritatem, sed maxime propter certissimā sincerissimamq;
ueritatem, etiam profanis expetita regibus, patrum priscorū mores, uitas,
resq; tam domi quā foris gestas continens: quiq; eius compendium scri-
psit, & ubi illa desijt reliquam usq; ad suā ætatem attexuit, Iosephus uir pa-
triarum literarum cognitione nemini suæ gentis secundus, externæ uerò li-
teraturæ studijs uel cum Philone conferendus, facundia pollens quæ plus
uirium quā fucorum habeat, nec minus philosophum quā historicū de-
ceat: quē non est opus prædicare prolixius, quando ipse satis ostendit qua-
lis fuerit, modestissime uitam suā scribēs, quæ nunc primū in præsentī
operum eius editione legi potest à Latinis hominibus. huius scriptoris mo-
numenta cum circunferant, & passim ab omnibus suo merito terantur, Ru-
fino ut titulus pollicet interprete, mihi nunquā persuaderi potuit antiqui-
tates Iudaicas ab eo uiro uersas: uel quod non referant peritum utriusq; lin-
guæ hominē, qualis Rufinus fuit habitus suo seculo: uel quod stilo belli Iu-
daici sint dissimiles. Id Antiquitatū opus non ita dudum ex officina Frobe-
niana prodijt, conflatum ex duobus exemplaribus mutilis, è diuersissimis
petitis orbis tractibus: bono tamen quodam casu euenit ut utrunq; egregie
suppleuerit lacunas alterius. ac mox nō defuerunt qui Latinā uersionem
nouā requirerent: effeceruntq; amici ut suscepta prouincia tirociniū uer-
tendi in eo scriptore ponerem, figlinæ (iuxta prouerbiū) in dolio. Inter uer-
tendum deprehendi non solum deprauata multa in Latinis, sed etiam qui-
busdam locis deesse uersus nō paucos. nam xvi Antiquitatum libro, cap.
iuxta uulgatas editiones septimo, iuxta Græcorum distinctionē quam nos
sequimur xi, desiderabatur integra pagina, & in calce eiusdē libri nō mul-
to minus: id quod uel librariorū uel interpretis etiā culpa accidit, sed non
in his tantū paginis. Itaq; omnia meliore fide conatus sum reddere, stilo pla-
niori, nec rudiori tamen opinor. Ausus igitur rem subituram censuras ua-
rias, cœpi circūspicere de aliquo, cuius præiudicio tutus possem minus de
cæteris criticis esse sollicitus. In eo delectu succurrebat mihi ante alios Io. Ia-
cobus Fuggerus, nimirū ea familia natus, in quam singulari cælestis numi-
nis fauore uirtus & fortuna tantum ornamentorum certatim contulerunt,
ut per uniuersam Europam, atq; etiam longe extra eius limites, tam sit cele-
bris, tam apud summos monarchas gratiosa, ut nihil sit quod hac parte uel
principibus uiris inuideat: & quod peculiariter ad meum desiderii attine-
bat, habeat in suo stēmate uiros literatos literatorumq; patronos eximios,
& uel hoc merito omni posteritatis memoria dignissimos, nuper Raimun-
dum, nunc Antonium eius fratrem familiæq; columnen, & insignem Des.
Erasmi patroni quondam nostri amicū: te uerò tertium (ne alios mihi mi-
nus notos commemorem) adeo expolitum & candidum acriq; iudicio ho-
minem

minem, ut tuæ censuræ non minus probari cupiam, quàm excellentissimorum in utraq; literatura professorum nostri huius haud ineruditi seculi. Et pulchre cōuenire uidebatur, ut scriptor qui in omnibus præsertim Christianorum regionibus etiam uulgo teritur, præferret in fronte ceu tutelare nomen uiri apud omnes eas gentes nō solum notissimi, uerū etiam laudatissimi. Deterrebat hoc unum quòd ignotus essem tanto Mœcenati: sed contra cogitabam multos similibus occasionibus innotuisse feliciter. itaq; sic nutantem ut tamen propensior essem ad demerendam tuam gratiam, impulit non inuitum noster uetus amicus & liberorum tuorum ad imitandam paternam excellentiam incensor adiutorq; Ludouicus Carinus, uir magnatibus merito carus, integer, pius, eruditus, cordatus: qui talibus coloribus te mihi depinxit, uerissimus quidem illis ut est ipse sincerus, quales in hanc tabulam conferre, nec sine modestiæ tuæ uexatione possem, nec sine adulationis suspitione. Accipies igitur uir præclarissime opus hoc per otium inspiciendum: quod si tibi tale uidebitur ut ferri possit à lectore non fastidioso, erit mihi incitamentū ad aggrediendos etiam autores alios: accipies & Gelenium tuum in clientelam, quam nemo non expetit, ipse uehemēter opto ut ea dignus sim. Deus te perpetuò seruet patrone (iam enim hanc salutādi formulam mihi tua pace permitto) obseruandissime, unā cum liberorū suauissima cohorte totaq; familia, cui me commendatum cupio, si non de officiolo, saltem de studio addictissimo. Basileæ calendis augustis,

annō à natiuitate Christi seruatoris humani

generis M D XLVIII.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

FLAVII IOSEPHI DE ANTIQVITATE IVDAEO

RVM CONTRA APIONEM ALEXANDRI-
num, ad Epaphroditum, Liber I.

Opera Sigismundi Gelenij restitutus.

VFFICIENTER, ut arbitror, & per libros Antiquita-
tum, optime uirorum Epaphrodite, legentibus eos,
aperui de nostro genere Iudæorum, quia & uetustissi-
mum est, & primam originem domesticam habuit.
Quinq; miliū enim annorū numerum historiā conti-
nentem, ex nostris sacris libris Græco sermone con-
scripsi. Quoniā uero multos uideo, respicientes blas-
phemiam quorundam insane prolata: & ea quæ à me
de antiquitate conscripta sunt, non credentes: putantes mendaciū nostrum
esse genus, eo quod nulla memoria apud Græcorū nobiles historiographos
digni sunt habiti nostri maiores: pro omnibus his arbitratus sum oportere
me breuiter hæc dicta conscribere: & derogantiū quidē, uesani spontane-
umq; increpare mendaciū, aliorū uero ignorantia pariter emendare: uniuersosq;
de nostra antiquitate, qui scilicet ueritatem amplectunt, edocere. Ut ar-
aūt in meis dictis testibus eis, qui de omni antiquitate apud Græcos fide dig-
ni sunt iudicandi: eos aūt qui blasphemie de nobis atq; fallaciter conscribere
aliqua, per semetipsos cōuictos indubitanter ostendā. Conabor etiam causas
exponere, propter quas nō multi in Græcis historijs gentis nostræ fecere me-
moriā: nec non & eos, qui de nobis scribere uoluerūt nesciētibus aut nesci-
re simulatibus indicabo. Primitus itaq; satis admiror eos, qui existimāt opor-
tere de rebus antiquis, Græcis tantūmodo fidem habere, & ab eis cōsulendā
esse ueritatis integritatē: nobis aūt & alijs hominibus non esse credendum.
Sed ego omnia in his contraria uideo cōtigisse. Quapropter decet nō uarias
opinionēs inspicere, sed ex ipsis rebus iustitiam ponderare. Omnia siquidem
Græcorū noua, & heri (ut ita dicam) nuperq; facta cognoui: hoc est fabricā
ciuitatū & adinventiones artium cōscriptionesq; legū: cunctarūq; rerū iu-
nior apud eos est historiæ diligentia conscribendæ. Apud Aegyptios autē,
atq; Chaldeos, & Phœnicas (desino enim nos illis connumerare) sicut ipsi fa-
tent, res gestæ antiquissimā & permanentē habent memoriæ traditionē. Nā
& locis omnes inhabitāt, quæ nequaquā aeris corruptioni subiaceāt: & mul-
tam prouidentia habuere, ut nihil horum quæ apud eos aguntur sine memo-
ria relinqueret: sed in publicis cōscriptionibus semper à uiris sapientissimis
dicerent. Græcorū uero regionē innumeræ corruptiones inuasere, rerū me-
moriā delentes. Qui aūt nouas constituentes conuersationes, omniū se pri-
mos esse credidere, sciāt quia etiā sero & uix naturā potuere agnoscere litera-
rum. Nam antiquissimū earum usum habuisse creduntur à Phœnicibus, & à
Cadmo se didicisse gloriātur. Sed neq; illo tēpore poterit aliquis demonstrare

seruatam conscriptionē, neq; in templis, neq; in publicis anathematibus: quādo etiā de Troianis rebus, ubi tot annis militatum est, postea multa quæstio atq; cōtentio facta est, utrū literis usi sint: & magis ueritas obtinuit, quod usus modernarū literarum illis fuisset incognitus. Constat autem, quod apud Græcos nulla inuenitur conscriptio, poemate Homeri uetustior: & hūc etiā post bella Troiana fuisse manifestum est. Et aiūt neq; hunc literis suum poema reliquisse: sed cantibus memoria referuatū, postea fuisse compositum, & propterea multam in eo comperiri dissonantiam. Qui autē historias apud eos conscribere tentauere, id est Cadmus Milesius, & Acusilaus Argiuis, & post hūc quicumq; alij fuisse referuntur, paululum tempus Persarum contra Græcos expeditionē præcessere: Sed & eos qui de coelestibus ac diuinis primitus apud Græcos sunt philosophati, id est, Pherecydem Syrium & Pythagoram, & Thaletem, omnes cōcorditer confitentur, Aegyptiorum & Chaldeorum fuisse discipulos: & breuiter conscripsisse, quæ à Græcis omnium antiquissima iudicant, ita ut uix ea credant ab illis fuisse cōscripta. Quomodo ergo nō est irrationabile, ut tali fastu turgeant Græci, tanquam soli sciant uetera, & ueritatem eorum exacte tradāt: aut quis non ab ipsis conscriptoribus facillime discat, quod neq; firmiter scientes aliquid cōscripsere, sed quod unusquisq; opinatus est, hoc studuit explanare. Vnde etiā libris se inuicē arguūt, & ualde contraria de rebus eisdem non piget eos dicere. Sed ego uidebor me potiori esse superfluis, si explanare uoluero, quātis quidem locis Hellanicus ab Acusilao de genealogijs discrepat, & in quātis Hesiodū corrigit Acusilaus, aut quomodo Ephorus quidem Hellanicū in plurimis ostendit esse mendacem, Ephorum uero Timæus, Timæū qui post illum fuisse, Herodotū uero cuncti: sed neq; de Siculis cū Antiocho & Philisto aut Callia Timæus cōcordare dignatus est: neq; rursus de Atticis hi qui Atthidas cōscripserūt: aut de Argolicis qui de Argis historiam protulere, alterutros cōsecuti sunt. Et quid oportet dicere de ciuitatibus breuib; rebus, quādo de militia Persica, & his quæ in ea sunt gesta, tantū uiri probatissimi discordasse noscūt? In multis autem etiam Thucydides tanquam fallax accusat, licet scrupulosissimam sui temporis historiam cōscripsisse uideatur. Causæ uero huius dissonantiæ multæ forsan & aliæ quærere uolentibus apparebūt. Ego uero duabus quas dicturus sum, maximam huius uim diuersitatis ascribo. Et quidem primum dico eam quæ mihi propior esse uidetur: id est, eo quod ab initio non fuerit studium apud Græcos, publicas de his quæ semper agūtur proferre conscriptiones. Hoc etenim præcipue & errorem & potestatem mētiendi posteris, uetus aliquid uolentibus scriptitare, cōcessit. Nō enim solummodo apud alios Græcos publica cōscriptio est neglecta: sed neq; apud ipsos Athenienses, quos terrigenas esse dicunt, disciplinæq; cultores, aliquid huiusmodi reperitur. Sed publicarum literarum antiquissimas esse dicunt leges, quæ à Draco- ne eis de supplicijs sunt conscriptæ, modicum ante tempus tyrannidis Pisistrati. De Arcadibus autem in antiquitate gloriantibus, quid oportet dici? uix enim isti & postea literis eruditi sunt. Cum ergo conscriptio nulla præponeretur, quæ & discere uolentes doceret, & mentientes argueret, multa inter conscriptores discordia nata est: quoniam qui ad scribendum se præpara-
bant

bant, non studium ueritatis exhibuerunt, licet hæc promissio semper habeatur in pròptu: sed uerborum magis habere prolationem maximam. Et quem admodum laudari se in hoc super alios æstimarent, ad hoc potius semetipsos aptabāt. Aliqui uero ad fabulas sunt conuersi: alii autem ad gratiam, aut ciuitates laudantes aut reges: alij semetipsos ad accusandas causas aut cōscriptores tradidere: in hoc se fore probabiles æstimātes, & omnino hoc agentes, q̃ historiæ nimis aduersum est. Veræ siquidem historiæ indicium est, si de eisdē rebus omnes eadem dicant atq; cōscribant. hi uero cum quædam aliter cōscriberēt q̃ alij, tunc se putabant omniū ueraciores ostendi. Quapropter causa quidem uerborum & calliditatis eorum, cedere nos Græcis oportet: nō autem de antiqua historiæ ueritate, & maxime de rebus propriæ uniuscuiusq; prouinciæ. Quoniam igitur apud Aegyptios & Babylonios, ex lōgissimis olim temporibus circa cōscriptiones diligentia fuit, quando sacerdotibus erat iniūctum, & circa eas ipsi philosophabānt: Chaldæi uero apud Babylonios: & quia præcipue Græcis immixti, usi sunt Phœnices literis, circa dispensatio nes uitæ, & publicorum operū traditionem, dum consentiant omnes tacendum hoc puto. De nostris uero progenitoribus, qui eandē quam prædicti habuerūt in cōscriptionibus sollicitudinē (desino dicere, etiam potio rem) pontificibus & prophetis hoc imperātes: & quia usq; ad nostra tempora cū multa integritate seruatum est, & si oportet audentius dicere, etiam seruabit, conabor breuiter edocere. Nō enim solūmodo ab initio probatissimos uiros, & in dei placatione præparatos, ad hæc exercēda constituerūt: sed quatenus etiam genus sacerdotū sine permixtione purumq; consisteret, prouiderunt. Oportet enim eum qui sacerdotium habiturus est, ex eiusdem gētis nasci muliere: & neq; ad pecunias, neq; ad honores inspicere, & genus per antiquā lineam & multis testibus approbare. Quod scilicet agimus non solū in ipsa Iudæa: sed ubicunq; nostri generis cōstitutio reperitur, etiam ibi integritas ista seruatur circa nuptias sacerdotum: hoc est, in Aegypto & Babylonia, & quocūq; terrarum orbe quilibet de sacerdotum genere sunt dispersi. Mittunt enim in Hierosolymam cōscribentes à patre nomen nuptæ, & antiquorū progenitorum, quicunq; huius rei testimonia præbuere. Si autem bella proueni ant, sicut iam crebro factū est, dum Antiochus Epiphanes ad nostram uenisset regionem, & Pōpeius Magnus, & Quintilius Varus, & præcipue nostris gesta temporibus, tūc hi qui de sacerdotibus supersunt, ex antiquis literis iterum nouas cōficiunt, & probant mulieres, quæ relinquunt. Non enim ad captiuas accedunt, alienigenarū cōsortia formidantes. Indicium uero integritatis hoc maximum est: quia pōtiffices apud nos à duobus milibus annis denominati filij à patre cōscripti sunt. His autē qui prædicti sunt, si quid præuari centur, interdicit ne uel ad altare accedant, uel alia sanctificatione fungātur. Recte siquidē, potius autem necessarie, cum neq; cōscribendi potestas omnibus data, neq; ulla sit in descriptione discordia: sed solūmodo prophetis antiquissima quidē & ueterrima secundum inspirationem factam à deo cognoscētib; alia uero suorū temporū sicuti sunt facta palām cōscribētibus, infiniti libri nō sunt apud nos discordātes & sibimet repugnātes: sed solūmodo duo & uiginti libri, habētes tēporis totius cōscriptionē: quorū iuste fides ad mitti-

mittit. Horum ergo quinque quidem sunt Moscos, qui natiuitates continent, & humanæ generationis traditionem habent usque ad eius mortem. hoc tempus de tribus milibus annis paululum minus est. A morte uero Moscos usque ad Artaxerxem Persarum regem, qui fuit post Xerxem, prophetarum suorum temporum res gestas conscripserunt in tredecim libris. Reliqui uero quatuor, hymnos in deum, & uitæ humanæ præcepta noscuntur continere. Ab Artaxerxe uero usque ad nostrum tempus singula quidem conscripta, non tamen priori simili fide sunt habita, eo quod non fuerit certa successio prophetarum. Palam namque est ipsis operibus quemadmodum nos proprijs literis credimus: tanto namque seculo iam præterito neque adijcere quicquam aliquis, nec auferre nec transformare præsumpsit. Omnibus enim insertum est mox ex prima generatione Iudæis, hæc diuina dogmata nominare, & in his utique permanere: & propterea, si oporteat, mori libenter. Iam itaque multi captiuorum frequenter tormentis affecti sunt, & mortes uarias in theatris sustinere, ne ullum uerbum contra leges admitterent, aut conscriptiones auitas uiolarent. Quis Græcorum aliquid tale perpessus est? quando neque fortuitam sustinere læsionem uolunt: licet omnia apud eos scripta destruant. Verba enim hæc esse putant secundum conscribentium uoluntates exposita. Et hoc iuste etiam de antiquis sapiunt, quoniam aliquos nunc quoque uident præsumentes de his rebus conscribere, quibus neque ipsi interfuere, neque credere sciētibus acquiescunt. Denique de bello quod apud nos contigit nuper, quidam historias conscribentes ediderunt: cum neque ad ea loca uenerint, neque in proximo rerum gestarum fuerint: sed ex auditu quædam pauca componentes, impudenter semet ipsos uident historię nomine iactitare. Ego uero & de omni bello, & quę ibi particulariter gesta sunt, ueram descriptionem feci: cum ipse rebus omnibus interfuerim. Dux etenim apud nos Galilæorum eram, donec fuit defendendi facultas. Contigit autem ut caperer à Romanis: & habentes me Vespasianus & Titus in custodia, uniuersa semper inspicere faciebant, primo quidem uinctum: postea uero solutus cum Tito ab Alexandria propter obsessionem Hierosolymorum directus sum. Eo tempore nihil est gestum, quod meam potuisset latere notitiā. Nam uidens Romanorum exercitum, uniuersa cum diligētia describebam. Et ea quę nunciabantur ab his qui semetipsos tradebant, ego solus integrius intelligens disponebam. Deinde Romæ tempus uacationis habens, omniam negotio præparato usus aliquibus cooperatibus mihi propter eloquentiam Græcam rerum eruditionem exhibui. Tantaque mihi securitas affuit ueritatis, ut primos omnium imperatores belli Vespasianum & Titum testes non expauescerem. Primum namque illis obtuli libros: & post illos multis quidem Romanorum qui bellis interfuerunt, plurimis uero nostrorum etiam eos uenū dedi, qui Græca eruditione uidebantur imbuti, quorum est Iulius Archelaus, Herodes honestissimus, & ipse admirabilis rex Agrippa. Isti siquidem uniuersi testimonium perhibuere, quod ueritatem diligenter excolui: non dissimulaturi si quid gestorū per ignorantiam aut per gratiam commutassent, aut prætermisissent. Quidam uero prauī homines derogare meæ historiæ sunt conati, tanquam in scholis adulescentium themata exercētes, & accusationis insperatæ atque detractionis faciētes opus: cum oporteat illud sciri, quod conuenit promittentē alijs rerum ueracium traditionem, ipsum prius hæc nosse certissime, aut rebus gestis adhæcdo, aut ab

scienti-

sciētibus cōsulendo. Quod ego prācipue circa utrūq; me credo fecisse opus. Antiquitatis nāq; libros (sicuti dixi) ex uoluminib⁹ sacris interpretatus sum, cū essem genere sacerdos, & participarem illarum sapientiam literarū. Historiam uero belli cōscripsi, multarū quidem actionū ipse operator, plurimarū uero inspector existens: & omnino corū quæ dicta uel gesta sunt, nihil ignorās. Quomodo ergo nō procaces quilibet existimabit eos, qui aduersum me nitunt de ueritate cōtendere? Qui licet imperatorū cōmentarios legisse dicuntur, nō tamē nostrorū repugnantium rebus interfuere. De his rebus itaq; necessariam feci digressionē, significare uolens facultatē eorum, qui historiam scribere promittūt. Et sufficiēter, sicuti reor, declarauī, quod cōscriptio rerū apud Barbaros potius solēnior, q̄ apud Grēcos est. Volo aut paululum prius disputare aduersus eos, qui contendunt, nouellam esse nostram conuersationem, eo quod nihil de nobis, ut aiunt illi, dictum sit à conscriptoribus Græcis: Deinde testimonia antiquitatis ex aliorum literis exhibebo: & eos qui nostrum blasphemāt genus, nulla ratione blasphemare monstrabo. Nos igitur neq; regionem maritimā habitamus, neq; mercimonijs gaudemus, neq; per hoc alterutris peregrinationib. fatigamur. Sed nostræ ciuitates procul à mari sitæ sunt: regionēq; uberrimā possidentes, in ea assidue laboramus, prācipue circa filiorū nutrimenta studentes, legumq; custodiā: & traditionē pietatis, totius opus uitæ necessariū iudicamus. Cum accedat igitur his quæ prædicta sunt, etiā uiuēdi ratio propria, nihil fuit antiquis tēporibus quod faceret nobis cōmercium Græcorū: sicut Aegyptijs mercimonia, quæ ab eis exportant, & ad eos rursus importantur: itēq; habitatoribus Phoeniciæ maritimæ, studētibus circa cōtractus, atq; negocia amore pecuniæ requisita. Sed neq; circa latrocinia sicut quidā alij uacauere, aut amplius habere cōcupiscētes patres nostri ad bella cōuersi sunt, licet regio nostra multa milia uirorū fortium possideret. Phoenices ergo propter negociationē ad Græcorū prouinciā nauigātes, repēte sunt agniti, & per illos Aegyptij, & oēs à quibus ad Græcos onera deuehebāt, immēsa maria proscindētes. Medi uero postea atq; Persæ palām in Asia regnauerūt, & usq; ad alterā continentē Persæ militauerūt: Thraces aut propter uicinitatē, & Scythæ ab his qui Pontū nauigāt, cogniti sunt: & omnino uniuersi iuxta mare uel oriētale uel hesperium habitantes, aliquid cōscribere uolentibus cogniti facti sunt. Qui uero superius habitabāt, & procul à mari, multis sunt tēporibus ignorati. Et hoc apparet etiam circa Europā contigisse: quando de Romanorū ciuitate tam longo tempore adepta potestate, tantaq; bella conficiente, neq; Herodotus, neq; Thucydides, nec ullus qui fuit cū istis, fecit aliquā mentionem: sed sero tandem & uix ad Græcos potuit eorū uenire notitia. De Gallis enim & Hispanis sic ignorauere hi, qui putantur diligentissimi cōscriptores, quorū est Ephorus, ut unā ciuitatē esse arbitrentur Iberos, qui tantā partem occidentalis terræ noscunt inhabitare. Et mores eorū, qui neq; fiunt apud eos, neq; dicuntur, referunt. Causa uero ignoratiæ ueritatis est, quod procul abessent: ut aut falsa conscriberent, & uellet uideri aliquid amplius q̄ alij retulisse. Quomodo ergo mirari decet, si neq; nostra gens plurimis erat nota, neq; ad scribēdum de se aliquā dedit occasionem, & ita dissita procul à mari, & talibus institutis uiuēs? Pone igitur nos argumentum

gumento uti uelle Græcorū, quod non sit genus eorum antiquum, eo quod nihil in nostris uoluminibus de eis sit dictū: nonne omnino deridebunt causas huiusmodi à me prolatas, & testes uicinæ regionis adducent antiquitatis suæ? Igitur & ego hoc conabor efficere. Aegyptijs enim & Phoenicibus præcipue testibus utar, cū nullus eorū potuerit tanquā falsum accusare testimonium. Et uidentur maxime erga nos iniqui in cōmuni quidem omnes Aegyptij, Phoenicum uero Tyrij. De Chaldæis autē nequaquam hoc dicere poterō, quoniā & generis nostri principes cōstituti sunt, & propter cognationē in conscriptionibus suis meminere Iudæorū. Cū uero fidem de his præbuerō, & blasphemias falsas ostenderō, tūc etiam Græcorū cōscriptores memorabo, qui Iudæorū fecere mentionē: ut neq; huiusmodi occasio relinquatur in Iudæis nobis faciendæ contentionis. Inchoabo autem primū à literis Aegyptiorum, quas nō arbitrantur cōmendare quæ nostra sunt. Manethon itaq; genere uir Aegyptius, Græca disciplina eruditus, sicuti palām est (scripsit enī sermone Græco) paternę religionis historiā ex sacris (sicuti ait ipse) interpretatus libris, frequenter arguit Herodotum, in Aegyptiacis ignoratione mentitum. Is Manethō in secūdo Aegyptiacorum hæc de nobis scripsit. Ponam uero etiam uerba eius, tanquam illum ipsū adducēs testem. Fuit nobis rex, Timaus nomine sub hoc nescio quomodo deus iratus fuit: & præter spem ex partibus orientalibus homines, genere ignobiles, adepta fiducia in prouincia castrametati sunt. Et facile ac sine bello eā potēterq; ceperūt: & principes eius alligātes, de cætero ciuitates crudeliter incēdere: & deorum templa euertere. Erga omnes uero prouinciales inimicissime se gesserūt, alios quidē perimētes, aliorum uero & filios & coniuges in seruitutem redigentes: nouissime uero & unū ex se fecere regē, cui nomen Saltis. Hic in Memphidem uentens, superiore inferioreq; prouincia tributaria facta, præsidia relinquens opportunis locis, maxime partes muniuit oriētales, prospiciens quod Assyrij aliquanto potētiores, erant desideraturi regnum eius inuadere. Inueniens autem in præfectura Saite ciuitatem opportunissimā, positam ad orientem Bubastis fluminis, quæ appellabatur à quadam antiqua theologia Auaris, hanc fabricatus est, & muris maximis cōmuniuit, collocās ibi multitudinē armatorum, usq; ad ducēta quadraginta milia uirorū eam custodientium. Hic autem messis tempore ueniebat, tam ut frumenta meteret, & mercedes exolueret, q̃ ut armatos ad terrorē extraneorū diligenter exercitaret. Qui cum regnasset decem nouē annis, uita priuatus est. Post hunc autē regnauit alter quatuor & quadraginta annis, Bæon nomine. Post quem alius Apachnas, sex & triginta annis, & mēsis septem. Deinde Apochis, unū & sexaginta & Ianias quinquaginta, & mense uno. Post omnes autem Assis nouem & quadraginta, & mensibus duobus. Et isti quidem sex apud eos fuere primi reges, debellantes semper, & maxime Aegypti radicem amputare cupientes. Vocabatur autem gens eorū Hycsos, hoc est, reges pastores. Hyc enim secūdam sacram linguā, regem significat: Sos uero pastorem siue pastores, secundum communē dialectū: & ita compositum inuenitur Hycsos. quidam uero dicunt eos Arabas esse. In alijs autē exēplaribus non reges significari cōperi per appellationem Hyc, sed ē diuerso captiuos declarari pastores. Hyc enī Aegyptiaca lingua, &

hac

hac quādo denso sono profertur, captiuos aperte significat: & hoc potius uerisimile mihi uidet, & historiæ antiquæ cōueniens. Hos ergo quos prædiximus reges, & eos qui pastores uocabant, & qui ex eis fuere, obtinuisse Aegyptū ait annis undecim & quingētis. Post hæc aut regū Thebaidis & Aegypti reliquæ factā dicit super pastores inuasionē, & bellū maximū & diuturnū eis illatū. Sub rege uero cui nomē erat Alisfragmuthosis, uictos dicit pastores. & aliam quidem uniuerfam Aegyptū perdidisse. inclusos aut in locū habentem mensuram iugerum decem milium, cui loco nomen est Auaris. Hunc Manethon dicit omnem maximo muro atq; robustissimo circundedisse pastores, quatenus & omnē possessionē munitam haberent, simul & prædam suam. Filiū uero Alisfragmuthoseos Themosis conatū eos ui expugnare, cū quadringentis octoginta milibus armatorū eorū muros obsedisse. Cum uero obsidiū desperasset, pacta cū eis fecisse, ut Aegyptū relinquētes, quō uellent innoxij oēs abirent. Illos uero his promissionibus impetratis, cum omni domo & possessionibus non minus ducenta quadraginta milia numero, ex Aegypto per desertū in Syriam iter egisse: & metuētes Assyriorū potentiā (tunc enim illi Asiam obtinebant) in terra quæ nunc Iudæa uocitatur, ciuitatē ædificasse, quæ tot milibus hominū sufficere posset, eamq; Hierosolymam uocitasse. In alio uero quodā libro Aegyptiacorum Manethon hanc ipsam gentē, id est, qui uocitabant pastores, in sacris suorū libris captiuos ascriptos rectissime dixit. Nam antiquis progenitoribus nostris pascere mōs erat: & pascualem habētes uitā, uocabant ita pastores. Sed & captiui nō temere ab Aegyptijs dicti sunt: quoniā progenitor noster Ioseph dixit ad regem Aegyptiorū, se esse captiuum: & fratres in Aegyptū posterius euocauit, rege præcipiente. Sed de his quidē in alijs examinationē subtilius faciemus. Nunc autem huius antiquitatis producam testes Aegyptios, rursūmq; quomodo se habent uerba Manethonis circa ordinem tēporum aperte describam: sic enim ait: Postquam egressus est ex Aegypto populus pastorum Hierosolymam, expulsor eorū rex Themosis regnauit post hæc annis uiginti quinque, & mensibus quatuor, & defunctus est. Assumpsit regnū filius Chebron annis tredecim, post quem Amenophis uiginti & mensibus septem, huius autē soror Amesses annis uiginti uno, & mensibus nouem. Mephres autem duodecim, & mensibus nouem. Mephramunthosis uiginti quinque, & mensibus decem. Thmosis autem nouem, & mensibus octo. Amenophis uero triginta, & mensibus decem. Orus uero triginta sex, & mensibus quinque. Huius autē filia Acencheres, duodecim, & mense uno. Rathotis uero frater nouē. Acencheres autē duodecim, mensibus quinque. Acencheres alter duodecim, & mensibus tribus. Armais uero quatuor, & mense uno. Armesis autē uno, & mensibus quatuor. Armese smiamun uero sexaginta sex, & mensibus duobus. Amenophis nouemdecim, & mensibus sex. Sethosis autē equestres & nauales copias habens, fratrem quidem Armain procuratorē Aegypti cōstituit, & omnem ei aliam regalem contulit potestatem, tantummodo autē diademate uti prohibuit, & ne reginam matrem liberorum opprimeret imperauit, & ut abstineret etiam ab alijs regalibus concubinis. Ipse uero ad Cyprum & Phœnicen, & rursus contra Assyrios atq; Medos castrametatus, uniuerfos quidem,

Ioseph.

Aaa alios

alios ferro, alios sine bello terrorē magnæ uirtutis sibi met subiungauit. his uero felicitatibus eleuatus cōfidentius incedebat, orientales urbes ac prouinciās subuertēdo, multoq; tēpore procedēte Armais, qui in Aegypto fuerat relictus, omnia cōtra q̄ frater agere monuerat, sine timore faciebat. Nam & reginam uiolēter abiecit, & alijs cōcubinis sine paritate iugiter miscebatur: persuasusq; ab amicis & diademate utebat, & fratri rebellabat. Is uero qui cōstitutus erat super sacra Aegyptia, codicillos Sethosi misit, cūcta significans, & quia rebellaret ei suus frater Armais. Qui repēte ad Pelusium destinauit, & propriū tenuit regnū. Prouincia uero uocata est ex eius nomine Aegyptus.

Dicit enim q̄ Sethosis Aegyptus uocabatur, Armais autem frater eius Danaus. Hæc quidem Manethon. Palam uero est, ex prædictis annis tēpore cōputato, quod qui uocabantur pastores, id est, nostri progenitores, ex Aegypto liberati, ante tres & nonaginta atq; trecentos annos hæc prouinciā inhabitauere, q̄ Danaus ad Argos accederet: licet hunc antiquissimū Argiui esse confidant. Duas igitur res Manethon maximas pro nobis Aegyptijs literis protestatus est: primam quidem, quia aliunde uenerunt ad Aegyptum: deinceps egressum eorum exinde, ita temporibus antiquissimum, ut penē mille annis bellum præcedat Iliacum. Ea uero quæ Manethon non ex Aegyptijs literis, sed (sicut ipse confessus est) ex fabulis quorundam sine nomine, abiecit, postea particulariter redarguā, ostendens ea sine uerisimilitudine esse mēdacia. Sed uolo ab istis rursus migrare ad ea, quæ apud Phœnicas de nostro genere cōscripta sunt, & eorū testimonio declarata. Sunt itaq; apud Tyrios multorum annorū publicæ literæ, & cōscriptiones diligentissime custoditæ, ex his quæ apud eos facta & inuicem gesta noscuntur, quæ tamen memoria digna sunt. Inter hæc ergo cōscriptū est, quia in Hierosolymis ædificatum est templum à Salomone rege, ante annos centū quadragintatres, & menses octo, q̄ Tyrij Carthaginē cōdidere. Descripta uero est apud illos cōstructio tēpli nostri. Hiramus enim Tyriorum rex amicus erat regis nostri Salomonis, paternis amicitijs ei deuinctus. Is ergo munificentia suam exhibens ad claritatē fabricæ, præbuit Salomoni auri quidem uiginti & centum talenta: incidēsq; pulcherrimam syluam in monte, qui Libanus nuncupatur, ad cameram destinauit ei. Quem redonauit Salomon & alijs multis rebus, & terra Galilææ regionis, quæ Zabulon uocatur. Præcipue autē ei amicitiam sapientiæ concupiscentia conciliauit. Problemata enim soluenda alterutris dirigeabant, & melior in his Salomon erat, & in alijs sapientior apparebat. Hactenus uero seruantur apud Tyrios epistolæ multæ, quas illi scripsere ad inuicem. Quod autē non fingam de Tyriorum literis, testem producam Dium qui in Phœnicum historia integerrimus approbatus est. Is igitur in Phœnicijs historijs hoc modo scribit. Abibalo moriente, filius eius Hiramus regnauit. Hic partis orientalis ciuitates ampliavit, urbē potiore fecit: & Olympij Iouis templum, quod in insula sitū erat, iactis aggeribus urbi adiunxit, & aureis anathematibus exornauit. Ascendens autē in Libanum, syluas incidit ad templorum & dificationem. Regem uero Hierosolymorum Salomonem misisse dicūt ad Hiramum quædam ænigmata, & poposcisse ab eo, adiecto ut qui non posset discernere, pecuniā soluenti persolueret: cōfessumq; Hiramum, non se posse

se soluere propositas quæstiões, multis pecunijs mulctatū. Deinde Abdemonum quendā, uirum Tyrium, propositas soluissē quæstiones: ipsumq; alias proposuisse, quas si nō solueret Salomon, multas rursus pecunias Hiram regi cōferret. Dius igitur hoc modo de prædictis testimoniū perhibuit nobis. Sed post hunc producam Menandrū quoq; Ephesium. Is enim singulorum regum actus cōscripsit apud Græcos & Barbaros, studēs ex prouinciis libus uniuscuiusq; loci literis, historiæ ueritatē pandere. Scribēs enim de his qui in Tyro regnauere, & deinde ueniens ad Hiramum regē, sic ait: Moriente uerò Abibalo, successit in eius regno filius eius Hiramus, qui uixit annis trigintaquatuor. Hic aggere cōiunxit Eurychorū, aureamq; ibi columnam Iouis in templo reposuit: & ad syluam lignorū profectus, abscidit de monte qui Libanus appellatur, ligna cedrina ad tegmina facienda templorum. Demolitusq; antiqua delubra, noua templa ædificauit. Herculisq; & Astartes fana dedicauit, Herculis primū exstructo mēse Peritio, deinde Astartes: quando castra mouit aduersus Tityos, minime tributa reddentes: quos etiam subdens sibimet, denuo remeauit. Sub hoc fuit Abdemonus puer iuuenis, qui semper parabolas soluebat, quas Salomon Hierosolymorum rex destinabat. Supputatur uerò tempus ab hoc rege usq; ad cōstructionē Carthagini, hoc modo: Moriente Hiram successit in eius regno Belestartus filius. qui cum uixisset annis quadragintatribus, septem regnauit annis. Post hunc Abdastartus filius cum uixisset annis uiginti, regnauit nouem. Hunc filij nutricis eius quatuor insidijs peremere: quorū senior regnauit annos xii. Post quos Astartus filius Belestarti regnauit. Qui cum uixisset annis quadragintaquatuor, regnauit annis duodecim. Post hūc frater eius Astarimus: & hic uixit annis quatuor & quinquaginta, regnauit annis nouē, & perēptus est à fratre Phellete: qui suscipiēs regnū, mensibus imperauit octo, cum uixisset annis quinquaginta. Hūc peremit Ithobalus Astartæ sacerdos: qui cū uixisset annis sexaginta octo, regnauit annis trigintaduobus. Huic successit Badezorus filius: q cū uixisset annis xlv, regnauit sex. Huic successor factus est Mettinus filius: qui cū uixisset trigintaduobus, nouē regnauit annis. Huic successor fuit Pygmalion, qui annos egit in sua uita quinquaginta sex, ex quibus xlv tenuit principatum. huius regni anno septimo, soror Dido in Africa ciuitatē ædificauit Carthaginē. Itaq; colligit tēpus à regno Hiram usq; ad ædificationē Carthagini, annorū c l v, & mensium viii. Cum uero duodecimo anno huius regni, in Hierosolymis ædificatū sit tēplum, sit ab ædificatione templi usq; ad constructionem Carthagini tempus annorū c xliii, mensium viii. Testimonio siquidem Phœnicum quid amplius oportet apponi? Cernitur ipsa ueritas fortiter approbata: & multo clarius apparet, quoniam præcedit constructionem templi progenitorum nostrorum ad prouinciā hanc aduentus. Cum enim eam uniuersam bello tenuissent, tum demum templum ædificare coepere: & hæc aperte ex literis sacris etiam à me in Antiquitate manifestata sunt. Nunc itaq; sunt dicenda ea, quæ apud Chaldeos noscuntur esse conscripta, & de nobis in historia sunt relata. Quæ multam habent concordiam cum nostris uoluminibus, etiam de alijs rebus. Testis autem horum est Berosus, uir genere quidem Chaldeus, notus autē eis, qui doctrinæ eruditioniq;

congaudent: quoniā de astronomia & de Chaldæorū philosophia ipse Græcas cōscriptiōes edidit. Igit̃ Berōsus antiquissimas secutus historias, de facto diluuiō, & hominū in eo corruptione, sicuti Moses, ita cōscripsit: simul & de arca, in qua generis nostri princeps seruatus est, deuēcta scilicet ea in summū tatem montiū Armeniorū. Deinde scribens eos qui ex Noe progeniti sunt, & tēpus eorū adiiciens, usq; ad Nabulassarū peruenit, Babyloniorū & Chaldæorum regem. & huius actiones exponens, narrat: quemadmodū misit in Aegyptum & ad nostram terram filium suū Nabuchodonosorē cum multa potentia: qui dum rebellantes eos inuenisset, omnes suo subiecit imperio: & templum in Hierosolymis cōcremauit: cunctumq; generis nostri populum auferens, migrauit in Babylonē. Vnde ciuitatē contigit desolari annis LXX, usq; ad Cyrū regem Persarum. Dicit autē quod tenuerit Babylonius Aegyptum, Syriam, Phoeniciam, Arabiam, uniuersos priores Chaldæorum & Babyloniorum reges exactiōibus suis excellens. Ipsa uerō uerba, quæ Berōsus protulit, hoc modo dicta, necessario proferenda sunt. Audito autē pater eius Nabulassar, quod sātropa cōstitutus in Aegypto & Syria inferiore & Phoenicia rebellaret, cū non ualeret iam ipse labores ferre, tribuens filio suo Nabuchodonosori ætate ualenti partē quandā exercitus cōtra eum misit Nabuchodonosor autē cum sātropa desertore cōgressus, prouinciam quæ ab initio eorū fuerat, ad proprium reuocauit imperium. Eodē uero tēpore, cōtingit patrem eius Nabulassarum, cum ægrotasset, in Babylonia ciuitate defungi, qui regnauit annis XXXIX. Nabuchodonosor autē non post multum tempus mortem patris cognoscens, et negocia Aegyptiaca disponens, reliquarumq; prouinciarum, & captiuos Iudæorum & Phoenicum atq; Syrorum, qui in Aegypto fuerant, cōmendans quibusdam amicis, ut cum exercitu & impedimentis perducerentur ad Babyloniā, ipse cum paucis iter aggressus per desertum Babylonem uenit: reperiensq; cūcta à Chaldæis dispensari, seruatumq; regnū ab optimatibus eorum, dñs factus totius paterni principatus, captiuis quidē aduenientib. præcepit habitacula in opportunissimis Babyloniæ locis ædificare. ipse uerō ex manubijs tēplum Bel ac reliqua munificentissime excoluit: & ueteri urbi alterā extrinsecus adiecit. Et prouiso ne posthac possent hostes fluuium conuertere & ad urbem accedere, tres interiori ciuitati per circuitum muros, totidem exteriori, hos cocto latere, illos addito etiam bitumine, circundedit: tum sic cōmunitæ portas quæ uel templum deceant, addidit. ad hoc iuxta paternā regiam, alteram sumptuosiorē multo amplioremq; exstruxit: cuius ornatum exponere fortasse longum esset. illud memoratu dignum, quod hæc adeo superba supraq; fidem magnifica, quindecim dierum spatio perfecta est. In ea lapideas moles excelsas excitauit, aspectu montibus assimiles, omniq; genere arborum cōfitas. Hortum quoq; pensilem fecit, fama nobilem: eo quod uxor eius montanū prospectum desideraret, in Medorum regione educata. Hæc itaq; retulit de prædicto rege, & multa super hæc in libro Chaldaicorum: in quo culpat conscriptores Græcos, quasi uane arbitratos, à Semiramide Assyria Babylonem ædificatam, & mira opera ab illa circa eam fuisse constructa, falsē conscripsisse dicens. Ipsam certe Chaldæorum conscriptionem fide dignam existimandum est, quando cum archiuis Phœni

Phoenicum cōcordare uidentur, quæ ex Beroso cōscripta sunt de rege Babyloniorum: quoniā & Syriam & uniuersam Phœnicen ille subuertit. In his sane consonat & Philostratus in historijs, dum Tyriæ meminit obsidionis: & Megasthenes in quarto Indicorū: ubi declarare cōtendit, prædictū regem Babyloniorum Herculem fortitudine & rerū gestarū magnitudine præcessisse. Dicit enim eum & maximā Africæ partē, & Hispaniam subiugasse. Quæ uerò de templo Hierosolymorū relata sunt, & cōcrematū esse à Babylonijs, & cœptum rursus edificari Cyro tenente Asiæ principatum, ex dictis Berosi declaramus. Sic em̄ in tertio libro dicit. Nabuchodonosor itaq; posteaquam inchoauit prædictum murum, incidens in languorem, de uita migravit, cum regnasset annis tribus & quadraginta. Huius regni dominus effectus filius eius Euemaradochus, propter iniquitates & libidines passus insidias à marito fororis suæ Niriglissoroore peremptus est, cum duobus regnasset annis. Quo defuncto, sumens regnum qui ei fecit insidias Niriglissoroore, annis regnauit quatuor. Huius filius Laborosardochus, principatū quidē tenuit puer existens mēsis nouem: insidias uerò passus, eo q̄ nimis appareret malorum esse morum, ab amicis extinctus est. Hoc itaq; perempto, cōuenientes hi qui fecerāt insidias, cōmuni suffragio regnum tradidere Nabonido cuidam, qui erat ex Babylone ex eadem gente. Sub hoc muri circa fluuiū Babylonie ciuitatis ex latere cocto & bitumine sunt constructi. Cuius regni anno septimodecimo egressus Cyrus ex Perside cum magno exercitu, uniuersa Asia subacta, impetum fecit in Babyloniam urbem. Sentiēs autem Nabonidus inuasionem eius & occurrēs cum exercitu suo, atq; cōgressus pugna, uictus & cum paucis fugatus inclusus est in Borsippensium ciuitate. Cyrus autem Babyloniam obsidens, & deliberans exteriores muros deponere ciuitatis, eo q̄ nimis uideretur munita, & esset ad capiēdum ualde difficilis, reuersus est ad Borsippum, Nabonidum expugnaturus. Nabonido uerò oppugnationem non expectante, sed prius supplicante, usus clementia Cyrus, & dans ei habitaculum in Carmania, expulit eum à Babylone. Nabonidus itaq; reliquum uitæ tempus in illa prouincia conuersatus est. Hæc concordant cum nostris. Scriptum namq; in eis est: quod Nabuchodonosor octauodecimo regni sui anno, templum nostrum ad desolationem usq; perduxit, & fuit exterminatum annis septem. Secundo uero anno regni Cyri fundamētis depositis, rursus secūdo regni Darij anno perfectum est. His prolatis, adijciam etiam Phœnicum historias: non enim probationū abundantia relinquenda est: est enim dinumeratio in illis annorum: sic enim habent: Sub rege Ithobalo Nabuchodonosor obsedit Tyrum annis tribus & decem. Post hunc regnauit Baal annis decē. Post hunc iudices cōstituti sunt, & iudicauere hi. Ecnibalus Baflechi, mēsis duobus: Chelbis Abdæi, mensibus decem: Abbarus pontifex mensibus tribus: Myttonus & Geraustus Abdilimi, iudices annis sex: inter quos regnauit Balatorus anno uno: quo moriente, mittentes euocauere Merbalum ex Babylone, & quatuor regnauit annis. Eo quoq; moriente, euocauere fratrem eius Iromum, qui regnauit annis uiginti. Sub hoc Cyrus Persarum habuit imperium. Quapropter omne tempus est annorum quinquagintaquatuor, & mensium trium. Septimo siquidē anno regni sui Nabuchodo-

nosor coepit obsidere Tyrum. Quartodecimo aut anno regis Iromi, Cyrus Persarum tenuit principatū. Consonant igitur quæ de templo scripta sunt à Chaldæis ac Tyrijs, cum literis nostris. Manifestum uerò & sine cōtentione testimoniū est, de prædicta generis nostri antiquitate. Et his quidem quino ualde contendunt, sufficere iudico quæ præmissa sunt. Oportet aut nō credentibus Barbaricis cōscriptionibus, sed solis Græcis fidem habendam esse dicentibus, adhuc multos exhibere testes, etiam Græcos, scientes nostrū genus, & opportuno tēpore eius habentes mentionē. Pythagoras igitur Samius, cum sit antiquus quidē etate, sapientia uerò & diuina pietate philosophos omnes excellens, non solum quæ nostra sunt agnouisse manifestus est, sed etiam æmulatus ea ex multis apparet. Et eius quidem cōscriptio nulla reperitur. multi tamē de eo retulere: quorū insignior est Hermippus, uir circa omnem historiā diligētissimus indagator. Refert itaq; in primo de Pythagora libro, q̃ Pythagoras uno familiarū suorū defuncto, nomine Calliphonte, genere Crotoniate, illius animā dicebat secum degere die noctuq;: & q̃ præciperet, ut non transiret locū, ubi asinus lapsus esset, & ab aqua seculenta semet ipsum abstineret, & ab omī blasphemiā recederet. Deinde sequitur. Hæc aut agebat atq; dicebat, Iudeorū & Thracum opiniones imitatus, ac transferens in semetipsum. Dicitur enim uere, quod ille uir multas Iudeorum leges in suam transtulit philosophiam. Fuit autem etiam per ciuitates non ignota olim gens nostra: & multi iam mores ad quasdam transierunt, & æmulatione digni à nonnullis habebantur. Quod manifestat Theophrastus in his quæ scripsit de legibus. Aut enim, quia prohibent Tyrorum leges & peregrino sacramento iurare. Inter quæ sacramētā cum quibusdam alijs etiam iusiurandum, quod Corbari appellatur, enumerat: apud nullos autem hoc inuenitur iuramentum, nisi apud Iudæos solos: quod interpretatur ex Hebraica lingua, donum dei. Verum neq; Herodotus Halicarnasæus nostram ignorauit gētem, sed quodammodo eius meminisse cognoscitur. De Colchis enim referens, in secundo libro sic dicit: Soli autem inter omnes Colchi, & Aegyptij, & Aethiopes, uerenda ab initio circuncidunt. Phœnices uerò, & Syri in Palæstina confitentur hoc ab Aegyptijs didicisse. Syri autem qui circa Thermoodontem & Parthenium fluuium commorantur, & his uicini Macrones, à Colchis dicuntur nuper didicisse. Hi namq; sunt inter homines soli, qui circunciduntur: & isti sicut Aegyptij facere dicuntur. De Aegyptijs aut & Aethiopibus dicere non possum, utri ab alteris didicere. Dixit ergo Syros, qui in Palæstina sunt, circuncidi. Omnium autē qui habitant Palæstinam, soli Iudæi circunciduntur. Hoc igitur sciens, de ipsis dixit. Quin & Choerilus, antiquus poeta, meminit de gente nostra, dicens quod militauerunt nostri maiores cum Xerxe Persarum rege contra Græcos: & enumerans uniuersas gentes, nouissimam nostram posuit, ita dicens:

Huius miranda specie gens castra secuta,
 Phoenissam ignoto linguam mittebat ab ore.
 Sedes huic Solymi montes, stagnum prope uastum.
 Tonsa caput circum, squalenti uertice equini
 Exuias capitis duratas igne gerebat.

Palàm ergo est, sicut arbitror, quia nostri meminerit, eo q̃ & Solymi mōtes in nostra regione sunt constituti, in quibus habitamus, & stagnū, quod dicit̃ Asphaltites. hoc em̃ inter oēs stagnū in Syria latius ac maius est. Et Choerilus quidē ita nostri meminit. Quod aut̃ nō solū sciebant Iudæos, sed etiā in quot quot inciderent admirabant̃, nō ē uulgo Græci, sed ob sapientiā celebres, ostēdere facile est. Clearchus em̃ Aristotelis discipulus, & Peripateticorū nulli secundus, in primo lib. de somno, dicit Aristotelē doctore suum de quodam uiro Iudæo ita referre: & ipsi Aristoteli eundē sermonē ascribit, quod ita cōscriptum est. Sed alia quidem longum est dicere. Quæ uerò habere potuerant illius admirationē quandā atq; philosophiā, ea duco operæ precium referre. Et Hyperochides: uehemēter, inquit, audire desideramus uniuersi. Igitur secundum præcepta, Aristoteles inquit, rhetorica, eius genus primo indicabimus, ne reluctemur doctoribus præceptorū. Dic, inquit Hyperochides, ita si placet. tum ille. genere igitur Iudæus erat, ē Coelesyria: qui sunt ex propagine Philosophorū Indorū, uocanturq; (ut aiunt) philosophi, apud Indos Calani, apud Syros aut̃ Iudæi nomen accipientes à loco. locus enim ubi habitant, appellatur Iudæa. nomen uero eorū ciuitatis ualde difficile est: uocant em̃ eam nomine Hierusalem. Is igitur homo multos hospitio recipiēs, & de superioribus ad maritima descendens, grauissimus erat nō solum eloquio, sed etiam animo. Et tunc nobis degētibus apud Asiam, cum diuinus homo uenisset ad ea loca, cōfabulari coepit nobiscū, & cū alijs scholasticis eorum sapientiā tentans, cumq; multi eruditorum cōgregarentur, tradebat potius aliquid eorū quæ habebat. Hæc ait Aristoteles apud Clearchū, & super hæc multam ac mirabilem continentiam Iudæi uiri in cibus & castitatem narrat. Licet aut̃ uolentibus hæc ex ipsius lectione cognoscere. ego enim refugio plus q̃ decet inferere. Clearchus igitur facta digressione, cum aliud propositum haberet, nostri generis ita meminit. Hecataeus aut̃ Abderita, uir philosophus simul & circa actiones industrius, cum Alexandro rege nutritus, & cum Ptolemæo Lagi cōmoratus, non obiter, sed integrū de ipsis Iudæis cōscripsit librum. Ex quo uolo breuiter quædam eorū quæ ab eo sunt dicta percurrere. Sed primum tempus ostendam. meminit em̃ prælij, quo circa Gazam Ptolemæus conflixit cum Demetrio, quod utiq; contigit undecimo quidem anno post mortem Alexandri, Olympiade uero septima & decima atq; centesima, sicuti refert Castor. adiiciēs enim hanc Olympiadē, dicit: Sub hac Ptolemæus Lagi uicit in Gaza prælio Demetriū Antigoni, qui uocabat̃ Poliorcetes. Alexandrū uero profitetur uniuersi cētesima & quartadecima Olympiade fuisse defunctū. Palàm ergo est, quia & secundū illud tempus, & sub Alexandro genus florebat nostrum. Dicit igitur Hecataeus, quia post prælium ad Gazam, Ptolemæus eorū quæ sunt circa Syriam dñs est effectus. Et multi hominū cognoscētes mansuetudinē & clementiam Ptolemæi, cum eo proficisci ad Aegyptum, & rebus cōmunicare uoluere. Quorū unus, inquit, erat Ezechias pontifex Iudæorum: homo etate quidem quasi sexaginta & sex annorū, dignitate uerò apud cōtribules maximus, & animo sapientissimus, potentissimus ad dicendū, & circa causas sicut nullus alter expertus. dicit etiā omnes sacerdotes Iudæorū qui decimas accipiunt, & uniuersa in cōmuni gubernant, circa mille

& quingētos existere. Rursus autē prædicti uiri faciens mentionē: hic, inquit, homo hunc honorem gerens, & assuetus esse nobiscum, assumens aliquos suorum, differentiā cunctam exposuit: & habitationē suam & conuersationem, quam scriptā habebat, pariter indicauit. Deinde palam facit Hecataeus, quales circa leges existimus: & quia omnia sustinere, ne transcendamus eas, eligimus: & hoc esse optimū iudicamus. Dicit igitur hæc: Et male sæpius à finitimis audientes, & omnes cōtumelias passi à Persicis regibus & satrapis, non possunt mente mutari. Sed cum magna exercitatione, de his præcipue omnibus respondere parati sunt. Perhibet autem etiam indicia fortis animi circa leges non parua, dicens, Alexandro quondam in Babylone constituto, & uolente Beli tēplum quod corruerat renouare, cunctisq; militibus similiter rudera portare præcipiente, solos Iudæos hoc facere non sustinuisse: sed etiam multas plagas, & detrimenta pertulisse non modica, donec eis ignoscentē rege securitas præberetur. Qui dum ad prouinciam, inquit, propriam reuersi fuissent, templa & altaria fabricata omnia destruxere. Et pro aliis quidē multam satrapæ exoluēre, pro alijs uerò ueniam consecuti sunt. Adijcit autem, quod merito ob hæc mirabiles sint. Et quod gens nostra fuit multorum hominum numero copiosa: sed multa milia nostrorum traducta, in Babylonia Persæ primum collocarunt: nec pauca etiam morte Alexandri in Aegyptum & Phoenicem sunt translata, propter seditionem in Syria factam. Idem uir & magnitudinem prouinciæ quam incolimus, pulchritudinēq; narrauit. Penē decies trecēta milia, inquit, iugera terrarū optimarum uberrimæ prouinciæ possidere noscuntur. Iudæa namq; huius est amplitudinis. Et quia etiam ciuitatem ipsam Hierosolymorum spatiosam & maximam olim inhabitamus, & uirorum multitudine copiosam, nec non & templi cōstructionem, idem ipse sic refert: Sunt autem Iudæorum & aliæ quidem multæ munitiones per prouinciam, atq; uici. Vna uerò ciuitas munitissima, habens præcipue circuitum quinquaginta stadiorū, in qua commorantur hominum circa centum & quinquaginta milia, nomine Hierosolyma. Est autem in media ciuitate lapidea quadriporticus, centum per circuitum cubitorum, habens etiam duplices ianuas: in qua ara est quadranguli figuratione cōposita ex lapidibus non dolatis sed collectis, unūquodq; latus uiginti cubitorū latitudinē habens, altitudinem uero decem. & circa eam maxima fabrica, ubi altare est cōstitutum & candelabrum, utraq; aurea, duorū talentorum pondus habētia: & inextinguibile lumen noctibus & diebus. Simulacrū uero aut aliquod anathema ibi nequaquam est, nec ulla plantatio. nullus ibi ueluti lucus, aut aliquid huiusmodi. Habitant autē in eo & noctibus & diebus sacerdotes, quasdam purificationes agentes, & omnino uinum non bibentes in templo. Insuper autē, quia & cum Alexandri regis successoribus postea militarunt, testatur hoc modo, dicens ea quæ cognouerit à uiro Iudæo in expeditione cōstituto: cuius uerba subiiciam. Ait enim: Me siquidem eunte ad mare rubrum, unā secutus est quidam cum alijs equestriū Iudæorū nos deducentiū, nomine Mosollamus, uir animosus, inter omnes sagittarios Græcos & Barbaros præcipuus. Is igitur homo properantibus multis pariter, & quodam uate augurium captante, & petente ut cuncti starent, interrogauit, cur substitissent omnes. Ostendente

dente uerò ei uate auem quā intuebat, atq; dicēte : q̄ si quidē expediret eis ut manerent oēs, staret auis: si uerò surgens antierius euolaret, procederēt, si uerò post tergū iret, recedere cunctos oporteret: rursum tacēs, arcumq; trahēs, sagittā emisit: & auem percussam interemit. Indignātib. uerò uate & quibusdam alijs, & maledicentib. ei: Quid furitis, inquit, infaustissimā auem fumentes in manus? hāc em suam salutē nesciens, de nostro itinere nobis prosperitatem potuit indicare? Si em prāscire futura ualuisset, in hūc locum nequaquā uenisset, metuēs ne sagitta à Mosollamo Iudæo periret. Sed Hecatæi testimonia iam quiescāt. facile nāq; est, uolētib. ipsum librū legere, & hęc apertius inuenire. Nō uerò me pigebit Agatharchidē introducere, licet homo minime malus, ut ei uisum est, nobis detraxisse uideat. Is em narrās de Stratonice, quē admodū uenit in Syriā ē Macedonia uiro suo Demetrio derelicto : Seleuco aut uxorē eam ducere nolente, quod illa sperabat, exercitu eius in Babylonia posito, circa Antiochiam bella mouit. Deinde quō reuerso rege Antiochia capta, in Seleuciam illa fugiēs, cum posset uelocius abnauigare, somnio prohibita ne faceret, capta atq; defuncta est. Hāc ergo prāfatus Agatharchides, & derogans superstitioni Stratonices, utitur exemplo generis nostri, sic scribens: Qui uocantur Iudæi, habitant omniū munitissimā ciuitatē, quam uocare Hierosolymam prouinciales solent. hi uacare cōsueti sunt septima die, & neq; arma portare in prādictis diebus, neq; terræ culturā cōtingere, neq; alterius cuiuspiā curam habere patiuntur. sed in tēplis extēdentes manus, adorare usq; ad uesperam soliti sunt. Ingrediente uerò in ciuitatem Ptolemæo Lago cum exercitu & multis hominibus, cum custodire debuerint ciuitatē, eis stultitiā obseruantibus, prouincia quidē dominū suscepit amarissimū: lex uerò manifestata est malā habere solennitatē. huiusmodi aut casus, prāter illos, alios quoq; docuit uniuerfos: ut tunc ad somnia & opiniones quæ tradebantur de lege confugiant, dū circa res necessarias ratio nihil ualet humana. Hoc quidem Agatharchidi uidetur esse ridiculum: eis aut qui hāc examinant integrius, apparet magnum, & prācipua laude dignissimum: si & saluti & patriæ quidem, custodiam legum pietatemq; diuinam prāponere concupiscant. Quod uerò non ignorantes quidam conscriptorū gentem nostram, sed propter inuidiam quasdam ob similes causas memoriam nostri omiserunt, hoc indicium me arbitror esse prābiturum. Hieronymus enim qui de successoribus conscripsit historiam, ipso tempore quo Hecatæus fuit: & amicus existēs regis Antigoni Syriæ prāsidebat. Verum Hecatæus etiam librū conscripsit de nobis: Hieronymus aut nequaquā nostri in historia meminit, licet penē in ipsis locis nutritus esset. In tantū uoluntates hominū differebāt. alter namq; dignos existimauit de quibus diligenter memoriæ proderet: alterū uerò omnino circa ueritatē quādam passio cernitur obscurasse. Sufficiūt tamē ad cōprobationem antiquitatis nostræ, Aegyptiorum & Chaldæorū atq; Phoenicum historiae, & super illas Græcorum pariter conscriptores. nam prāter supradictos, Theophilus etiam, & Theodotus, & Mnaseas, & Aripheas, & Hermogenes, & Euemerus, & Conon, & Zopyrion, & multi fortasse alij (non enim ego omnibus libris incubui) non obiter nostri fecere mentionem. Plurimi nanq; prādictorum uirorum, ueritate quidem antiquarum re

rum

rum frustrati sunt, quia lectioni sacrae nostrorum non incubuere librorum: communiter tamē de Antiquitate testati sunt, pro qua nūc dicere proposui. Phalereus sanē Demetrius, & senior Philon, & Eupolemus, non multū ueritate frustrati sunt: quibus dari ueniā dignū est. Non enim inerat eis, ut nostras literas possent omni scrupulositate sequi. His ita dictis, unū adhuc mihi capitulū est relictum ex his quae in principio libri posui, quatenus derogationes & maledicta, quibus utuntur quidā contra genus nostrū, falsas ostendā: & conscriptoribus eorum testibus utar, quando cōscribentes hae cōtra semetipsos locuti sunt talia. Quod uero multis alijs hoc euenit propter quorundā odia, arbitror intelligere eos qui in historijs uersari solēt. Quidā enī gentiū, & gloriosissimarū ciuitatū foedare nobilitatē, & cōuersatiōi detrahere tētauerē: Theopompus quidē Atheniensīū, Lacedaemoniorū uerō Polycrates. Is autē qui Tripoliticum conscripsit (nō enī Theopompus hoc fecit, sicuti quidam putant) etiam Thebæorum momordit urbem. Multa uero etiam Timæus in historijs de praedictis, & de alijs blasphemauit. Et hoc praecipue faciunt, quando gloriosissimos in aliqua parte calūniantur: quidam propter inuidiā atq; maleuolentiam, alij uero propter uerbosam nouitatē memoria se dignos iudicātes. & apud stultos quidem nequaquam hac spe fraudantur, qui non sanum noscuntur habere iudicium, sani uero auditores eorum malignitatē condemnabunt. Blaphemiā igitur in nos saepe cōgestarū huiusmodi causa est. Volentes Aegyptijs gratificari quidā, ueritatem corrumpere tentauere. Et neq; aduentū in Aegyptū nostrorum progenitorū, sicut cōtigit, sunt cōfessi: nec rursus egressum cū ueritate dixerē: multasq; causas odij ac inuidiē pariter habuere. Principio quidem, quia in eorum regione nostri progenitores potentes effecti sunt: unde regressi ad propria denuo fuere felices. Deinde sacrorū diuersitas, multas inter eos fecit inimicitias: in tantū praestantiore nostra pietate q̄ solēnitates illorū, quantū dei natura animalibus irrationalib. sine dubitatione praestat. Cōmunis nāq; apud illos ritus est, eiusmodi bruta arbitrari deos: singillatim autē alij alia colunt, uani ac fatui omnino homines, & ab initio uti his malis opinionibus cōsueti: et propterea nequaquā imitari nostram honestatē de diuina ratione potuere. Videntesq; multos nostram zelari conuersationē, inuidiam habuere, & ad tantā fatuitatē ac pusillanimitatē quidam perducti sunt, ut nō pigeret eos etiam cōtra antiquas suorum scriptiones aliqua dicere. Qui cum hoc faciunt, sibi metipsis aduersa cōscribere passione cecitatis ignorauere. In uno tamē & maximo uiro uerbū meū cōprobabo, quo usus sum ante paululum nostrae Antiquitatis teste. Manethon itaq; qui Aegyptiacam historiā ex literis sacris se interpretaturū pollicitus est, praefatus nostros progenitores cum multis milibus in Aegyptum aduenisse, & illic incolas subiugasse: deinde ipse cōfessus est, quia posteriori tēpore amittētes eam, prouinciam quae nunc Iudaea uocatur obtinuissent: & aedificātes Hierosolymam, construxissent templum. Et haecenus conscriptiones secutus est antiquorū. Deinde usurpans sibi met licentiam, professusq; se scribere ea quae in fabulis uulgaribus ferūtur, incredibilia uerba de Iudaeis inseruit, uolens permiscere nobis plebem Aegyptiorum leprosoꝝ, aliorumq; languentium, quod, sicut ait, abominatione ex Aegypto fuga dilapsi sunt. Amenophin enī regem

regem adiecit, quod est falsum nomē. Et propterea tēpus regni eius nequaquam diffinire præsumpsit, cum aliorū regū omēs annos perfecte protulerit. Hinc itaq; qualdam annectit fabulas, penē oblitus, q̄ egressum pastorū ad Hierosolyma ante quingentos decem & octo annos factum esse protulerat. Themusis enim erat rex, quādo egressi sunt. Et ab hoc tēpore, regum qui postea fuere, anni sunt trecēti nonaginta tres, usq; ad fratres nomine Sethonem, & Hermæum: quorum Sethonem quidem Aegyptum, Hermæum uero Danauum denominatū dicit: quem expellens, inquit, Sethon, regnavit annis quinquaginta & nouem: & post hunc senior ē filijs Rampses annis sexaginta sex. Ante tot igitur annos egressos ex Aegypto patres nostros confessus, deinde Amenophin adiiciens regem, hunc ait & deorū fuisse cōtemplatorem, sicut Orum quendā priorū regum: & impleisse desiderium eius sacerdotem Amenophin natū ex patre Papio: qui uidebatur quasi diuina participare natura, secundum sapientiam præsicientiamq; futurorum. Et dixisse regi hunc cognominem, quod posset uidere deos, si prouinciam à leprosis & alijs maculatis hominibus purgare cōtenderet. In quo letum regem, oēs dicit corpore debiles ex Aegypto cōgregasse, & fecisse multitudinē numero octuaginta milia. Eosq; ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse: simul & alios Aegyptios, quibus hoc erat iniunctū. Fuisse aut quosdam inter eos etiam eruditum sacerdotum lepra perfosos ait. Amenophin uero illum sapientē diuinumq; uirum refert timuisse & erga semetipsum & erga regem deorum indignationem, qui aperte suaserat eis uim geri: & dixisse, quoniam auxiliarentur quidam maculatis hominibus, & Aegyptum obtinerent tredecim annis. Et hęc cum non quidem præsumpsisse regi dicere, sed de his hominibus cōscriptum reliquisse librum, ac sibi mortem consciuisse. & propterea regem in anxietatem maximam peruenisse. Deinde ad uerbum hęc refert. Itaq; rogatus rex, ut ad requiem & tutamen eorum fecerneret ciuitatē, desertam urbem, quæ fuerat pastorum, nomine Auarim, præbuit eis. Est aut hęc ciuitas secundum theologiam antiquam, Typhonis. Porro illi in hanc ingressi, & locum hunc ad rebellandum optimum, ducem sibi met quendam Heliopolitanorum Pontificum Osarsiphum constituere, & huic se obedire in omnibus iurauerunt. at ille primum quidem eis legem posuit, ut neq; deos adorarent, neq; ab animalibus, quæ præcipue sacra apud Aegyptios erant, se penitus abstinerent: nulliq; copularentur nisi cum quibus foedus habere uidebantur. Hęc autem sentiens, & alia plura, maxime Aegyptiorū consuetudinibus inimica, præcepit multo opere muros ædificari ciuitatis: & ad bella præparari contra Amenophin regem. Ipse uero assumēs secum etiam alios sacerdotes, & maculatorū quosdam, misit legatos ad pastores: qui uidebantur à Themuse rege depulsi ad Hierosolymorum urbem, causas suas & aliorum qui simul fuerant exhonoriati significans, & poscens ut pariter contra Aegyptum castrametarentur. promisitq; eos fore uenturos: primum quidem in Auarim progenitorum suorum prouinciam, & necessaria populis abundantius exhibenda: pugnaturus autem opportuno tempore, & prouinciam facillime subdituros. Illi uero lætitia cumulati, omnes alacriter usq; ad ducenta milia uirorum pariter sunt egressi: & nō post multū ad Auarim usq; uenere. Amenophis

nophis aut Aegyptiorum rex, dum illorum audisset inuasionem, non mediocriter perculsus est, dum recordaretur quod ei praedixerat Amenophis Papij. Et primum quidem congregans Aegyptiacam plebem, facto consilio cum principibus eorum animalia sacra, & quae praecipue a sacerdotibus honorabantur, ante praemisit: & sacerdotibus particulariter iussit, ut simulachra eorum caute celarent. Filium uero Sethonem, qui etiam Rameesses a Rampse patris nomine uocabatur, cum quinque esset annorum, apud suum commendauit amicum. Ipse uero transiens cum alijs Aegyptijs, usque ad trecenta milia uirorum, bellatoribus uiris occurrens, congressus non est. Putans enim semetipsum contra deum pugnare, retrorsum reuersus uenit ad Memphim: & sumens Apim & alia sacra, mox in Aethiopiam cum uniuersis nauibus & multitudine uenit Aegyptiorum. Per gratiam namque erat ei subiectus Aethiopum rex: propter quod suscipiens etiam populum uniuersum, praebuit alimenta hominibus necessaria, quae prouincia ministrabat, & ciuitates ac uicos, qui ad fatale illud tredecim annorum exilium sufficerent. Et in Aethiopia quidem haec gesta sunt. Solymitae uero descendentes cum uiris pollutis Aegyptiorum, sic pessime hominibus usi sunt, ut eorum uictoria esset pessima his, qui tunc eorum impietates inspiciebant. non solum enim ciuitates & uicos concremauere, sacrilegia facientes, & deorum idola deuantantes, sed etiam ipsa sacra animalia quae colebantur crudelissime discerpserunt, peremptores & occisores horum sacerdotes atque prophetas esse cogentes, quos etiam expellebant nudos. Dicitur itaque, quod politiam & leges eis composuit sacerdos quidam, genere Heliopolites, nomine Osarsiphus, uocatus ex nomine Osireos Heliopolitani dei: qui dum conuersus fuisset ad hoc genus, mutauit nomen & uocatus est Moses. Quae igitur Aegyptij de Iudeis ferunt, haec sunt. Sed & multa breuitatis causa praetereo. Dicit autem rursus Manethon, quia postea Amenophis, ex Aethiopia digressus est cum magna uirtute: simul & filius eius Rampses, & ipse habens magnam exercitum. Et congressi contra pastores atque pollutos, uicerunt eos: & multis caesis persecuti sunt eos usque ad Syriae fines. Haec equidem & huiusmodi Manethon conscripsit. Quia uero animalia loquitur delirameta, atque mentitur, aperta ratione monstrabo: illud primo distinguens, quod postea referendum est. Is enim concessit nobis, atque professus est, quod ab initio non fuerint Aegyptij genere, sed extrinsecus illuc aduenissent, & Aegyptum obtinuissent, & ex ea rursus egressi sint nostri progenitores. quod uero nobis postea permixti non sunt Aegyptij corpore debilitati: et quod ex his non fuit Moses, qui populum eduxit ex Aegypto, sed ante multas generationes extitit, per ea quae ipse dixit, conabor ostendere. Primam itaque causam posuit figmenti ridiculam. Rex enim, inquit, Amenophis concupiuit uidere deos. quos putas? siquidem qui apud eos solennes erant, Bouem, & Hircum, & Crocodilos, & Cynocephalos, uidebat. coelestes autem quomodo poterat? & cur hoc habuit desiderium? quia utique & prior rex alter hos uiderat? Ab illo ergo audiens, quales essent, & quemadmodum eos uidisset, noua nequaquam egebat arte. sed forte sapiens erat ille uates, per quem haec rex posse agere confidebat. quod si ita fuisset, quomodo impossibiliu concupiscentiam non praesciuit? non enim euenit quod uoluit. Proinde quam rationem habere potuit, ut propter mutilos aut leprosos ei inuisibiles essent? Irascuntur enim propter

pter impietates; nō propter corporū uitia. Deinde tam multa milia leproso-
rū & male habentiū, una penē hora quō fuit possibile congregari? aut quo-
modo rex nō obediuit uati? Ille namq; præcepit debiles Aegyptios exilio de-
portari, hic autē eos ad sectiones lapidum destinauit, tanquā operarijs indi-
gens, & non purgare prouinciā uolens. Ait autē quod uates semetipsum pere-
mit, præuidens deorum iram, & quæ erant in Aegypto futura, & cōscriptum
librum regi reliquit. Proinde quō ab initio uates etiam suum interitum non
præsciuit? quomodo non repente regi contradixit uolenti uidere deos? aut
qua ratione timebat, iam non sui temporis calamitates? aut quid nam graui-
us imminabat, quod morte præueniret? Quod uero inter omnia stultius est,
uideamus: Audiens enim hæc, inquit, & de futuris iam metuens, debiles illos
quibus Aegyptum purgare debuerat, neq; tunc de prouincia pepulit: sed ro-
gantibus eis, sicut ait, ciuitatē dedit dudum à pastoribus habitatā: quæ uoca-
batur Auaris. Ad quam congregati, principem, inquit, delegere ex sacerdoti-
bus Heliopolitanis: qui eis legem posuit, ut neq; deos adorarēt, neq; ab Ae-
gyptiacæ festiuitatis animalibus abstinerent, sed omnia perimerent, atq; con-
sumerent, nulliq; penitus miscerentur, nisi cum quibus coniurati esse uide-
bantur: & iureiurando multitudine obligata, quatenus in eis legibus perdu-
rarent, Auarim ciuitatē munitam contra regem dicit eos bello sumpsisse. Ad-
iecit autē, quia misit Hierosolymā rogans illos pro auxilijs exhibendis, & datur
rum Auarim cōpromittēs, quæ foret ex Hierosolymis uolentium exire maio-
rum: & ex qua procedentes omnem Aegyptum obtinerent. Deinde subiun-
git illos quidem uenisse cum ducentis milibus armatorū. Regem uero Ame-
nophin Aegyptiorum, cum nollet repugnare deo, mox ad Aethiopiam refu-
gisse, & Apim cum alijs sacris animalibus deuexisse. Hierosolymitas uerò in
uasiōe facta, & ciuitates depopulatos, & templa cōcremasse, & equestres
peremisse refert: & nulla iniquitate aut crudelitate abstinuisse. Qui uero poli-
tiam & leges eis exhibuit, sacerdos, inquit, erat genere Heliopolites, nomine
Orfasiphus, uocatus ab appellatiōe Osireos Heliopolitani dei: & mutato no-
mine dictus postea Moses. Tertiodecimo uerò anno Amenophin, postquā
regno pulsus est, ex Aethiopia profectū cum multis milibus dicit: & cōgres-
sum contra pastores atq; pollutos, habita cōflictione, uicisse. & multos inter-
ficiētē, usq; ad fines Syriæ persecutū. In his iterum nō intellexit sine uerisi-
militudine se mentiri. Leprosi namq; & cū eis multitudo collecta debiliū, li-
cet primitus irascerentur regi, circa se utiq; talia faciētī, secundū præmonitio-
nem uatis, tamen cum à sectione lapidum sunt egressi, & prouinciā percepe-
re, omnes circa eum mitiores effecti credendi sunt. Porro si adhuc & illum
odio habebant, seorsum magis insidiari potuissent, nō omibus bellum infer-
re, cū scilicet plurimi existentes multorū illic cognationes haberēt. Proinde
etiam si contra homines pugnare decreuere, nō tamen contra deos impieta-
tem gerere præsumebant: nec contraria suis agere legibus, in quibus educati
esse noscuntur. Oportet itaq; nos Manethoni gratias agere: quoniā huius ini-
quitatis principes dicit, non eos qui ex Hierosolyma sunt egressi, sed illos
ipsos Aegyptios esse probat, & maxime sacerdotes, atq; iurisiurandi uincu-
lum illorum multitudine conuenisse. Illud autē quomodo non irrationabile

est? Domesticorū quidem & amicorū nemo cum illis rebellauit, nec periculorum belli particeps factus est: sed misere maculatos ad Hierosolymā, ut ab eis auxilia poscerēt. quānam amicitia aut societate intercedēte? hostes enim magis erant, & moribus plurimū differebant. At illi cōfestim, ut ait, uocantibus morem gessere, nempe inducti pollicitationibus, q̄ Aegyptum occupaturi essent: quasi ipsi non admodū eius regionis gnari essent, ex qua per uim pulsifuerāt. qui si tum miseram aut egenam uitā egissent, merito fortasse negotium aggressi essent. Cum aut urbem habitarent fortunatam, & agrū amplum meliorem Aegypto colerent, quid tandem erat, cur ob ueteres hostes, eosq; corporibus affectis, quales nemo domesticos ferat, periculū adirēt: neq; enim futuram regis fugam præscebant. nam, ut ipse dixit, filius Amenuphis cum trecentis milibus ad Pellusum occurrebat. & hoc quidem omnino sciebant qui proficiscebant: mutationem uero propositi & fugam unde cōiectare poterant? Deinde occupatis horreis Aegypti, multa mala fecisse ait Hierosolymitanū exercitū: atq; hęc eis exprobrat: quasi non hostes eos induxisset: aut quasi hęc sint aliunde accito militi obijcienda, cum eadē ante aduentū eorū fecissent, facturosq; se iurassent ipsi Aegyptij. Quinetiā aliquanto post Amenuphis hostes aggressus praelio uicit: fusosq; ac fugatos Syriam usq; persecutus est. adeo scilicet Aegyptus est omnibus undecunq; inuadentibus captū facilis: & qui tunc ea iure belli potiebantur, cum scirent Amenuphin uiuere, neq; aditus ab Aethiopia cōmuniuerant, multas ad hoc cōmoditates habentes, neq; alioqui copias contraxerant. Ille uerō usq; Syriam trucidans eos (ut ait) persecutus est per arenosa & inaquosa loca. Scilicet ea uel quieto exercitu transire expeditū est. Igitur autore Manethone neq; ex Aegypto genus nostrum oriundum est, neq; illinc aliqui admixti sunt. Leprosorū enim & morbidorum multos in lapidicinis perisse uerisimile est, multos in praelijs, plurimos uerō postremo & in fuga. Superest ut de Moyse illi contradicā. Hunc uirum mirandum Aegyptij & diuinū existimant, sed nō sine blasphemia incredibili sibi uindicare conantur: dicētes Heliopoliten esse unum sacerdotū, ob lepram cum alijs pulsum. Ostenditur aut in ratione temporum, d x v i i i. annis prior fuisse, & patres nostros ex Aegypto in regionē quā nunc tenemus eduxisse. Quod uerō eiusmodi calamitatis corpus expers habuit, ipsius dicta indicāt. Leprosis enim & oppidis & uicis interdixit, ut seorsim in lacero uestitu agāt: & eum qui eos attigisset, aut sub idem tectū successisset, pro impuro habet. Quin etiā si eo morbo liberari, & in pristinū restitui cōtingat, præscripsit certas purificationes, mundationes, & fontanarū aquarum lauacra, & omniū pilorum abrasiones: multisq; & uarijs sacrificijs peractis, tum demum sanctam urbem adeundam. Atqui contrā par erat qui talem calamitatem expertus esset prouidentiam aliquam ac humanitatem exhibere simili in fortunio pressis. Non solum aut de leprosis sic leges tulit, sed ne minima quidem corporis parte mutilatos ad sacrorum curam admisit. Sed etiam si iam sacerdoti aliquid tale accidisset, honore eum priuauit. Quomodo igitur uerisimile est illum has aduersus semetipsum cum opprobrio suo damnoq; tulisse leges? Quin & nomen ualde incredibiliter mutauit. Ofsarsiph enim (inquit) uocabatur. Hoc ad transmutationē nihil quadrat. Verum autē nomen
signifi

Significat ex aqua seruatū Moysen. Nam aquam Aegyptij Moy uocant. Satis igitur declaratum existimo, quòd Manethon quatenus ueterū scripta sequitur, nō multum à ueritate aberrat. Vbi uero ad uulgares fabulas se uertit, aut absurde eas cōfingit, aut in odium gentis loquētibus credit. Post hunc inquirere libet in Chæremone. Hic enim Aegyptiacam se scribere historiam professus, addens idem nomē regis quod Manethon, Amenophin, et filium eius Rhameffen, ait Isidem in somnis Amenophi apparuisse, incusantē quod templum suū per bellum dirutū esset. Phritiphauten uero sacrum scribam dixisse, si à pollutis hominibus Aegyptum repurget, liberādum eum à nocturnis terroribus: atq; ita delectū uitiosorum morbidorūmue habito, c c l. milia ē finibus eiecta. Duces uero eorum fuisse scribas Mosen & Iosephum, quem etiam sacrum scribā fuisse: Aegyptia uerò eis nomina esse, Mosi Tisithen, Iosepho Petesephi. Hos Pelusium uenisse, ibiq; offendisse c c l x x x. milia, ab Amenophi relictā, quæ is in Aegyptum transferre noluerat: cum his icto fœdere contra Aegyptum expeditionem habitā. Amenophin aut non expectato impetu eorū, in Aethiopiam fugisse, relictā uxore grauida: quam delitescentē in quibusdam speluncis enixam puerū nomine Messenen, cum postea quam ad uirilem ætatē peruenisset, expulisse Iudæos in Syriam: numero circiter ducēta milia, & patrem Amenophin ex Aethiopia recepisse. Et hæc quidem Chæremone. Reor aut ex his ipsis quæ dicta sunt amborum uanitatē apparere. Si quid enim ueritatis subesset, impossibile erat in tantū eos discrepare. at qui mendacia cōponunt, non aliorū scriptis consona scribunt, sed quæ ipsis libet confingunt. Ille igitur regiam cupiditatē uidendi deos, ait initium fuisse pollutos eiiciendi. Chæremone aut suum de Iside somnium finxit. & ille quidem Amenophin dixit indixisse regi purgationem: hic uero Phritiphauten. iam multitudinis numerus sanè belle congruit, illo octuaginta milia referente, hoc ducenta quinquaginta. Præterea Manethon primum in lapidicinas eiectos pollutos, deinde ad Auarim habitandam traductos, ac reliqua Aegypto bello uexata, tum demum acciuisse dicit à Hierosolymitis auxilia: Chæremone, Aegypto decedentes circa Pelusium inuenisse trecēta octuaginta milia hominū ab Amenophi relictā, ac cum illis rursus Aegyptum inuasisse: Amenophinq; in Aethiopiā fugisse. Quod uerò egregiū est, ne illud quidem quinam & unde erant tam numerosus exercitus dixit, Aegyptij ne an externi: neq; causam indicauit, ob quam eos rex in Aegyptū inducere noluit: qui de leprosis & Iside somnium cōfinxit. Mosi uerò & Iosephum, quasi eodem tēpore simul expulsū Chæremone adiunxit, & quidem quatuor ætatibus ante Moysen defunctū, quarum sunt anni fere centū septuaginta. Quin & Rhameffes Amenophis filius, secūdum Manethonem quidem adolescēs bellum administrat cum patre, & cum eodem exulat fuga elapsus in Aethiopiam. Hic autem fingit eum post patris obitum in spelunca quadam natum, & postea prælio uictorem, & Iudæos in Syriam expellentem numero circiter c c milia. O facilitatem. neq; enim prius quinam erant illa c c l x x x milia dixit, neque quomodo c l x x x milia perierint: in aciēne ceciderint, an ad Rhameffen transfugerint. quod uerò maxime mirum est, ne cognoscere quidem ex eo licet, quosnam uocet Iudæos, uel utris eorū det hanc

appellationem: illis' ne c c l milib. leproforū, an his c c c l x x x milibus, quæ circa Pelusiū erant. Sed stultū fortasse sit redarguere eos, qui à semetipsis redarguti sunt. ferendū em̄ erat utcūq; , si ab alijs redarguti fuissent. His addam Lysimachū, idem quidē habentē cum prædictis argumentū mēdacij, uerum enormitate figmēti illos uincentē, unde apparet eū magno odio confinxisse. dicit em̄, Qua tēpestate Bocchoris in Aegypto regnabat, populū Iudæorum, q̄ essent lepra, scabie, & alijs quibusdā morbis infecti, ad tēpla confugisse, ut mendicato alerentur. multis aut̄ hominibus morbo correptis, sterilitatem in Aegypto accidisse. Bocchorim uerò Aegyptiorū regem ad Ammonē, scitatum oracula de sterilitate, misisse. responsum uerò à deo, repurgāda esse templa ab hominibus impuris & impijs, eiectis eis ē tēplis in loca deserta. Ceterum scabiosos ac leprosos mergendos, tanq̄ sole horū uitam ægreferente: & templa expianda: atq; ita fore ut terra fructū ferat. Bocchorim aut̄ accepto oraculo, accersitisq; sacerdotibus ac sacrificis, iussisse collectis impuratis, hos militibus tradi deportādos in desertū: leprosos uerò ac impetiginosos plumbeis laminis inuolutos in pelagus deiici. quibus submersis, reliquos cōgregatos & in loca deserta expositos esse, ut perirent. eos habito cōcilio cōsultasse de seipsis: & nocte superueniente, accēsis ignibus ac lucernis custodias agitare: sequētiq; nocte ieiunātū, ut numē propitiū eos seruaret. Insequēti uerò luce à Mose quodam consiliū datum, irent cōferti una uia, usq; dum ad loca culta perueniretur. tum præcepisse eum, ne cui hominū in posterū beneuolū essent, utq; consiliū malum potius q̄ bonum darent: deorumq; templa & altaria quotquot inuenirēt euerterēt. quibus cōprobatīs ac destinatis, multitudinem iter fecisse per desertū, ac post multa incōmoda tandem ad loca culta peruētum. tum uerò & hominibus iniuriōse tractatis, & fanis cōpilatis ac incensis, uenisse in eā quæ nunc Iudæa dicit: cōditaq; ciuitate hic habitare, urbem uerò *ἱερόσυλα* ex re nominatam. aliquāto aut̄ post iam auctos uirib. mutasse nomē uitādi probri gratia: & urbē Hierosolyma, seipsos Hierosolymos uocasse. Hic nō eundē quem illi inuenit regem, sed recentius nomē cōfinxit: & omisso somnio ac propheta Aegypcio ad Ammonem abiit de impetiginosis & leprosis responsum relaturus. ait em̄ ad tēpla collectā multitudinē Iudæorū, incertū leprosis ne nomē imponens, an q̄ solos Iudæos morbus occuparit. dicit em̄, populus Iudæorū. Qualis, aduena, an indigena? Cur igitur eos cum sint Aegyptij, Iudæos uocas? Quod si hospites sunt, cur undenam sint nō dicis? Quomodo aut̄ cum rex tam multos ex his mari merfisset, reliquos in loca deserta eiecisset, tanta multitudo superfuit? aut quō pertransierunt desertū, & occupauerunt regionē quam nunc tenemus, & condiderūt urbem, & exstruxerunt tēplum apud omnes celebre? oportebat aut̄ de legislatore non solum nomen dicere, sed & genus, quisnā, & ex quibus ortus. quāobrem uerò tales eis inter eundum aggressus sit ferre leges, de dijs, etiā erga homines iniustas. Siue em̄ Aegyptij erant genere, nō tā facile patrios mores mutare potuissent, siue aliunde erant, omnino aliquas habebāt leges longa cōsuetudine obseruatas. Si igitur de expulsoribus suis iurassent, nunq̄ se illis fore beneuolos, rationē non absurdā habuissent. Quod si bellum internecium aduersus uniuersos mortales susceperūt, cum essent (ut ipse ait) miseri,

&

& omniū opis egeni, maxima stultitia nō illorū, sed hæc fingentis ostendit. Iste namq; etiā nomen impositū ciuitati à templorū spoliatione, præsumpsit dicere, & hoc postea fuisse mutatū. Mirum ni, quia posteris quidē turpe fuit tale nomen & odiosum: ipsi uerò qui fundauere urbem, ornare semetipsos etiam uocabulo credidere. Hic autē generosus uir præ nimia detractationis impotentia non intellexit, Hierosolyma non idem uoce Iudaica quod Græca significare. Quid ergo amplius quilibet diceret contra mendaciū tam impudēter expositū? Sed quoniā congruā iam magnitudinē suscepit hic liber, aliud faciens principiū, cætera præsentis operis explanare tentabo.

FLAVII IOSEPHI DE ANTIQVITATE IVDÆO

RVM CONTRA APIONEM ALEXANDRI-
num, ad Epaphroditum, Liber II.

PRIORI quidē uolumine, charissime mihi Epaphroditē, de antiquitate nostra monstraui, Phœnicum & Chaldæorū, Aegyptiorūq; literis satisfaciēs ueritati: multosq; Græcorū cōscriptores adducēs, & meā ē diuerso disputationem aduersus Manethonem, & Chæremone, & alios quosdā exhibui. nunc autē inchoabo reliquos arguere, qui contra nos aliqua cōscripsere. Impulsus enim sum contra Apionem respondere grāmaticum, si tamen assumi hoc oportet officium. Horum igitur, quæ ab eo conscripta sunt, alia quidem similia sunt dictis aliorum, alia ualde frigida. Plurima uero quandam tantūmodo detractationem habētia, & multam (ut itā dixerim) ineruditi probationē, tanquam ab homine cōposita, & moribus prauo, & totius uitæ suæ temporibus importuno. Quia uero multi hominum propter stultitiam suam his potius sermonibus capiuntur, q̃ illis quæ multo studio conscribuntur: & derogationibus quidem gaudent, præconijs uero mordentur, necessarium duxi ne hunc quidem inscrutatum relinquere, qui nos tanquam in iudicio criminatur. et enim hoc quoq; plerisq; mortalium insitum uideo, ut gaudeant quoties male dicus quispiam ipse sua mala à laceſsito audit. Et quidem nec orationem eius legere facile est, neq; aperte cognoscere quid dicere uelit: sed uelut in multa tumultuatione ac mēdaciorū perplexitate nūc similia supra pensitatis de maiorum nostrorum ex Aegypto migratione affert: nunc incolas Alexandriæ Iudæos calumniatur: insuperq; de sacris templi nostri ceremonijs atq; alijs ritibus nostris accusationem admiscet. Patres igitur nostros nec Aegyptios genere fuisse, neque ob labem corporum aut similem aliam calamitatem inde pulsos, non mediocriter solum, sed penē ultra modum, superius à me declaratum existimo: cæterum quæ his adiungit Apion, compendio memorabo. Dicit enim in tertio rerum Aegyptiacarum hæc: Moses, ut accepi à grandioribus natu Aegyptijs, Heliopolitanus erat, qui patrijs institutus moribus,

subdiuales precatiões ad septa qualia ciuitas habebat, reduxit. ad subfolanum aut omnia cōuertebat. ita em Heliopolis sita est. pro obeliscis uerò statuit columnas, sub quibus ceu peluis forma exprimebat: umbra uero in eā incidens, utpote per sudū, eundē semper cū sole cursum circūuoluebat. Atq; huiusmodi est admiranda illa huius grāmatici phrasis. Mendacium uero eius non tam nostris uerbis euidenter coarguitur, q̄ Moscos operibus. neq; enim cum primum tabernaculum deo cōstrueret, aut ipse ullam talem formā ei indidit, aut posteros facere præcepit: atq; is qui postea templum Hierosolymis construxit Solomon, omni tali curiositate abstinuit, qualem cōfinxit Apion. Ac cepisse aut se dicit à maioribus natu Mosen Heliopolitanum: scilicet ipse iunior, sed his fidem habens, qui per ætatē illum familiariter nouerant. Et de Homero quidem poeta, quamuis grāmaticus, nō posset quānam eius sit patria certō affirmare, neq; de Pythagora tantum non heri nudius tertius nator: de Mose uerò tam multis annis illos præcedente tam facile decernit, credens seniorum relationi: unde manifeste illum mentiri apparet. Quin & tēporum ratio, quibus Mosen ait eduxisse leprosos & cecos & claudos, belle concinit iuxta grammaticum hunc diligentissimum. Manetho enim regnāte Fethmo si Iudæos dicit ex Aegypto discessisse, annis CCCXCV antequam Danaus apud Argos exularet. Lysimachus autem tempore Bocchoris regis, hoc est ante annos MDC: Molon uerò & alij quidam, ut cuique uisum est. At uerò Apion cæteris fide dignior, exacte illum exitū definiuit VII Olympiade, & huius anno primo: quo, ut ait, Pœni Carthaginem condiderunt. Carthaginis autem mentionem adiecit, ratus argumentum id ueritatis se habiturum euidentissimum: nec animaduertit à semetipso adductum quo coargueretur. si enim de hac colonia monumentis Phœnicū credendū est, in illis Hiram rex traditur antiquior Carthagine condita annis plus quā c. l. de quo superius ex Phœnicum cōmentarijs probaui, quod Solomoni templi Hierosolymitani conditori amicus fuerit, & multa ad templi fabricā contulerit. Solomon uerò ædificauit tēplum post Iudæorum discessum ex Aegypto annis DCXII. Porro numerum pulsorum eundem quē Lysimachus cōmentus (ait enim c & x eorum fuisse milia) miram quandam & credibilem reddit causam, cur sabbatum nominatus sit. Exacto enim (inquit) sex dierum itinere, inguinū ulceribus affecti sunt: & hac de causa septima die quieuerunt, incolumes cōstituti in regione quæ nunc Iudæa uocat. & appellauerūt eam diem sabbatū, seruata Aegyptiorū uoce. nam inguinis morbū Aegyptij uocant sabbatosim. An non igitur uel deridenda hæc nugacitas, uel contra odio habenda talis in scribendo impudentia? Apparet enim quod omnes inguinib. laborauerint, hominum milia centum & decem. Atqui si erant cæci & claudi & morbidī, quales fuisse Apion ait, ne unius quidem diei iter progredi potuissent: sin autem poterant per magnam solitudinem proficisci, prætereaq; sibi obistentes uincere populariter repugnando, nequaquam uniuersi post sextam diem inguinum morbo correpti fuissent. Neq; enim naturaliter tale quippiam euenire iter agentibus necesse est, sed plurimorum milium exercitus definita semper itinera peragunt: neq; temere ita accidisse uerisimile uidetur, est enim omnino absurdum. At uero mirificus hic Apion sex quidem diebus

diebus eos peruenisse in Iudæam prædixit: rursus aut Mosen cōscenso monte, qui Aegyptū inter & Arabiam situs est, nomine Sinæus, quadraginta diebus delituisse dicit, indeq; descendente Iudæis leges dedisse, atqui quō possibile est, eosdem & quadraginta dies in deserto ac in aquoso loco manere, & quod in medio spatium est, id totum sex diebus pertransire? Sabbati uerò appellationis grāmatica ratio, quam adfert, multam impudentiā præ se fert, uel certe magnā imperitiā. Nam hæ uoces Sabbo & Sabbatū, inter se maxime differunt. Sabbatum enim secundum Iudæos quies est ab omni opere. Sabbo uerò, ut ille affirmat, Aegyptijs inguinum morbum significat. Tales quasdā de Mose & Iudæorum ex Aegypto profectioe Aegyptius Apion nouitates finxit, præter aliorum cōmentus autoritatē. Et quid mirum si de nostris mentitur patribus? quandoquidem de se ipso contra mētus est: & natus in Oasi Aegypti, primas iste Aegyptiorum existimatus, ueram quidem patriā & genus suum abiurauit: Alexandrinum autem se mentitus, cōfirmat generis sui prauitatem. Merito igitur quos odit & cōuitijs insectatur, eos Aegyptios appellat, nisi enim pessimos esse existimaret Aegyptios, semet ex eorum genere haud eximeret: quandoquidem qui se de celebritate patriæ iactant, honorificum quidem ducunt ab ea denominari, coarguunt uero eos, qui præter ius in eandem sese ingerere conantur. Erga nos aut alterutro modo affecti sunt Aegyptij: aut enim ceu gloriabundi cognatos se simulant, aut participes nos infamiæ suæ cooptant. At præclarus iste Apion uidetur contumeliosam nostrum insectationem, quasi mercedem uoluisset reddere Alexandrinis, pro data sibi ciuitate: sciensq; eorum cum habitatoribus Alexandriæ Iudæis similitudinem, proposuit quidem illis conuicium facere, unā tamen cōprehendit reliquos quoq; uniuersos, utrobique impudenter mentiens. Videamus igitur, quænam sint illa graua & nō ferenda, de quibus habitatores Alexandriæ Iudæos accusat. Venientes, inquit, è Syria, sedes fixerunt ad importuosum mare, undarū uicini assultibus. Ergo si locus opprobriū habet, nō quidē patriæ suæ, sed tamen quam patriam dicit, Alexandriæ cōuiciatur. Illius enim & maritima ora pars est, ut omnes confirmant ad inhabitandum optima: quam si Iudæi per uim occupauerunt, ita ut ne post quidem eijcerentur, fortitudinis eorum argumentum est. Verum Alexander eis locum ad incolendum dedit, & parem cum ipsis à Macedonibus honorem consecuti sunt. Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa Necropolim habitassent, ac non circa regiam sedes posuissent, & hodieq; eorū tribus appellaretur Macedones. Igitur si legit epistolas Alexandri regis, Ptolemæiq; Lagi ac successorum illius Aegypti regum, & columnā stantem Alexandriæ ac iura continentē quæ Cæsar magnus Iudæis concessit: hæc, inquam, si sciens, contraria scribere ausus est, malus erat: sin aut nihil horum nouit, indoctus. Illud quoq; quod se mirari dicit, qd cum Iudæi essent, Alexandrini uocati sunt, similis insciētiae est. Omnes etenim qui ad coloniā aliquā deuocant, etsi plurimū ab alterutris genere differant, à conditoribus appellationē accipiunt. Et quid opus est de alijs dicere? nostrorū enim ipsorū hi, qui Antiochiā inhabitant, Antiocheni nominantur. Ius enim ciuium eis dedit conditor Seleucus. Similiter & qui in Epheso commorantur, & alia Ionia cum ciuibus exinde natis eādem appellationem

habent, hæc præbentib. eis regni successoribus. Romanorū uero clementia, cunctis nō paruulū donum appellationis suæ cōcessit, nō solum uiris singulis, sed etiā maximis gētibus in cōmuni. Hispani deniq; antiqui, & Tyrrheni, & Sabini, Romani uocant. Si uerò hunc modum aufert cōmunis ciuitatis Apion, desinat semetipsum Alexandrinū dicere. Natus em̄ in intima Aegypto, quō erit Alexandrinus, iure ciuitatis, sicut ipse in nobis dicit, ablato? cum solis Aegyptijs nunc orbis domini Romani, participari cuiuslibet ciuitatis interdixisse uideantur. Hic aut̄ præclarus dignitates quas ipse impetrare prohibetur adipisci nō ualens, calumniari conatur eos qui hæc iustissime percepere. Non enim propter inopiā habitatorū ciuitatis, quam studiose ædificabat Alexander, nostrorū aliquos ibi collegit: sed oēs approbans diligenter ex uirtute, ac fide dignos inueniens, hoc præconiū nostris exhibuit, cum gentē nostram studeret non mediocriter honorare. Ait em̄ Hecatæus, quia propter mansuetudinē atq; fidem, quam ei præbuere Iudæi, Samariam regionem adiecit, ut eam sine tributis haberent. Similiter quoq; sensit post Alexandrum etiam Ptolemæus Lagi de Iudæis in Alexandria cōmorantibus. Nam Aegyptiaca eis castra cōmisit, arbitratus fide simul eorū & fortitudine conseruanda: & in Cyrene credens se tutissime regnaturū, & in alijs Lybiæ ciuitatibus, ad ea loca partem Iudæorum habitandi causa direxit. Post hunc aut̄ Ptolemæus, qui Philadelphus est appellatus, non solum si qui fuere captiui apud eos nostrorū, oēs absoluit, sed & pecunias eis sæpius condonauit: & (quod maximum est) desiderauit agnoscere nostras leges, & sacrarū scripturarū uolumina concupiuit: misitq; rogans destinari uiros qui ei interpretarent legem: & ut hæc apprime conscriberentur, diligentia hanc cōmisit non quibuscunq; uiris, sed Demetrium Phalereum, & Andream, & Aristeum, quorū eruditione sui seculi Demetrius facile princeps erat, alij uerò habebant custodiā corporis sibi creditam, huic curæ præfecit. Non enim leges, & patrum nostrorū philosophiam discere concupisceret, si his utentes despiceret & non potius ualde miraretur. Apion aut̄ penē omnes in ordine successores eius Macedonum reges ignorauit habuisse erga nos præcipuū familiaritatis affectū. Tertius namq; Ptolemæus, qui uocatur Euergetes, fortiter obtinēs Syriam uniuersam, nō dijs Aegyptiacis pro uictoria solennitates gratificas immolauit: sed ueniens ad Hierosolymam, multas hostias sicut nostri moris est, deo gratificauit, dignissimāq; dicauit ornamenta uictoriæ. Philometor aut̄ Ptolemæus, & eius uxor Cleopatra, omne regnum cōmisere Iudæis: & duces totius fuere militiæ Onias & Dositheus Iudæi: quorum nominibus derogat Apion, cum debuisset opera eorum potius mirari, & gratias agere, quoniam liberauere Alexandriam, cuius ciuis uideri uult. Nam dum rebellio surrexisset in Cleopatrarē regno, & periculum pessimæ perditionis instaret, istorum labore ciuitas intestinis prælijs est erepta. Sed postea, inquit, Onias ad urbem deduxit exercitum paruum, cum esset illic Thermus præsens Romanorum legatus: quod (ut ita dicam) recte atq; iuste factum est. Ptolemæus enim, qui cognominatus est Physcon, moriēte suo patre Ptolemæo Philometore, egressus est de Cyrene, uolēs reginā Cleopatrá expellere, & filios regis, ut ipse regnū iniuste sibimet applicaret: propter hæc ergo Onias aduersus eum bellum pro Cleopatra

Cleopatra suscepit: & fidem quā habuit circa reges, nequaquā in necessitate deferuit. Testis autē deus iustitiæ eius manifestus apparuit. Nam Physcon Ptolemæus cum aduersum exercitum quidem Oniæ pugnare præsumeret, omnes uerò Iudæos in ciuitate positos cum filiis & uxoribus capiens, nudos atq; uinctos elephātis subiecisset, ut ab eis cōculcati deficerēt, & ad hoc etiā bestias ipsas inebriasset, in contrariū quæ præparauerat, euenere. Elephanti enim relinquentes sibi appositos Iudæos, impetu facto super amicos eius, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidē aspectum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus. Concubina uerò sua charissima, quam alij quidem Ithacam, alij uerò Hirenen denomināt: supplicante ne tantam impietate perageret, & concessit, & ex his quæ egerat uel acturus erat, poenitentia egit. Vnde recte hanc diem Iudæi Alexandria constituti, eo quod aperte à deo salutem promeruere, celebrare noscuntur. Apion autem omnium calumniator, etiam propter bellum aduersus Physconem gestum, Iudæos accusare præsumpsit, cum eos laudare debuerit. Is autem etiam ultimæ Cleopatraz reginæ Alexandrinorū meminit, ueluti nobis improperans, quoniam circa nos fuit ingrata: & non potius illam redarguere studuit, cui nihil omnino iniustitiæ & malorum operum defuit: uel circa generis necessarios, uel circa maritos suos, qui etiā dilexerint eam, uel in cōmuni contra Romanos omnes, & benefactores suos imperatores, quæ etiam sororē Arsinoen occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autem & fratrem insidijs: paternosq; deos, & sepulchra progenitorū depopulata est. Percipiensq; regnum à primo Cæsare, eius filio & successori, rebellare præsumpsit. Antoniūq; corumpens amatorijs rebus & patriæ inimicū fecit, & infidelem circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spoliāns, alios autem demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dici, cum illum ipsum in nauali certamine relinquens, id est maritum & parentem communium filiorum, tradere cum exercitu principatum, & se sequi coegit? Nouissime uerò Alexandria à Cæsare capta, ad hoc usq; perducta est, ut saltem hinc sperare se iudicaret, si posset ipsa manu sua Iudæos perimere: eo quod circa omnes crudelis & infidelis extaret. Putasne gloriandum nobis non esse, si quemadmodū dicit Apion, famis tempore Iudæis triticum non est mensa? Sed illa quidem poenam subiit competentem. Nos autem maximo Cæsare utimur teste auxiliij, atq; fidei quam circa eum contra Aegyptios gessimus: necnon & senatu eiusq; consultis, & epistolis Cæsaris Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Apionem oportebat inspicere, & secundum genera examinare testimonia sub Alexandro facta, & omnibus Ptolemæis, & quæ à senatu constituta sunt, necnon & maximis Romanis imperatoribus. Si uerò Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuriæ frumentorum, non accusatio Iudæorū. Quid enim sentiant omnes imperatores de Iudæis in Alexandria cōmorantibus, palam est. nam administratio tritici nihilo magis ab eis, quàm ab alijs Alexandrinis translata est. Maximā uerò eis fidem olim à regibus datam cōseruare, id est, fluminis custodiam, totiusq; custodiæ, nequaquam his rebus indignos esse iudicantes. Sed super hoc: quomodo ergo, inquit

quit, si sunt ciues, eosdē deos, quos Alexandrini non colunt? Cui respondeo. Quō etiam cum uos sitis Aegyptij, inter alterutros prelio magno & sine fœdere de religione cōtenditis? aut certe propterea nō uos oēs dicimus Aegyptios, & neq; cōmuniter homines, quoniā bestias aduersantes naturę colitis, multa diligētia nutriendos? cum genus utiq; nostrorū unum atq; idem esse uideatur. Si aut in uobis Aegyptijs tantę differentię opinionū sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandriā aduenerunt, si legibus à principio cōstitutis, circa talia permansere? Is aut seditionis causas nobis apponit: qui si cum ueritate ob hoc accusat Iudæos in Alexandria constitutos, cur oēs non culpare possit, eo q̄ noscamur habere concordia? Porro etiam seditionis auctores, quilibet inueniet Apionis similes Alexandrinorū fuisse ciues. Donec enim Græci fuere & Macedones hanc ciuitatē habentes, nullam seditionē aduersus nos gessere, sed antiquis cessere solennitatibus. Cum uero multitudo Aegyptiorum creuisset inter eos, propter cōfusiones temporū, etiam hoc opus semper est additum. Nostrū uero genus permāsit purum. Ipsi igitur molestiæ huius fuere principium, nequaquam populo Macedonicam habente constantia, neq; prudentia Græcam: sed cunctis scilicet utentibus malis moribus Aegyptiorū, & antiquas inimicitias aduersum nos exercentibus. E diuerso namq; factū est quod nobis impropere præsumunt. nam cum plurimi eorum nō opportune ius eius ciuitatis obtineant, peregrinos uocant eos qui hoc priuilegiū ad oēs impetrasse noscuntur. Nam Aegyptijs neq; regum quisquam uidetur ius ciuitatis fuisse largitus: neq; nunc quilibet imperatorum. Nos aut Alexander quidem introduxit, reges aut auxere, Romani uero semper custodire dignati sunt. Itaq; derogare nobis Apion uoluit, quia imperatorum non statuamus imagines, tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigētibus: cum potius debuerit admirari magnanimitatem modestiāq; Romanorū, quoniā subiectos nō cogunt patria iura trāscendere: sed suscipiunt honores, sicut dare offerētes pium atq; legitimū est. Nō enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate & uolentia cōferuntur. Græcis itaq; & alijs quibusdam, bonum esse creditur imagines instituere. Deniq; & patrum & uxorū filiorumq; figuras depingentes exultant, quidam uero etiam nihil sibi cōpetentiū sumunt imagines. alij uero & seruos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiam principibus ac dominis hunc honorē præbere uideantur? Porro aut legislator, non quasi prophetans Romanorū potentiam non honorandam, sed tanq̄ causam neq; deo neq; hominibus utilem despiciēs, & quoniā totius animati, multo magis dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. alij aut honorib. post deū colēdos nō prohibuit uiros bonos, quibus nos & imperatores & populum Ro. dignitatibus ampliamus. Facimus aut pro eis continua sacrificia: & non solum quotidianis diebus ex impensa cōmuni omnium Iudæorum talia celebramus: uerum cum nullas alias hostias ex cōmuni, neq; pro filijs peragamus, solis imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominū nulli persoluimus. Hæc itaq; communiter satisfactio posita sit aduersus Apionem pro his quæ de Alexandria dicta sunt. Admiror autem etiam eos, qui ei huiusmodi fomitem præbuere, id est, Posidonium & Apollo

Apollonium Molonis : quoniā accusant quidē nos, quare nos eosdem deos cum alijs non colimus: mētientes aut pariter, & de nostro tēplo blasphemias cōponentes incongruas, nō se putant impie agere: cū sit ualde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cunctos homines nominato, tāta sanctitate pollente. In hoc enim sacrario Apion præsumpsit edicere, asini caput collocasse Iudæos, & eum colere, ac dignum facere tanta religione: & hoc affirmat fuisse depalatū, dum Antiochus Epiphanes et exspoliasset tēplum, & illud caput inuenisset ex auro cōpositum multis pecunijs dignum. Ad hoc igitur primū quidem respondeo, quoniam Aegyptius uel si aliquid tale apud nos fuisset, nequaquā debuerat increpare, cum nō sit deterior asinus furonibus & hircis et alijs, qui sunt apud eos dij. Deinde quō non intellexit, operib. increpatus de incredibili suo mēdacio. Legibus namq; semper utimur ijsdem, in quibus sine fine consistimus. Et cum uarij casus nostram ciuitatem, sicut etiam aliorum uexauerint, & Theos ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, & ad nouissimū Titus Cæsar, bello uincentes obtinuerint templum, nihil huiusmodi illic inuenere: sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia uerō Antiochus neq; iustam fecit templi depredationem, sed egestate pecuniarū ad hoc accessit, cum non esset hostis, & socios insuper nos suos & amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic inuenit, multi & digni conscriptores super hoc quoq; testantur: Polybius Megalopolitanus, Stabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, & Castor chronographus, & Apollodorus: qui omnes dicunt pecunijs indigentem Antiochum trāsgressum fœdera Iudæorū, & spoliasse templum auro argentoq; plenum. Hæc igitur Apion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, & impudentiam canis, qui apud ipsos asolet coli: neq; enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaq; asinis neq; honorem neq; potestatem aliquam damus, sicut Aegyptij crocodilis & aspidibus: quando eos qui ab istis mordentur, & a crocodilis rapiuntur, felices & deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapientes uiros, onera sibi met imposita sustinentes. Et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas ualde plagas accipiunt, quippe operibus & ad agriculturam rebus necessarijs ministrantes. sed aut omnium rudissimus fuit Apion ad componendum uerba fallacia, aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non ualuit, quando nulla potest contra nos blasphemia prouenire. Alterā uero fabulam, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit: de quo hoc dicere sat erit, quoniā qui de pietate loqui præsument, oportet eos non ignorare minus esse immundū per templa transire, quā sacerdotibus scelestā uerba cōfingere. Isti uerō magis studere defendere sacrilegum regē, quā iusta & ueracia de nostris & de templo conscribere. Volentes enim Antiocho gratificari & perfidiam ac sacrilegium eius tegere, quo circa gentem nostrā est usus propter egestatē pecuniarum, detrahentes nobis etiā quæ in futuris essent, mētiti sunt. Propheta uerō aliorum factus est Apion, & dixit Antiochum in templo inuenisse lectum, & hominem in eo iacentē, & appositam ei mensulam maritimis terrenisq; uolatilium dapibus plenā, & quod obstupuisset his homo. Illum uerō mox adorasse

rasse regis ingressum, tanquā maximā sibi opem præbituri: ac procidentem
 ad eius genua, extensa dextera poposcisse libertatē: & iubente rege ut cōside-
 ret, & dicere quis esset, uel cur ibidem habitaret, uel que esset causa ciborum
 eius, tunc hominē cum gemitu & lacrymis lamētabiliter suā narrasse neces-
 sitatē. Ait, inquit, esse se Græcum: & dum peragraret prouinciā parādī uictus
 causa, correptum se subito ab alienigenis hominibus, atq; deductum ad tem-
 plum, & inclusum illic, & à nullo cōspici, sed cuncta dapium apparatione sa-
 ginari. Et primum quidē hęc sibi inopinabilia beneficia uisa attulisse lætitiā:
 deinde suspicionem, postea stuporem: postremū consulentē à ministris ad se
 accedentibus audisse legem ineffabilē Iudæorū, pro qua nutriebatur: & hoc
 illos facere singulis annis quodam tēpore constituto. Et cōprehendere qui-
 dem Græcum peregrinum, eumq; annuo tempore saginare, & deductum ad
 quandam syluam, occidere quidem eum hominem, eiusq; corpus sacrificare
 secundū suas solennitates, & gustare ex eius uisceribus, & iusiurandū facere
 in immolatione Græci, ut inimicitias cōtra Græcos haberēt: & tunc in quan-
 dam foueam reliqua hominis pereuntis abijcere. Deinde refert eum dixisse,
 paucos iam dies debitos sibimet superesse, atq; rogasse, ut reueritus Græco-
 rum deos, & superans in suo sanguine insidias Iudæorū, de malis eū circun-
 stantibus liberaret. Huiusmodi ergo fabula nō tantū omni tragoedia plenissi-
 ma est, sed etiā crudeli impudentia redundat. Nō tamē à sacrilegio priuat An-
 tiochum, sicut arbitrati sunt, qui hęc ad illius gratiā cōscribere. Nō em̄ præ-
 sumpsit aliquid tale, ut ad templū accederet: sed sic inuenit nō sperans. Fuit
 ergo uoluntatibus iniquis impius, & nihilominus sine deo, quicquid iussit
 mendacij superfluitas, quā ex ipsa re cognoscere ualde facillimū est. Nō enim
 circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime aduersus
 Aegyptios & plurimos alios. Cuius em̄ regionis homines nō cōtigit aliquan-
 do apud nos peregrinari? ut aduersus solos Græcos renouata coniuratione
 per effusionem sanguinis ageremus: uel quō possibile, ut ad has hostias om-
 nes Iudæi colligerentur, & tantis milibus ad gustandum uiscera illa suffice-
 rent, sicut ait Apion? uel cur inuentum hominem quicumq; fuit (non enim
 suo nomine conscripsit) aut quō eum in suam patriam rex non cum pompa
 deduxit? dum posset hoc faciens, ipse quidem putari pius, & Græcorū ama-
 tor eximius, assumere uerō contra Iudæorum odium auxilia magna cuncto-
 rum. Sed hęc relinquo: insensatos enim, non uerbis, sed operibus decet ar-
 guere. Sciunt igitur omnes, qui uidere constructionē templi nostri, qualis
 fuerit, & intransgressibilem eius purificationis integritatem. Quatuor enim
 porticus habuit in circuitu, & harum singulæ propriā secundum legem ha-
 buere custodiā. In exteriorē itaq; ingredi licentia fuit omnibus etiā alienige-
 nis: mulieres tantūmodo menstruatae transire prohibebantur. In secundam
 uerō porticū cuncti Iudæi ingrediebantur, eorumq; cōiuges cum essent ab
 omni pollutione munda. In tertiā, masculi Iudæorū mundi existētes atq; pu-
 rificati. In quartam autē sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus. In adytum ue-
 rò soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta uerō est cir-
 ca omnia prouidentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes in-
 gredi cōstitutum sit. Mane etenim aperto templo oportebat faciētes traditas
 hostias

hostias intròire: & meridiè rursus, dū clauderet tēplum. deniq; ne uas quidē aliquod portari licet in tēplū, sed erant in eo solūmodo posita, altare, mensa, thuribulū, candelabrū, quæ oīa in lege cōscripta sunt. Etenim nihil ampliū neq; mysteriorū aliquorū ineffabiliū agitur, neq; intus ulla epulatio administrat. Hæc em̄ quæ prædicta sunt, habēt totius populi testimoniū manifestū, rationeq; gestorū. Licet em̄ sint tribus quatuor sacerdotū, & harū tribuū singulæ habeāt hominū plus q̄ quinq; milia, sit tamen obseruatio particulariter per dies certos: & his transactis, alij succedentes ad sacrificia ueniunt: & congregati in tēplum mediāte die à præcedentib. clauēs tēpli, & ad numerū oīa uasa percipiunt, nulla re quæ ad cibū aut potū attineat in tēplum delata. Talia nanq; etiā ad altaria offerre prohibitū est, præter illa quæ ad sacrificia præparantur. Quid ergo Apionē dicimus, nisi nihil horū examinantē, uerba incredula protulisse? Sed turpe est, historiē uerā notitiā si proferre grāmaticus nō possit. Et sciēs tēpli nostri pietatē, hanc quidē prætermisit. Hominis aut Græci cōprehensionē finxit, & pabulū ineffabile, & ciborū opulentissimā claritatē: & peruios ingrediētes, ubi nec nobilissimos Iudæorū licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hæc ergo pessima est impietas, atq; mendaciū spontaneū, ad eorū seductionē, qui noluerūt discutere ueritatē. Per ea siquidē mala ineffabilia, quæ prædicta sunt, nobis detrahere tētauere. Rursumq; tanq̄ pijsimū deridet, adijciēs fabulæ inania facta. Ait em̄ illum retulisse, dū bellū Iudæi cōtra Idumæos haberēt lōgo quodā tēpore, ex aliqua ciuitate Idumæorū qui in ea Apollinē colebat uenisse ad Iudæos, cuius hominis nomē dicitur Zabidus: deinde eis promississe traditurū se eis Apollinē deū Dorensiū: uenturūq; illū ad nostrū tēplum, si omnes ascenderent, & adducerent omnē multitudinē Iudæorū. Zabidū uero fecisse quoddā machinamentū ligneū, & circūposuisse sibi, & in eo tres ordines infixisse lucernarū, & ita ambulasse, ut procul stantibus appareret, quasi stella per terrā iter agēs. Porro Iudæos inopinabili uisione obstupuisse, & lōge cōstitutos tenuisse silentiū. Zabidū uero multa quiete ad tēplum uenisse, & aureū detraxisse asini caput (sic enim urbane cōscribit) & rursus Doram uelociter aduenisse. Igitur & nos dicere possumus, quia asinum, hoc est semetipsum Apion grauat, & facit stultitia simul & mendacijs oneratū. Loca nāq; quæ nō sunt, cōscribit: et ciuitates nesciēs trāsferit. Idumæa em̄ puinciæ nostræ cōfinis est, posita iuxta Gazā, & nulla ciuitas huius Doram nuncupat. In Phœnice uero iuxta montē Carmelū Dora ciuitas appellatur, in nullo cōcordās Apionis oblocutionibus. Quatuor em̄ dierū itinere procul est à Iudæa. Cur itaq; nos rursus accusat, eo q̄ nō habeamus cōmunes cū alijs deos, si sic facile credidere patres nostri ad se uenturū Apollinē, & cū stellis eum ambulare super terrā putauere? Lucernā em̄ prius nunq̄ uidere scilicet, qui tot & tāta cōcelebrant cādelabra. Sed nec aliquis ei ambulāti per prouinciā ex tātis milibus obuiauit. Desolatos etiā uicos custodibus cōperit, & hoc tēpore belli. Cætera iam relinquo. Ianuæ uero tēpli altitudine quidē erat cubitorū L X, latitudine uero X X, omnes deauratæ, & penē auro puro cōfectæ. Has claudebāt nō minus q̄ uiri ducēti diebus singulis: & relinquere eas apertas, nefandū nimis erat. facile igitur eas lucernifer ille aperuisse creditur, qui solus etiam habuisse asini caput æstimabatur: quapropter dubium est, utrum

hoc caput Zabidus denuo reuocauit: an certe sumēs Apio, introduxit in tēplū, ut Antiochus inueniret, ut secūdo Apioni aliquā mentiēdi daret occasiōem. Mentit̃ aut̃ & de iuramēto, quod iuremus per deū factorē celi & terre & maris, nulli Iudeos fautores alienigenę, & maxime Græcis. Oportebat aut̃ mentientē absolute dicere, nulli fautores alienigenę, & magis Aegyptijs: sic etenim ab initio poterāt eius figmēta de iureiurādo cōgruere, si ab Aegyptiis utiq; patres nostri nō propter malignitatē suā, sed propter calamitates expulsi sunt. A Græcis aut̃ plus locis q̃ studijs sumus abiuncti, ita ut nullæ inter nos & illos inimicitia & æmulatiōes esse noscant. E diuerso nāq; multos eorum ad nostras leges cōtigit accessisse, quorū quidā permansere, quidā uero perdurare nō ferētes, denuo recessere. Hoc tamē iusiurādū nunq̃ se quisquā audisse meminit apud nos habitū, sed solus Apion (ut uidetur) audiuit. Ipse nāq; id cōposuit. Magna ergo admiratione eximia Apionis prudētia, uel ob hoc quod mox dicetur, digna est. Hoc em̃ esse affirmat indicū, quia neq; legibus iustis utamur, nec deū colamus ut cōuenit, q̃ diuersis gentib. seruiamus, & calamitates quasdā circa ciuitatē sustineamus, cum utiq; principalis ciuitas Romanorū sit, cuius ciues soli ab initio regnare atq; nō seruire cōsueuerūt. Quis etem̃ horū magnanimitati ualeat obistere? Nullus etem̃ aliorū potest dicere sermonē quē Apion locutus est, quādo paucis cōtigit in principatu cōtinue præsidere, & nō rursus alijs facta mutatiōe seruire. Plurimæ nāq; gētes alijs obedire coactæ sunt: soli aut̃ Aegyptij, eo q̃ refugiāt (sicut aiunt) in eorum prouinciā dij, atq; saluent̃ migrātes in effigies bestiarū, honorē præcipuum inuenerunt, ut nulli famularent̃ horum qui Asiā Europāq; tenere: qui scilicet unā diē ex quo totius seculi nō habuere libertatē, neq; apud indigenas dominos, neq; apud externos. Nam quēadmodū eis usi sint Persæ nō semel solummodo, sed frequēter uastantes urbes, tēpla euertētes, putatos apud eos interficientes deos, impropere non studeo. Nō enim cōuenit stultitiā nos indocti Apionis imitari: qui neq; casus Atheniensīū, neq; Lacedæmoniorū animo suo cōcepit, quorū hos quidē fortissimos, illos religiosissimos, oēs affirmant. Taceo reges pietate celebres, inter quos Cræsum, q̃ diuersis uitæ sunt calamitatibus sauciati. Taceo incensam Atheniensīū arcē, tēplum Ephesinū & Delphicū, aliaq; multa: hic nemo calamitatē passis, sed potius inferentibus intulit impropria. Nouus aut̃ accusator nostrorū Apion inuentus est, malorum suorū apud Aegyptū gestorū prorsus oblitus. Sed Sesostris eum, quem refert fabula regē fuisse Aegypti, ut credit̃, excæcauit. Veruntamē possumus & nos dicere nostros reges Dauid & Solomonē, qui multas subdidere gentes. Sed de his modo supersedendū est: quæ uero cūctis nota sunt, Apion modis omnib. ignorauit: quoniā Persis, & post illos principibus Asiæ Macedonibus, Aegyptij quidē seruire, nihil differentes à famulis. Nos aut̃ liberi cōsistentes, etiā ciuitatū in circuitu positarū tenuimus principatū, annis uiginti & centū, usq; ad Pompeiū Magnū. Et dū uniuersi reges sunt expugnati à Romanis, omnium soli propter fidē suā maiores nostri & socij & amici fuere. Sed uiros mirabiles non præbuimus, uelut quarundā artium inuentores, & sapiētia præcellentes: & inter hos enumerat Socratē, & Zenonem, & Cleanthem, & alios huiusmodi. Deinde quod potius est mirandū, semetipsum his adiecit

adiecit, & beatificat Alexādrīā, q̄a ciuē talē habere meruit, quod rite facit. Oportebat em̄ ut ipse sui testis existeret, qui alijs omnib. sic importunus & callidus esse uidebat; & uita uerboq; corruptus. Quapropter recte quilibet Alexandrię cōdolebit, si super isto aliquid magni sapuerit. De uiris aut̄ qui fuere apud nos titulo nullo laudis inferiores, sciūt qui uoluerint nostrę antiquitatis libris incūbere. Reliqua uero quę in accusatiōe cōscripta sunt, dignū erat forte sine satisfactiōe relinquere, ut ipse sui potius & aliorū Aegyptiorū accusator extaret. Querit em̄ eo q̄ animalia consueta sacrificemus, & nō uescamur carnib. suillis: sed et circūcisionē genitaliū uehementē irridet. De nostrorū quidē animalīū perēptiōe, cōmunio nobis est cū alijs hominib. uniuersis. Apīō aut̄ sacrificātes nos re darguēs, indicat semetipsū genere esse Aegyptiū. Nō em̄ Græcus si esset aut Macedo, hoc moleste ferret. Isti em̄ uouēt sacrificare hecatōbas suis dijs, & sacerdotib. utunt̄ ad epulas. Quę cum ita sint, nō propterea cōtigit mundū animalib. desolari, quod Apion expauit. Qui tamē si solēnitates Aegyptiorū sequerent̄, mūdus desertus qdē esset hominibus, ferocissimis aut̄ bestijs impleret̄: quas isti iudicātes deos, diligēter enutriūt. q̄ si quis eum cōsuleret, quos putaret omniū Aegyptiorū esse sapiētes atq; deicolas, sacerdotes sine dubiō fateret̄. Hęc em̄ duo dicūt sibimet ab initio à regibus esse pręcepta, ut deos colant, & sapiētiā diligant: quod illi facere præcipue iudicant̄: qui tamē & circūcidunt omēs, & à porcinis abstinēt carnibus. Sed neq; ullus alter Aegyptiorū cū eis dijs sacrificare dignoscit̄. Cęcus igitur fuit Apion qm̄ pro Aegyptijs nostras detractiōes cōponēs, illos uidetur potius accusare, qui nō solū utunt̄ solēnitatibus, quas in nobis culpāt iste: sed etiā alios circuncidi docēt, sicuti dixit Herodotus. Vnde recte mihi uidetur Apion, propter patrię suę leges pœnas dedisse blasphemię. Etem̄ necessario circunciso, circa genitalia uulnera ei facta nihil profuerūt, & putrefactis in magnis dolorib. expirauit. Oportet em̄ bene sapiētes in legib. proprijs circa pietatē integre permanere, & aliorū minime carpere. Iste uero suas quidē leges effugit, de nostris uero mētitus est. Hic itaq; terminus uitę fuit Apionis. Sed & noster hic iā finē liber accipiet. Qm̄ uero & Apollonius Molon, & Lysimachus, & alij quidā, tā per ignoratiā q̄ per insaniā de legislatore nostro Moise, & legib. uerba protulere, nec iusta nec uera: dū illi quidē uelut mago atq; fallaci derogāt, leges aut̄ malitię apud nos nulliusq; uirtutis affirmāt esse doctrices, uolo breuiter & de omī cōuersatione nostra, & de particulari (sicuti potero) proferre sermonē. Reor enim fore manifestū, q̄a & ad pietatē & ad conuictū uniuersalēq; humanitatē, insuper ad iustitiā laborumq; tolerantia, & ad contēptū mortis optimas leges positas habeamus. Rogo tamē lecturos, ut nō cū inuidia exequātur huius operis lectionē. Nō enim proposui laudes conscribere nostrorū: sed aduersus eos, qui nos plurimū & fallaciter accusant, satisfactiōē hanc puto esse iustissimā. Proinde accusatiōē Apollonius non cōtinue, sicut Apion, instituit, sed dispersim. Quippe qui aliquando quidē nos sine deo & hominibus odiosos appellat, aliquādo uero formidinē nobis impropertat: & ē diuerso, rursus aliquādo de audacia gētis nostrę queritur. Dicit aut̄ etiam stultiores Barbaris: & propterea nullum inuentum nos solas uitę utile reperisse. Hęc aut̄ omnia manifeste redarguuntur, dum uni-

uersa cōtra q̄ ab eo sunt dicta, monstrant & legibus imperata, et à nobis cum omni integritate gesta. Si uerò coactus fuero facere mentionē legū contrariarum apud alios cōstitutarū, in culpa illi sunt, qui nostras solēnitates tanq̄ peiores cum aliorum conferunt. Quibus neutrū puto remanere quod dicāt: neq; quia non eas habeamus leges, quarū ego capita & summas ad redarguendū positurus sum: neq; quia nō prācipue in legibus proprijs perduramus. Paulo ergo alius exorsus, uolo primū dicere, quod eis qui sine lege & ordine uiuunt, hi qui ordinis & cōmuniū legum amatores extiterunt, & primi hoc inchoauerunt, recte mansuetudine atq; uirtute prāstare dicendi sunt. Deniq; conātur singuli eorū gesta sua ad antiquitatē referre, ut nō imitatores aliorū uideantur existere, sed ipsi potius alijs legitime uiuendi duces fuisse. His igitur hunc in modū se habentibus, uirtus legislatoris est meliora considerare: & his qui usuri sunt legibus, quas posuerit, satisfacere, quia recte sunt. Populi uero est, ut in omnibus, quae cōstituta sunt, perduret: & neq; felicitate procedere, neq; calamitatib. aliquid horū immutet. Dico igitur nostrū legislatorē, quoslibet qui memorant legislatores antiquitate prācedere. Lycurgus enim & Solon, & Zaleucus Locrensis, & oēs qui apud Grēcos mirabiles sunt, nouelli atq; recētes, quantū ad illū cōparati, esse noscuntur: quando nec ipsum nomen legis fuisse olim apud Grācos agnoscitur. Testis Homerus est, quā nusquā in opere suo hoc usus est nomine. Non enī secundū legē, sed indiffinitis sentētijs, & regū prāceptionibus, populus regebatur. Vnde etiā multo tēpore permansere, tantū moribus utentes, & nō scripto, & multa horū semper secundū euentū casuū permittentes. Noster uerò legislator antiquus existens (hoc etenim undiq; manifestū est, etiam apud eos clarum, qui semper contra nos loquuntur) & semetipsum prābuit optimū principem populorū consultorēq; & instructionē totius legis uitae constringens, eis suā hanc libenter excipere, & firmissime in chyta sciētia custodire. Primum autem eius magnitudinis opera uideamus. Ille nanq; progenitorū nostrorū relinquentium Aegyptū, & ad terrā propriā remeantiū, multa milia fumēs, ex plurimis & impossibilibus rebus cautissime liberauit: nam & inaquosam eos & multum arenosam oportebat transire uiam, bellaq; deuincere: & filios ac uxores, prādamq; bello seruare: in quibus dux egregius & cōsiliarius sapiētissimus, & tutor ueracissimus fuit uniuersorū. Omnē siquidē multitudinem à semetipso pendere fecit, & cum omnia quae uellet persuadere posset, in nullo horū uindicauit sibi met potestātē: sed in quo maxime tēpore potestātē sibi met arrogare & tyrānidē prēsules rerū, & populū frequenter plurima iniquitate uiuere consuefaciunt, in hac ille potentia cōstitutus, è diuerso magis iudicauit agendū pie, & plurimā exhibere alijs æquitatē, ipse uirtutē prācipuā se credēs cunctis ostendere, & salutē firmissimā prābere sequacibus bona uoluntate. Et maximis actibus in singulis casibus usus est. Quapropter recte iudicabat, ducē atq; consultorē se deū habere: & primitus sibi met satisfaciēs, quia secundum illius uoluntatem uniuersa gereret atq; tractaret, credidit modis omnibus oportere, ut etiā apud plebem hāc opinio permaneret. Nam qui deū respicere suā uitam credunt, delinquere nō prāsumunt. Huiusmodi quidē noster legislator fuit, non magus, non fallax, sicut derogatores iniuste promunciant

erant: sed quales apud Græcos gloriantur fuisse Minoem & post eū legislatores alios. Nāq; quidā eorū leges positas à Ioue dicebāt: alij uero eas in Apollinē & uaticiniū Delphicū referebāt, siue pro ueritate hoc credētes, seu facile persuadendū iudicantes populo. Qui uero præcipuas leges instituerint, uel qui iustissime de dei fide cognouerint, licet hoc ex ipsis legib. facta cōparatione cōspicere. Iam em̄ de ipsis tēpus est disputandi. Igitur infinitæ quidē particulatim gentiū atq; legū apud cunctos homines differentiæ sunt. Alij siquidem monarchis, alij uero populo potestatē reipub. commiserunt. Noster uero legislator nihil horum intendens, ueluti si quis hoc dicendo mensurā transcendat uerbi, diuinam rempub. declarauit: deo principaliter cōuersationē nostram atq; potestatē excellenter assignans, & satisfaciēs eum cunctos inspirare, tanquā causam bonorū omnium uniuerſis hominibus existentē: & quæcunq; contingit eos in angustijs supplicasse, illius non latuisse uoluntatem, neq; quicq̃ eorū quæ gessere, uel si quid aliquis apud semetipsum potuit cogitare. Vnum uero eum esse monstrauit, & ingenitū, immutabilem per tempus, æternū, & omni specie mortali pulchritudine differentē, & ipsum nobis notum: qualis aut sit secūdum substantiā, prorsus ignotum. Hæc itaq; de deo sapuerunt prudētissimi Græcorū: qui quidē q̃ eruditi sint, illo utiq; sciendi præbete principia, nunc dicere prætermitto: quod aut hæc optima & cōgrua dei naturæ atq; magnificentia sint, ualde testantur. Pythagoras em̄, & Anaxagoras, & Plato, & post illos philosophi Stoici, & penē cuncti, uidentur de diuina sapuisse natura. Sed hi quidē ad breue philosophantes, populo superstitionum opinionibus iam præoccupato ueritatē dogmatis proferre timuere. Noster uero legislator opera præbens consona uerbis suis, nō solū his qui cum eo erant satisfecit, sed etiam qui ex illis semper erāt nascituri, hoc immutabiliter inspirauit, & causam legislationis ad utilitatis modum semper adduxit. Non enim partem uirtutis dei culturā dixit, sed huius partes alias esse perspexit atq; constituit: hoc est fortitudinē, iustitiam, & mutuam in omnibus ciuium concordia. Cunctæ nanq; actiones & studia, uniuerſiq; sermones, ad diuinā referuntur per omnia pietatē. Non enim hoc inexaminauit aut inde finitū ulterius dereliquit. Duo siquidē sunt totius disciplinæ & moralis institutionis modi, quorū unus quidē sermone doctor est, alter uero exercitatione morum: quæ cum ita sint, alij quidē legislatores sentiēdo sunt discreti, & alterum horum modū sibi placitū assumētes, alterū reliquerūt. Sicuti Lacedæmonij quidē & Cretenses moribus erudiebantur, nō uerbis: Athenienses uero, & penē omnes alij Græci, quæ quidem oportet agi præcipiebant suis legibus: assuescere uero ad hæc operibus, minime ualere. Noster aut legislator hæc ambo multa diligētia coaptauit. Nam nec exercitationes morū omisit nō traditas, neq; leges sermone reliquit incōptas. Sed mox à primo inchoans cibo, & unicuiq; diætā cōueniēte, nihil neq; minimarū escarū sub potestate uolūtatis utētiū dereliquit. Sed & de cibis quib. cōuenit abstinere, et qui sumēdi sunt, uel quæ diætā cōmunis esse uideat, necnō & de operib. labore simul & requie, terminū atq; regulā posuit legē: quatenus ueluti sub patre atq; domino uiuentes, neq; uolētes quicq̃ neq; per ignorantia delinquamus. Nō enim ignorantibus poenam posuit, sed optimam & necessariam correptionem

nem mōstrauit legē. Quapropter nō semel audire, nec secūdo uel sēpius: sed in unaquaq; septimana, alia opera relinquentes, ad legis auditionē cōgregari præcepit uniuersos, eāq; perfectē cōdiscere, quod scilicet oēs legislatores reliquisse noscunt. Et in tantū plurimi hominū absunt, ut secūdū proprias leges uiuant, ut penē eas ignorēt. Et cum peccauerint, tunc agnoscunt ab alijs, quā legē probant esse præuaricati. Sed etiā uiri maxima cū gloria & principalia gubernātes, profitentur ignorationē. Doctos nanq; sibi faciunt assidere ad dispensationē rerū, & peritiā legū habentes. Nostrorū uero quēlibet si quis leges interroget, facilius q̄ nomen suū recitat. Vniuersas quidē mox à primo sensu eas discētes, in animo uelut inscriptas habemus. Et rarius quidē quilibet transgreditur: impossibile autē est supplicium deuitare peccantem. Hoc itaq; primū omniū mirabilē consonantiā nobis instituit. nam unam quidem habere & eandē de deo sectam, uita uero ac moribus differre nihil abinuicē, optimam moribus hominū potest celebrare cōcordiā. Apud nos etenim solos, neq; de deo quilibet sermones audiet alterutris aduersarios, sicut multa similia apud alios fieri cōprobantur: cum nō solū à uulgaribus quod uisum fuerit unicuiq; profertur, sed etiam apud quosdā philosophorū hoc crebro præsumitur: quando alij quidē totam dei naturā sermonibus perimere tenta uere, alij uero eius prouidētiā ab hominib. abstulere: neq; in studijs uitæ differētia ulla cōspicitur, sed cōmunia quidē opera omniū apud nos existunt: unus uero de deo sermo cōcors est, asserēs illū cūcta respicere. Sed etiam de ipsius uitæ studijs, & quoniā oportet omnia alia ad terminū diuinæ pietatis adduci, à mulieribus nostris & à seruis quilibet audient. Pro qua re illatas nobis calumnias à quibusdā, cur nō exhibeamus uiros inuētores nouorū operum seu uerborū, contigit oriri. Alij siquidē in nulla re paterna perdurare optimū esse putant, & præcipue transgressorib. sapiētiæ robur assignāt. Nos autem ē diuerso, unam esse prudentiā atq; uirtutē existimamus, nihil penitus uel facere uel cogitare contrariū his quæ antiquitus sancita noscuntur: quod scilicet iudiciū legis est optimo fœdere cōstitutæ. nam ea quæ nunc non habent modum, experimēto sæpe corrupta redarguunt. Apud nos autem, qui credimus ab initio positā legem diuina uoluntate, nihil aliud pium est, q̄ hāc sub integritate reseruare. Quis etenim eius quicq; mouere potest, aut quid melius adinuenit? uel quis ab alijs tanquam præcellentius ad statum reipub. nōstræ aliquid transferre potest? aut quæ poterit esse melior atq; iustior, q̄ ea quæ deum quidem principem omnium esse confirmat: sacerdotibus autem in communi quidem res præcipuas dispensare permittit: summo uero pontifici aliorum sacerdotum principatum competentē iniungit? quos utiq; nō diuitijs, neq; alijs quibusdam spontaneis auiditatibus præcellentes legislator ad culmen huius honoris instituit. Sed quicunq; sapientia uel temperantia alijs præstare noscuntur, eis præcipue culturam diuinæ placationis iniūxit. Apud hos igitur, & legis & aliorum studiorum integra diligētia custoditur. Contemplatores enim omnium, atq; iudices contemptorum, & punitores culpabilium sacerdotes esse decreti sunt. Quis ergo principatus, quod regnū erit hoc sanctius, uel qui honor deo potius cooptabitur, cum omnis quidem populus sit præparatus ad pietatem, summa uerò diligentia sacerdotibus sit indicta

indicta, & uelut quædã festiuitas gubernetur uniuersa respub. Cum em̃ myste-
ria sua numero paucorũ dierũ alienigenæ custodire nequeant, ea uidelicet sa-
crificia nominâtes, nos cũ multa delectatione, & incõmutabili uolũtate solẽ
nitatis opus per om̃e seruamus æuũ. Quæ igitur sunt præcepta uel interdicta
simplicia, siue nota dicamus. Primũ quidẽ de deo est, dicens: Deus habet om-
nia, perfectus, beatissimus, ipse sibi cunctisq; sufficiens, principiũ & medium
& terminus: inter omnia operibus quidẽ & muneribus clarus, & om̃i re ma-
nifestior: forma uero & magnitudine nobis inenarrabilis. Omnis nanq; ma-
teries cõparata ad huius imaginẽ, licet sit pretiosa, tamẽ pro nullo est: cũctaq;
ars ad illius imitationis inuentũ, extra artẽ esse cognoscitur: nihil simile neq;
uidemus neq; possumus suspicari, neq; cõiungere. Sanctus est: uidemus eius o-
pera, lumen, cælum, terrã, solem, lunã, flumina, mare, animalium nationes, pro-
uentus fructuum: hæc deus fecit, nõ manibus neq; laboribus, neq; quibusdam
indiguit sibi cooperantibus: sed ipso uidente bona repente facta sunt. Hunc
homines cõuenit uniuersos sequi, eumq; placare exercitatione uirtutis. Mo-
dus enim diuinæ placationis iste sanctissimus est. Vnũ templũ unius dei, cõ-
mune omniũ cõmunis dei cunctorũ. Gratum namq; semper est omne quod
simile est. Hunc placant quidẽ sacerdotes semper. præcedit uero istos primus
secundũ genus: qui ante alios sacerdotes sacrificabit deo, custodiet leges, de
dubijs iudicabit, & puniet lege cõuictos. Huic quisquis nõ obedit, supplicio
subiacebit, tanq̃ qui in ipsum deũ impie gesserit. Hostias immolat, nõ ad cra-
pulam nostrã uel ebrietatẽ attinentes. hæc enim nõ placent deo: quæ res oc-
casio potius iniuriarũ simul & expensarũ est. Deus enim tẽperatos, ordina-
tosq;, & boni generis diligit: & ut præcipue sacrificâtes caste uiuamus. In sa-
crificijs aut̃ pro cõmuni salute primũ oportet orare, deinde singulos prose-
metipsis, quoniã omnes socij sumus. Et qui hoc consortiũ suæ uitę præponit,
maxime deo gratus est. Supplicatio uero fit ad deum uotis ac precibus, nõ ut
bona præstet: hæc enim ipse sponte cõtulit uniuersis, & in medio deposuit:
sed ut hæc suscipere ualeamus, suscipiẽtesq; seruemus. Purificationes quoq;
in sacrificijs lex decreuit, à cubili, à lecto, à cõgressu uxorio, et alia multa, quę
cõscribere longissimũ est. Huiusmodi ergo de deo, & eius placatione sermo
est, ipse aut̃ simul etiã lex est. Quid aut̃ de nuptijs? Solam nouit lex permixtio-
nem naturalem cum coniuge, si tamen filiorum causa procreandorum aga-
tur. Masculorum uero cum masculis ualde iudicauit inimicas: & tentantes ta-
lia morte decreuit dignos. Nubere uerò iubet, non respicientes ad dotem,
neq; uiolenter arripere, sed neq; dolo uel fallacia suadere. Dispensationẽ ue-
rò potius fieri per eum, cuius noscitur esse potestatis, & per cogitationẽ op-
portunam. Mulier aut̃ inferior, inquit, est uiro per omnia. Obedit igitur non
ad iniuriã, sed ut sit sub regimine constituta. Deus enim uiro potestatẽ dedit.
Cum hac ergo coire decet maritũ solũmodo. alterius uero experientiam ha-
bere nequissimũ. Si quis autem hoc egerit, declinatio nulla mortis, neq; si fe-
cerit uim uirgini alteri desponsatæ: neq; si suaserit nuptæ, aut filios nutrien-
ti. quæ omnia lex præcepit. uniuersis aut̃ mulierib. interdixit uel celare quod
natum est, uel alia machinatione corrumpere filios. Infanticida enim esset ani-
mas demoliens, & genus imminuẽs. Igitur si quis ad concubitum, correptio-

nemq; transierit, immundus est. Oportet aut etiā post legalem cōmixtionē ui-
ri, mulieres lauare. Hoc em̄ partē animæ polluere iudicauit: inflata namq; cor-
poribus uulneratur. Dumq; hoc fit, aquam propter purificationis causam ta-
libus imperauit. Sed neq; in filiorū natiuitatib. cōcessit epulationes aggrega-
ri, & fieri occasiones ebrietatis: sed tēperatū esse repēte principiū. Iussitq; lite-
ris erudiri propter leges, & nosse progenitorū actiones, ut actus imitent: &
cum legib. educati, neq; transgrediant, neq; cogitationē ignorationis habere
iudicentur. Prospexit aut etiam funeribus mortuorū, ut neq; sumptuosæ ad
sepeliendū celebrentur exequiæ, neq; insigniū fabrica sepulchrorū. sed ne-
cessaria quidē circa elationē funeris imperauit domesticos adimplere: omni-
bus aut uiuentibus legitimū esse cōstituit, ut aliquo moriente & concurrant,
& gemitus lamentationis effundat. Purificari aut iubet etiā domesticos fune-
re celebrato: ut longe procul sint, quasi uideantur mundi esse. Cum aut ali-
quis fecerit homicidiū uel sponte uel inuitus, ne horū quidē poenam tacuit.
Parentū honorē post deum esse cōstituit: & qui nō repensat eorū gratiæ, sed
in qualibet parte cōtristat, præcepit esse lapidandū. Iubet etiā senioribus ho-
norem iuuenes exhibere, quoniā cunctis senior deus est. Nihil permittit ce-
landū apud amicos: nō enim amicitia sunt apud eū, cui omnia nō credunt.
& licet aliqua inimicitia proueniant, prodi tamē arcana prohibuit. Si quis
aut arbiter munus acceperit, morte mulctatur, despiciens quod iustum est, &
auxiliū reis offerēs. Quod quisquā nō posuit nō auferat, & aliena nō tangat.
mutuans nō accipiat usuras. Hæc, & his multa similia, cōmunionē continent
nostrorū inter alterutros, Quō aut etiam de domestica cura circa alienigenas
habēda docuerit legislator, referri dignū est. uidebitur enim omnib. optime
prospexisse eum, illo ita sentiente, neq; propria corrūpamus, neq; participa-
ri rebus nostris uolētibus inuideamus. Quicūq; em̄ uolūt sub nostra cōuer-
sari lege, accedentes ad eam cū munificentia suscipit, nō genere solūmodo,
sed etiā uolūtate uitæ putās esse cōsortiū. Eos aut qui obiter adueniūt, misce-
ri solēnitatibus noluit, alia tamē exhibēda cōstituit. Idem omnib. præbēdum,
ignem, aquam, cibū: iter ostēdere, nō spernere aliquē insepultū. Mitissime eti-
am circa hostes quæ sunt agēda sancit, ut neq; terra eorū exuratur, neq; ar-
bores fertiles incidantur. Sed etiam spoliari eos qui in bello cecidere, interdi-
xit, & captiuis prospexit, quatenus eorum amoueatur iniuria, & maxime foc-
minarum. Sic aut eximie nos mansuetudinē atq; clemētiam studuit edocere,
ut etiam de animalibus irrationalibus non taceret: sed horum tantummodo
utilitatem legitimam concedens, ab omni nos alia causa prohibuit. Quæcūq;
enim ueluti domestica oriuntur in ædibus, hæc interdixit occidi: sed neq; pa-
rentes deniq; præcepit unā cum pullis auferri. Et licet hostilia sint animalia
laborum socia, eis tamen parcendum esse sancit. Sic undiq; ea quæ ad man-
suetudinē pertinent obseruauit: doctrinalibus quidē, sicuti prædictū est, legi-
bus titens, & alias rursus cōtra trāsgressores causa punctionis sine excusatio-
ne defigens. Mulcta namq; in plurimis causis transgredientiū, mors est. Si
adulteriū cōmiserit aliquis, si uim puellæ fecerit. Si masculi turpe tentamentū
præsumpserit, aut patiat sustinere tentatus. Similiter autem est lex inuitabi-
lis & in seruis, sed etiam de mensuris, uel si quis de ponderibus dolum fuerit
operatus

operatus, & de iniusta uēditione: ac fraude si q̄s uel detraxerit alienā rē, aut quod nō posuit abstulerit, cohibēdi hi sunt uindicta, nō quali apud alios, sed ualde maiori. de iniuria uero parētū, uel impietate q̄ sit in deū, si uel tētet hoc aliq̄s, mox peribit. Athis qui secūdū legē uniuersa faciūt, prāmiū tribuit, nō aurū, nō argētū, neq; corona lapillis distincta: sed unusq; testē habēs cōscientiā suā, ualde proficit, legislatore prophetāte, & deo fidē cōdonāte firmissimā his qui seruāt leges: & licet pro his mori cōtingat, cōcurrūt tamē alacres ad occasum, sperātes fore ut uita melior ex mutatiōe cōferatur. Pigeret itaq; nunc hoc me cōscribere, nisi opera essent omnib. manifesta: quoniā sēpenumero multi nostrorū progenitorū, ne uel sermonē solūmodo extra legē proferrent, oīa passi sunt uiriliter sustinere. Quin & si ignota gens nostra omnibus hominib. esset, nec palām esset uolūtaria nostra legū obseruatio, si Græcis aut legisse se in historijs aliq̄s narraret, aut in orbe incognito reperisse, homines talē tamq; honestā de deo opinionē habētes, atq; in talibus legib. multis seculis cōstanter pmanētes, oēs reor demiratos, propter cōtinuas quæ apud ipsos sunt mutatiōes. Deniq; eos qui cōscribere proxime de repub. & legibus tētauerē, tanq̄ de incredibilib. cōpositionibus quidā frequēter accusant, dicētes, quoniā impossibilia sumpserint argumēta. Et alios quidē taceo philosophos, quicunq; huiusmodi negotiū in suis cōscriptionib. habuere. Plato aut mirabilis apud Græcos, tanq̄ & honestate uitæ præcedēs, & uirtute sermonū & p̄suasione philosophiæ cūctos excellens, ab his qui sibi uidentur præstātes, in rebus ciuilibus, perpetuò penē illudit, cauillisq; comicis traducit. cū utiq; qui illius uerba cōsiderauerit, frequēter & facile reperiat, quæ etiā cōsuetudini plurimorū proxima esse noscunt. Ipse siquidē Plato confessus est, quia uerā de deo opinionē propter ignorantia plebis proferre securū nō est. Sed Platonis quidē uerba uana esse putāt, & multa licētia cōposita atq; cōscripta: maxime uero legislationē Lycurgi mirant, & Spartā cuncti cōcelebrant, quoniā in illius legibus plurimo tēpore perdurauit. Ergo hoc manifestum uirtutis indiciū est, in legib. pmanere. Si uerò Lacedæmonios admirantur, illorū tēpus cōferāt, cū amplius duobus milibus annorū nostræ reipub. & super hæc sciant, quoniā Lacedæmonij quidē omī tēpore quo habuere libertatē, perfecte uisi sunt custodisse leges: eū uerò circa eos factæ sunt fortunæ mutatiōes, penē cunctarū legū obliu sunt. Nos aut multis casibus euolutis propter regū Asiæ mutationes, neq; in nouissima mala ueniētes, à legibus sumus alienati: nō uacationis, nec epulationis causā seruantes eas: quando si quis considerare uoluerit multo ampliori testimonio maiores excubias & labores nobis q̄ Lacedæmonijs uidebit impositos. Illi siquidē neq; operātes terrā, neq; circa opificia exercitiū habētes, sed ab omni operatione remissiores, pingues, & corpore pulchri in ciuitate degebāt, alijs ministris in omnibus uitæ necessarijs rebus utentes & cibū paratū ab illis accipientes, solum opus bonum atq; æquū iudicātes, quiduis facere, & pati quatenus præualerēt aduersus oēs, cōtra quos bella susciperent: quod aut ne hoc quidem adipisci potuerunt, omitto dicere. Non enim singuli solummodo, sed multi frequenter eorum subito legis præcepta negligentes, semetipsos cum armis hostibus tradidere. Putasne & apud nos, non dico tanti, sed duo uel tres agniti sunt prodi

proditores effecti legū, uel mortē formidātes, nō dico illam, facile quæ solet præliantib. euenire: sed eam quæ cū multa corporū afflictione, & multa crudelitate uidet accidere. Quā (ut ego puto) quidā præuales nobis non per odiū subiectis imposuere, sed admirandū quoddā spectaculū uidere uolentes, si qui sunt homines, qui unū tantūmodo credant esse pessimum, si agerō quicq̃ extra leges suas uel sermonē apud eos dicere cōpellant. Nō tamē mirari decet, si mortē fortissime toleramus pro legibus, & ultra alios uniuersos. Nō em̃ quæ leuia uident nostris studijs alij facile patiunt, hoc est operationē, cibiq̃ simplicitatē: & ut nihil fortuito, neq; qd̃ quisq; desiderat uestiat aut bibat, aut ad cōcubitū quēlibet accedat, aut splendide uestiat, aut sine nobilitate uacet. Sed illud attēdendū est, si gladijs utētes, & hostes ab inuasiōe fugātes, præcepta legis circa cibos sustinere possunt. Nobis uerō gratū est propter hæc legib. obedire, & in illis fortitudinis specimē ostēdere. Eant nūc Lysimachi & Molones, & quidā huiusmodi alij scriptores, improbi sophistæ, adulescentū deceptores, & quasi prauissimis nobis derogare cōtendant. Ego sane nolim de legib. alienis examinationē facere. Noster em̃ mos est, ppria custodire, non aliena potius accusare. Et ut neq; ridere neq; blasphemare debeamus eos, qui apud alios putant dii, aperte nobis legislator interdixit propter ipsam appellationē. De accusatorib. aut per obiectiones suas nos increpare uolentibus, tacendū nō est, cū utiq; nō à nobis nunc sermo cōpositus eos arguere uideatur, sed à multis probabiliter iā præmissus. Quis igitur eorū qui apud Græcos sapiētia sunt mirabiles, nō redarguit nobilissimos poetas et præcipue legislatores, quoniā huiusmodi sectas de deis ab initio populis inferuere, dicentes eos numero quidē quantos ipsi uoluere, ex alterutris uero & diuersis natiuitatibus procreatos? Hos aut diuidentes locis & habitaculis, tanq̃ genera animalium, alios quidē sub terra, alios in mari, seniores aut eorū in tartaris uinctos esse dixere: quibus uero attribuere cælū, his sermone quidē patrem, operibus aut tyrannū atq; dñm superposuere. Propterea aduersus eum cōstituere insidias per uxorē, & fratrem, & filiā, quam ex eius capite fingūt generatam, ut alligātes eū appenderēt, sicut ipse ille suū dicitur patrē. Hæc iuste accusatione digna cōqueruntur, qui sapiētiae uirtute præcellūt. Hi super hæc deridētes adiiciunt: Si deorū alios quidē ephebos & adulescentes, alios autē seniores & barbatos esse credendū est, alios cōstitutos super artes, & quendam fabrū, aliam uero textricē, alium uero peregrinantē, & cū hominib. contententē, alios aut citharizātes aut arcu gaudentes: deinde inter alterutros seditiones effectas, & propter homines cōtentiōes cōstitutas, ut nō solū inter se alij alijs manus immitterent, sed etiā ab hominibus uulnerati lugerent malaq; perferrēt: & quod super omnia est luxuriosius, si intēperantia permixtionis uterentur: quomodo non erit incongruū amores & concupiscentias ad uniuersos attinere, simul masculos & ad foeminas. Deinde fortissimus & primus eorū pater, seductas à semetipso, impregnatasq; mulieres, diruptas submersasq; spernit: & eos qui ex eo sunt nati neq; liberare potest, fato constrictus, neq; sine lacrymis eorū perferre mortes. Bona sunt hæc, & his alia cōsequētia, id est adulteria in cēlo uisa, et sic impudēter à dijs celebrata, ut iam alij inuidere se profiterentur in tali fœditate uincto. Quid enim alij facturi non essent

essent, dum neq; senior atq; rex ualisset impetū suū à mulierū permixtione retinere. Alij uerò seruiētes hominibus, & nūc quidē ædificantes causa mercedis, nūc uero pascētes: alij aut malignorum modo infero carcere colligati. Quē igit sapientiū talia nō accēdant, ut hæc cōponentes redarguat, & multā stultitiā his credentiū reprehēdat? Alij uero & terrorē quendā uel metū, nec non & rabiē, atq; seductionē, oēsq; pessimas passiones in dei natura fingere præsumpserunt. Et horū quidē nobilioribus etiā ciuitates sacrificare suasere. Si quidē in multa necessitate cōsistūt, ut quosdā deorū putēt bonorū esse largitores, alios aut uocent aduersarios, quando eos ueluti malignissimos hoīes munerib. atq; donis placare cōtendunt, magnū quoddā malū se suscepturos ab eis existimātes, nisi mercedē eis studiose præbuerint. Quæ igit causa est tantæ huius iniquitatis atq; delicti circa deū? Ego quidē arbitror, eo q̄ neq; uerā dei naturā ab initio eorū legislatores agnouerint, neq; quantū percipere potuerunt, perfectā sententiā diffiniētes reip. tradidere: sed uelut aliud quiddā uilius neglexerūt, dantes potestātē poetis, ut quos uellēt deos introducerēt hæc omnia patiētes: rhetoribus uero ut de repub. scriberēt, & de peregrinis dijs decreta proferrēt. Sed etiā pictores & plastæ in hoc apud Græcos multā habere potestātē, ut unusquisq; formā quā uellet secundū modū suæ opinionis exponeret, alius quidē ex luto quod uellet fingens alius uerò pingens. Opifices itaq; qui maxime putant esse præcipui, ebur & aurū habēt, ad hoc suæ semper nouitatis argumentū. Proinde apud eos priores quidē dii florentes honoribus, seruuerūt: alij uero noui clam introducti, religiōe potiunt: & templorum alia quidē desolata, alia uero nuper secundū hominū uoluntatē ædificant: cum cōtra oporteat opinionē de deo, eiusq; culturā immobili religione seruare. Apollonius siquidē Molon, unus fuit stultorū atq; tumentū. Eos autem qui uere in Græco philosophati sunt, neq; prædictorū aliquid latuit, neq; frigidaē allegoriæ causas ignorauere, quapropter illos quidē iuste spreuere, & circa ueram decentemq; circa deum opinionē nobis fuere concordēs. Quod Plato respiciens, neq; ullum quempiam poetarū dicit in repub. esse suscipiendum: & Homerum honorifice amouet, coronatum & unguento delibutum, ne rectam opinionē de deo fabulis forte destrueret. Præcipue nanq; Plato nostrum legislatorem imitatus est, in hoc quoq; quod illud præcipue suis ciuib. imperauit, ut omēs perfecte ediscerent leges, & ne fortuito aliquid extraneorū ciuib. misceretur, sed esset pura respublica, & in legum custodia perduraret. Horum nihil cogitans Apollonius Molon, nos uoluit accusare, quoniā nō recipimus eos, qui alijs sunt opinionibus præoccupati: neq; cōmunicari patimur eis, qui alia uitæ cōsuetudine degūt: cum neq; hoc proprium nostrum sit, sed cōmune cunctorum, non modo Græcorum, sed etiam qui inter Græcos cautissimi fuisse noscuntur. Lacedæmonij namq; peregrinos etiam expellebant, & suos ciues peregrinari non sinebant, corruptionem extra leges ex utroq; metuentes. Illorum igitur citius sæuitiam poterit quilibet arguere, qui nulli neq; cōuersationis neq; cohabitationis suæ participationem exhibebant. Nos aut aliorum quidē res zelare non dignamur: participari uero cupiētes quæ sunt nostra libenter suscipimus: quod utiq; reor indicium magnanimitatis atq; clementiæ. Sed desino iam de Lacedæmonijs

nijs amplius disputare. Athenienses uero qui cōmunem esse suā gloriānt om-
nibus ciuitatē, quō de his rebus habuerint, Appollonius ignorauit. Hi nāq;
uel uerbo solūmodo, prāter illorū legem, de dijs loquētes, inuitabiliter pu-
nierunt. Cuius enim rei gratia Socrates est mortuus? nō enim hostibus tradi-
dit ciuitatē, neq; tēpla uastauit: sed quia noua iuramēta iurauit, & quoddā dæ-
monium significasse referebat, serio seu ludens, sicuti quidā dicunt, propter
hoc cicutæ poculo morte mulctatus est. Insuper etiā corrūpere iuuenes cum
accusator aiebat, & conuersationē patriæ legesq; contēnere. Et Socrates qui-
dem ciuis Atheniensis, huiusmodi tormenta sustinuit. Anaxagoras autē Cla-
zomenius fuit. Et quia existimantib. Atheniensibus solem esse deum ille cum
saxum ignitum asseruit, paucorum sententia morte damnatus est. Et aduer-
sus Diagoram Melium talentū decreuerunt, si quis occideret eum, quoniam
eorū mysteria deridere ferebatur. Protagoras autē, nisi cito fugisset, cōprehen-
sus occisus fuisset, eo q̄ dubiū de dijs Atheniensium cōscripsisse putabatur.
Et quid oportet mirari, si circa uiros fidedignos talia gessisse noscantur, qui
neq; mulieribus pepercere? Etenim sacerdotē quandā interfecerūt, quoniā
eam quidā accusauit peregrinos colere deos. decretū autē aduersus eos, qui pe-
regrinū introducerēt deū, suppliciū mortis inferebat. Igitur qui tali lege ute-
bantur, palām est, eo q̄ aliorū non crederēt esse deos. Nō em̄ si credidissent,
seipsi fructu ex pluribus dijs priuassent. Quin & Scythæ cædibus gaudentes
humanis, & paululū differentes à bestijs, arbitrantur tamen sua mysteria esse
custodienda: & Anacharsim sapiētia mirabilē apud Græcos, aduenientē in-
teremerunt, quoniā uidebatur Græcorū deorū ad eos uenisse plenissimus.
Multos autē & apud Persas inuenias pro ea causā tormētis affectos. Sed palām
est, quoniā Apollonius Persarū legib. cōgaudebat, illosq; mirabatur: quippe
cum Græci eorū fortitudinē atq; concordia unanimatis, quam habuere de
dijs, mirati sunt, hanc scilicet fortitudinē, quam in tēplis eorū cōcrematis ha-
huerunt. Is etiam studiorū omniū imitator extitit Persicorū, uxoribus alienis
contumelias faciens, filiosq; execans. Apud nos autē mors decreta est, si quis
uel irrationabilia animalia hoc modo lædat: & ab his legibus nos abducere
neq; timor potuit præpotentiū potestātū, neq; zelus eorū qui apud alios ho-
norantur. Sed neq; fortitudinē ideo exercemus, ut bella auaritiæ causa susci-
piamus, sed ut legum iura seruemus: & cum alia detrimēta mansuete sustinea-
mus, si qui nos de legib. mouere tentauerint, tunc etiā ultra uirtutē rebellare
cōtendimus, & usq; ad calamitates nouissimas p̄duramus. Cur itaq; nos alic-
nas æmulemur leges, cū eas neq; à legislatoribus suis seruatas esse uideamus?
Vel quō Lacedæmonij nō sunt ob inhospitalitatē reprehēdēdi, & negligē-
tiam nuptiarū? Elienses uero & Thebani ob coitum impudentē & extra na-
turam cum masculis, quē optime atq; utiliter facere se putabāt. Ergo cū hæc
ipsi omnino rebus efficerent, etiā suis legibus miscuere: quod tantū aliquan-
do ualuit apud Græcos, ut etiā dijs suis masculorū concubitū applicarēt. ea-
dem deniq; ratione germanarū nuptias retulere, huiusmodi satisfactionē re-
rum incongruarū, & extra naturā pro libidine cōponentes. Desino nunc de
supplicijs dicere, & quantas ab initio prębuerint plurimi legislatores absolu-
tiones malignis hominibus, in adulterio quidē pecuniarum, in corruptione
autem

aut etiā nuptias sancientes. Quantas aut occasiones cōtineant de abnegatione pietatis, examinare longissimū est. Iā em apud plurimos olim meditatio facta est transgrediēdi leges, quod nō agitur apud nos, quādo propter eas & diuitijs & ciuitatibus & bonis alijs priuati sumus. Lex aut apud nos seruatur usq; ad mortē. Nullus uerò Iudæorū, neq; si procul abeat extra prouinciā, regem quāuis acerbū sic metuit, ut ultra ullū legis uideat timere pręceptū. Igit si propter uirtutē legū taliter erga eas affecti sumus, cōcedant quoniā optimas leges habemus. Sin uero circa prauas nos leges iudicat perdurare, quid ipsi iustissime nō patiant, meliores nō custodiētes opere sanctiones? Quia igit longinquitas tēporis uerissima credit omniū esse pbatio, hāc ego testē faciā uirtutū legislatoris nostri, opinionisq; quā ille de deo cōtradidit. nā cū sit infinitū tēpus, si quis eū cōparet aliorū legislatorū ætatibus, hūc ultra oēs inueniet. A nobis itaq; declaratę sunt leges, & cūctis alijs semper hominib. zelū sui potius prębuerūt. Primi quippe Græcorū, in speciē quidē iura patrię conseruabāt: ipsius aut philosophiæ tractatu illa secuti sunt, de deo similia sapiētes, humilitateq; uitę cōmunionē inter alterutros edocētes. Quin etiā populi iā olim multū nostrā pietatē æmulant: neq; est ciuitas Græcorū ulla usq; aut Barbarorū, nec ulla gēs ad quā septimanę in qua uacamus cōsuetudo minime p uenerit, ieiuniaq; & cadelabra accēsa: atq; etiā ciborū apud nos solēnia plurimi apud multos iugiter obseruare conant: insuper imitari etiā cōcordiā, quā nos inter nos obtinemus, & rerū cōmunionē, & industriā in artib. & perduratiōē necessitatū habere pro legibus. Illud em mirabilius est, quia absq; exactore huius obseruatiōis, ipsa lex per se homines ita ualuit obligare: & quēadmodū deus in uniuerso mūdo cōsistit, ita lex per cūctos ambulauit. Vnusquisq; em si suā regionē domūq; cōspiciat, his quę dicunt a me credere non recusabit. Oportet igit cūctorū hominū spōtaneam malitiā reprehēdere. aut enim uolūt nos isti aliena & praua iura, ante ppria & meliora zelari: aut certe si hoc nolūt, quiescāt nobis p inuidiā accusatiōes ingerere. nō enim alicuius odio defendimus hāc causam, sed nostrū honoramus legislatorē, atq; credimus quę ab illo prophetata de deo sunt. Deniq; nisi intelligeremus ipsi uirtutē legū, at certe ob imitatiū multitudinē præclare de eis sentire cogeremur. Sed de legib. quidē & de rep. nostra certissimā feci narrationē in his quę de Antiquitate cōscripsi. Nūc aut earū mētionē feci quātū necessariū fuit, neq; aliorū uituperare iura, neq; nostra laudare pponēs: sed hoc agēs, ut de nobis iniuste cōscribētes, & cōtra ipsam ueritatē impudētissime cōtendētes, arguerē. Arbitror itaq; p hāc cōscriptionē abūdāter me quę promisi, cōplese. Ibi enim ostēdi, hoc genus hominū cōtra q̄ calūniatores affirmāt, esse antiquissimū: & multos ueterū in cōscriptionib. suis memoriā habētiū nostri, testes exhibui. Dixere itaq; Aegyptios fuisse pgenitores nostros: & ostēsum est, quia in Aegyptū uenerint aliūde. Deinde sunt mētiti, quoniā exinde ppter cladē corporis sint expulsi: & apparuit q̄ uolūtate & magnitudine fortitudinis ad ppria sint reuersi. Alij uerò tanq̄ nequissimo uiro, legislatori nostro derogare cōtendūt: cuius uirtuti dudū quidē multi post illū, tēpus uerò longissimū perhibet testimoniū. De legib. aut loqui ampliori sermone, nō fuit opus. Ipse nanq; per semetipsas apparuere pię, & uerissimā habentes intentionē: & nō

ad hominū odiū, sed ad rerū cōmunionem potius inuitātes, iniquitatū inimicæ, cultricesq; iustitiæ, & luxum procul abijciētes, frugalitatem uerò ac industriam erudiētes, bellū causa auaritiæ nesciētes: fortes aut pro se esse populos præparantes, ad supplicia retribuēda semper inuitabiles, uerbis nequaquā cūueniri faciles, præparationes semper operib. exequētes. Hęc enim nos semper opera manifestiora literis exhibemus. Quapropter ego cōfidēs dico, quia pluriū atq; meliorū rerū, nos q̄ alij præceptores sumus. Quid em̄ impræuarcabili impietate melius est? quid iustius, q̄ legibus obedire? quid utilius, q̄ inuicē unanimis esse, & neq; in calamitatib. ab inuicē recedere, neq; tēpore felicitatū per iniurias discrepare: sed in bello quidē mortē cōtēnere, in pace uero artibus aut agriculturæ uacare: & semper & ubiq; credere deū respicere, et solum omnia gubernare? Hęc igitur, si quidē apud alios aut scripta sunt primitus, aut seruata, firmiorē debemus nos gratiā illis tanq̄ eorū facti discipuli. Si uerò nequaquā primitus extitere, his præcipue nos utētes cognōscimur, & primam eorum inuentionē nostram fuisse declaramus. Apiones igitur & Molones, & quicunq; mendacij derogatione cōgaudent, cōuicti procul facessant. Tibi autem Epaphrodite, ueritatē maxime diligenti, & per te similia nosse de nostro genere cogitantibus, hic libellus conscriptus esse dignoscitur.

Flauij Iosephi contra Apionem libri I I. finis.

DES. ERASMVVS ROTERODAMVS IN.

TEGERRIMO, DOCTISSIMOQVE PATRI, HELIAE MARCAE Machabætano, honoratissimi Machabæorū collegij moderatori, S. D.

Nius dīculæ opellam tibi non grauate dicaui pater integerrime, recognito, & quoad licuit, emendato Iosephi libello de septem fratrum Machabæorum, fortissimæq; matris martyrio. Atq; utinam cumulatius tuo uoto satisfacere potuissem. Nunc quoniam Græcus codex ad manum non erat, è Latinis Græca coniectans, mutauī nonnulla, sed non admodum multa. Nō falso de se prædicat Iosephus, sese in Græcanici sermonis facultate usq; ad eloquentiæ miraculum processisse, quod sanē uel ex hoc libello perspicuum erat, in quo uir ille singulārē quādam orationis tum uim tum copiam declarauit, ut pulcherrimū facinus dictionis ornamenti æquasse uideatur. Proinde diuus Hieronymus hoc opusculum peculiari elogio ualde elegans, Suidas *ἡρώδης τοῦ πάπυ* uocat. Ex utroq; titulum corruptum restituiimus *ἡρώδης τοῦ πάπυ*, id est, de imperatrice ratione: quod hæc sit huius narrationis summa, rationem nihil in homine nō præstare, si dominetur cupiditatibus. Extat argumentum hoc in libris Machabæorum, quos Hebræi licet non recipiant in canonē, inter sacros tamen habent. Equidem isti collegio multis alijs quoq; nominibus celebri, tamē hoc præcipue gratulor, quod illi tam insigni thesauro locupletari cōtigat. Quin magis uniuersæ Coloniæ Agrippinæ magnopere censeo gratulandū, urbi tot modis felici, uerum haud alio titulo feliciori, q̄ quod una tā multa, tamq; eximia pietatis pignora gremio suo complectitur: felicior etiā futura, si quorū seruat reliquias, eorū uirtutes exprimat: & quorum possidet corpora, ab horum moribus nō sit aliena: nimirum si trium regum pietatem, synceritate religionis imitetur: si undecim milium uirginum, martyrio dignam puritatem, uitæ sobrietate amuletur: si fortissimos adulescētes Machabæos, et inuicti pectoris uiraginē, animi infracti constantia referat. Atq; hanc sanē meliorem felicitatis suæ portionem ipsa sibi uel largiri potest, uel conduplicare. Tu perge, quod facis, in martyrum illustranda gloria, simul & uirtutis exemplar efficere cōmendatus, & urbis uestræ famam illustriorem, augustioremq; reddere. Bene uale.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

RERV OMNIVM APVD IOSEPHVM ME

MORABILIVM INDEX SECVNDVM ALPHABETI ORDINEM.

- A**ron Moyfi in Aegyptu redeunti occurrit 49
Aaroni sacerdotiu confertur 69. confirmatur 85. eius filij quatuor 69. quomodo purificatus 70
filius eius duo seniores dum offerunt excusati ibidem. uirga eius floret et profert amygdala 85. moritur 86. primus fuit pontifex 545
Adaneth qualis zona 66
Abaris mons 105
Abassar a Cyro praefectus restituendo templo Hierosolymis 287
Abdastartus rex Tyriorum Beleastarto patri successit 835. eius mors ibidem
Abdemonus Tyrius adolescens problema non dissoluendorum peritus 212. 835
Abdonis principatus Hebraeorum 127
Abel quid significet, occiditur a fratre 5
Abelmachea urbs 190
Abemerigus Isatae suam filiam dat uxorem 532
Abenerus praefectus exercitus 144. 153
Iebosthum Sauli filium constituit regem 166. pugnat contra Iobabum 166
transfert regnum ad Dauidem 167
ab Iobabo fraudulenter occiditur 168
Aber secundi ex fratribus Machabei supplicia crudelissima, tolerantiaque eius 379 880
Abesalomus Amnonem fratrem iugulat. 180. fugit in Gesura, unde a patre reconciliato reuocatur, item forma eius et caesaries qualis, tum quomodo Iobabum tractarit 181. popularem auram captat et regnum 182. cum patris concubinis rem habet 183. cogit magnu exercitum contra patrem 185. pendens in arbore interimitur 186
Abias Arabum rex prelio uictus sibiipse manum infert 536
Abias Salomonis filius quomodo se gesserit in administratione principatus 136 173
Abiatharus Achimelechi filius seruus a Sauli seuitia 155. confirmatur ei pontificatus 190. quomodo a Davide ultus, eius domus sacerdotio priuatur 200 201
Abibalus rex Iromi pater 212
Tyriorum rex 834. 835
Abigea Nabali uxor Dauidem commotum placat 158. 159
Abilamarodachus Natuchodonosori filius in paternum regnum succedit et Iochimum e uinculis eximit 276
Abimelechi Bethlemita in Moabiticam terram cum suis profectio 130
Abimelechus Gedeonis nothus, fratres legitimos occidit, et imperium arripit 124. urbe et tribu pellitur ibid. Siciamas captas solo aequat 125. occiditur ibidem
Abimelechus Palestine rex Saran concupiscit 17
Abironi cum suis terra dehiscit 84
Abisace puella calefacit senem Dauidem 195. ambit eam uxore Adonias 200
Abiseus Iobab frater, uir fortis 166. 183
192. cum fratre Sabaeum persequitur 190. uindicat regem ab interitu occiso Acnone 191
Abrahamus quando natus 12. Lotum nepotem adoptat 13. e Chaldaea migrat in Chananeam, et dei uerum cultum instituit ibid. hinc in Aegyptum proficiscitur, ubi uxorem fingit esse sororem suam 14. 17. Aegyptijs disciplinas instituit 14. Assyrios uincit 15. decimas dat Melchisedeco, et promittitur ei filius a deo 15. 16. genuit Ismaelem ex Agare 16. hospitatur angelos tres 16. migrat in Gerara 17. a deo tentatur 18. monumentum sibi et posteris comparat 19. ducit Cheturam uxorem, suscipit liberos 20. Isaco querit uxorem ibid. moritur 21. eius arma contra Pharaonem 768 769
Abrahami domicilium, uicus 13
Abisalomon tyrannidis Manahemi adiutor 671
Abisalomus patruus et socer Aristobuli captus 370
Accaron non potuit capi ab Hebraeis 115
Achabus Amarini filius regnum paternum nactus maioribus contaminat id sceleribus quam antecessores sui 229
agnoscit suum fatu et poenitet 230
cedit Adadi filio bellum inferenti 231
eundem uincit 232. occiditur 235. ipsius liberorum capita praeciduntur 246
Achar furtu committit 108. plectitur 109
Achae, quinti ex fratribus Machabei immantia supplicia, eiusque insignis tolerantia 881
Achazes Iothami filius regnum paternum arripiciens, idolis filium holocausta offert, belloque impetitus, magnam patitur stragem 255. Assyriorum regis auxilio ulciscitur Syros, stultus et impius moritur 256
Achabus Herodis nepos cui nimis prohibet 466. impetitur a 2000 militibus dimissis 473. Herodem manum sibi inferentem prohibet 637. militibus tu multuantibus resistit 473
Achias pontifex 142
Achias propheta Hieroboamo regnum et alia uaticinatur 217. 222. 223
Achilaus princeps commentariensium 190
Achimanus Berzeliei filius apud Dauidem manet 189
Achimas Dauidi uictoriam nunciat 187
Achimelechus pontifex Dauidem comca tu iuuat 154. accitus ad Saulum occiditur cum omni sua familia 155
Achitophel a Davide ad Abesalomum definit 182. male consultat domino suo 183
184. propter spretum consilium relinquit Abesalomum et se suspendit 158
Acmes Iulie famule dolus 463. 635
Acmon gigas Dauidem occisurus, ab Abisaeo perimitur 191
Acusilaus Argius quo tempore historiam condere incepit et in quibus Hesiodum corrigat 828
Adadus Azaelis filius paternum in regnum succedit, quo ab Ioa Israelitarum rege priuatur 251
Adadus Syriae et Damasci rex cum Dauidem confligens uincitur 174
Adadi huius posterii dicti reges Syriae, sicut Aegypti reges Ptolemae ibid.
Adadus tertius Samariam uastat ibid.
Adadus Syrus Achabo bellum inferens cecidit, ab eo tandem uincitur 231. 232
et recipitur in gratiam 233. Ioram insidians et Eliseum capere conatus frustratur 240. 241. bello aggreditur Ioramum 241. fugatur a deo 242
praefocatur ab Azaele 243
Adami creatio, et quid ea uox significet 3. lapsus et multa. 4. 5. eius soboles posteritas et mors 5. 6
Adar mensis 105. 288. 249. 300. 333
Adar mensis dies XIII. et XV. cur festi Iudeis 300
Aderus Syriam occupat, et rex eius efficitur 217
Adoma quid significet 28
Adomus dictus Esau ibidem
Adoni quid significet 115
Adonias Dauidis filius regnum paternum affectat 195. fugit ad asylum, et ueniam commissi a patre impetrat 196
salutat matrem Solomonis, et Abisaces connubium ambiens occiditur 200
Eff Adoni

I N D E X

Adonibezecus capitur ac truncatur mani-
bus & pedibus, sic uti ipse alios reges
mutilauerat 115
Adornus questor tributorum ordinatur
190. lapidibus obruitur 218
Adulterij suspecta quomodo purgetur 75
Adramalechus Senacheribi filius patri-
cida 261
Adrazarus Sophenorū rex à Davide ui-
sus 174
Aegyptius uates seductor Iudeorum 542
Aegyptij populus qualis 11. 43
Aegyptijs quis astronomiam & arithme-
ticam primus tradiderit 14
non licere eis greges curare 42. cur
quintam fructuum portionem regibus
pendant 42. pugnant cum Aethiopi-
bus 46. Hebraeos insequuntur 53
quare Babylonē abducti 273. eorum
antiquissima rerum memorabiliū tra-
ditio 827. 829. testimonium de Iu-
deis 832. 841. quid eis Græcorum
cōmerciū conciliarit 831. sexaginta
milia Iudeorum peremerunt 822
Aegyptijs gratificari uolentes ueritatem
de gestis Iudeorum corrumpere 842
Aegyptiorum dii descripti 844. 854
855. seruius 858. eorū mali mores
taxati 854
Aegyptijs nemo regum aut imperatorum
ius ciuitatis largitus est 854
Aegyptiū mare totū portibus caret 745
Aegyptum fames ingens occupat 35. 42
Aegypti regina Solomonem inuisit 214
Aegypti descriptio 667. 744. 745
Aegyptus unde nomen acceperit 834
Atternius Fronto magister duarum legio-
num Alexandrinarum 792
Aethiopes, populus 11. bello Aegyptios
inestant 46. quō à Mose uicti 47
Aethiopus ab Aegyptijs circumcisionem
accepisse 222
Aelius Gallus dux auxiliorum ab He-
rode missorum Cesari 418
Aemilius Lucundus à Iudeis occisus 678
Aemilius Regulus Corduben. 508
Aeneas, qui Aretas postea dictus Arabum
rex constituitur 445
Aeoles populus 21
Aerarie quis inuentor 6
Aeris genus auro preciosius 174
Acinaces persicus, qualis 543
Acta, petra, Sampsonis habitatio 128
Agaris insolentia ob cōceptum infantem
punitur 15. 16. ablegatam unā cum
filio consolatur angelus 18
Agatharchides historicus 841
Aggeus propheta 287. 288
Agire Nabathæi facinus 774

Agrorum terminos quis primus fixerit 5
Agriculturam quis inuenerit ibidem
Agrippe Aristobuli filij soboles 489
uaria fortuna 490. usq; 496
M. Agrippe in Iudeos beneuolentia 313
Agrippa in Asiam mittitur 421. ab He-
rode magnificē exceptus epulum præ-
bet populo 427. eius in Iudeos stu-
dium 437. 455
Agrippa rex Herodem apud C. Caligula-
m accusat 497. accusati tetrar-
chias ac bona consequitur 498. conui-
uium sumptuosissimo Cesarem excipit
501. Iudeos reconciliat Caio 500
501. hortatur Claudium ad retinen-
dum principatum 522. tergiversator
bilinguis ibid. quæ beneficia à Claudio
Cæs. acceperit 524. 525. eius in Iu-
deā reditus 526. Silam uinctū ad ser-
uat 527. reliqua eius gesta usq; mor-
tem 528. 529. 530. & 654. 656
661. 663. 664. 667. 670. 674
675. 687. 714. 739. 750. 757
Agrippa filius Agrippe 530. impetrat
pontificiæ stolæ custodiam Iudeis 531
Chalcidi præficiuntur 538. Claudio au-
tor ut Iudeorū causam legitime cogno-
scat 540. Chalcidem aufert ei Cæsar,
et multis alijs toparchijs donat ibi. nu-
ptias instruit ibid. Galilæe parte dona-
tur à Nerone 541. domū extruit 543
Neroniada nominat & munificus est
544. Magdala certat capere 556
uenit Tyrum cum Vespasiano 575
Agrippe regni fines qui 687
Agrippina Claudij Cæs. uxor 540. ma-
ritum ueneficio tollit ibid. filium Nero-
nem imperio præficit 541
Agrippinum à quo conditum. 613. 614
Ainā inuadunt Hebræi, & fugantur 108
capitur & succenditur 109
Alabarchiæ magistratus 537. 540
Alanorū nationis descriptio 816. eorum
irruptio in Mediam & Armeniā ibi.
Albinus Iudeæ præsidet 544. Iudeam la-
tronibus explet. 545. malus 547
Albinus Romanorum præfectus Iesum A-
nani misere multatum dimittit 796
Albini procuratoris direptiones & iniu-
sticia 568
Alcimus in pontificatum succedit alijs la-
cimus dictus 331. profugit ad Deme-
trium ibid. perit 333
Alexander Alabarcha mutuat pecuniam
Agrippe 491. infra Alexander Ly-
simachus
Alexander Antiochi Epiphanis fil. bello
aggreditur Demetrium 336
uncit 338. Ionathæ amicitiam ambit

337. Ionatham in summo honore habet
340. Ptolemæo Philometori ho-
stis factus occiditur 342
Alexāder Aristobuli fil. Iudeam inestans
à Gabinio uincitur 371. 372. rebel-
lans Romanos quotquot potest interfe-
cit 372. 373. Hyrcano bellum infert
591. 592. cum Gabinio pugnat 593
securi percutitur 374. 593
Alexandri scititij actus & fallacie 645
Vide Pseudalexander
Alexander Herodis filius Roma reuersus
ducit uxorem 427. accusatus à pa-
tre causam dicit, & recōciliatur 432
433. 434. calumnijs oppressus cōi-
citur in uincula à patre 442. recōci-
liatur patri per socerum 443. iterum
calumnijs urgetur ab Eurycle alijsq;
446. 447. & in carcerem detru-
ditur ibid. accusatus à patre Beryti, dam-
natur 450. strangulatur 451
Alexander Herodis filius ueneficij accusa-
tur à patre 617. 618. iterum accusa-
tur 621. & in uincula cōiicitur 621
accusatur 625. strangulatur 626
eius soboles ibid.
Alexandri Herodis filijs posteri in maio-
re Armenia regnauerunt 654
Alexāder Iamneus Hyrcani filius, rex fa-
ctus fratrem insidiantē interimit 357
circumuenit astu Ptolemæum Lathu-
rum, à quo postea uincitur 358. ite-
rum belligatur cōtra eum 359. præ-
liatur cum suis 360. 361. cum Deme-
trio Eucero ibidem. immanitatis cau-
sa Thracides dictus: aliāq; gesta &
mors 261. 363. & 585
586 587
Alexander Lysimachus Alabarcha solu-
tus uinculis à Claudio 525. eius diui-
tie quantæ 537
Alexander rex primus Machabæum ad-
ficauit 812. quo tempore mortuus
839. eius morte Iudei in Aegyptum
& Phœnicem translati 840
Alexander Philippi filius patri in regno
succedens quas tulerit uictorias 301
Damasum & Tyrum capit atq; Ga-
zam 302. pontificem Iadadum uene-
ratur, & Hierosolymis deo immolat,
Danielisq; prophetiam interpretatur,
& Iudeis quæcunq; postularant con-
cessit 303. 674. eo mortuo quomo-
do regna eius occupata 304
Alexander Tiberij pater portam templi
supra Corinthiā crassiori auro & ar-
gento perfudit 759
Alexander Veles rex 342
Alexander Zebinas Demetrii uicti loco
rex

IN IOSEPHVM

rex constitutus federatur Hyrcano
353. in bello cadit ibidem
Alexandra Alexandri Iamnei uxor quo-
modo à morturo marito instructa re-
gnum seruauit & administravit 362
363. morbus eius & mors 364
365. 787. 788
Alexandra Hyrcani filia, uxor Alexan-
dri Aristobuli, infensa Herodi 399
400
Alexandra Phisaeli filia 489
Alexandria plus singulis mensibus quam
Hierosolyma toto anno pendit Roma-
nis 667. iisdem quatuor mensium
annonam ministrat ibid.
Alexandria ciuitas post Romam maxi-
ma 748
Alexandriae portus descriptio 745
urbis situs descriptus 667
Alexandrinorum seditio contra Iudeos
674 675
Alexandrini Vespasianum pro imperato-
re prompti agnoscunt 745
Alexandrinorum fortitudo & prestan-
tia in oppugnatione Hierosol. 763
Alexandrini quandiu cesserint Iudeorum
solemnitatibus 854
Alexandrini seditioni Apionis similes
ibidem
Alexandrium arx 369. 371. 589
Alexas ducit Salomonem uxorem 453. iu-
betur ab Herode nobiles Iudeos se de-
functo occidere 466. pie agit 467
Abis, Abisei 11
Alisragimuthosis rex contra pastores ge-
nit bellum 833
Aliturus mimorum actor 550
Allus Samarita, libertus Neronis 491
Alibemus pre timore obriguit 611
Amalecite gens 58
Amalecite bellum Israelitis inferunt &
vincuntur 58. 59
Amalecite Hebraeos subigunt 122
eorum rex captus et occisus 145. 146
Amalecitis quanto deus odio sit: profecu-
tus, & quomodo Saulus eos extirpa-
uerit 145. David cecidit eos 164
Amalecus nothus Aliphaze filius 28
Amalecitis regio ibidem
Amanus quanto in honore apud Artaxer-
xem habitus, & quantum in Iu-
deos propter Mardochaeum concepit
odium 295. consulit contra seip-
sum 297. in crucem Mardochaeo
paratam sustollitur 298. & filij
eius 300
Amarai filij quomodo Ioannem Gaddim
interfecerint, & quas eius cedis poe-
nas dederint 335

Amaranes Moysis pater & Aaronis,
deum inuocans ut Hebraeos redimat
exauditur 44
Amaranus seditiosus exulat 531
Amarinus constituitur rex 226. obit di-
em suum, relicto principatus successore
Achabo filio 227
Amasius Abesolomi copijs praeficitur 185
impetrat ueniam à Dauide, cui gratum
latur regni restitutione 188. constitui-
tur praefectus exercitus 189. occidi-
tur à Ioabo 190
Amasius filius Ioasi regis Iudae, uir bonus
& pius patri in regnum succedit 250
251. paternae necis auctores tollit, A-
malecitis, Idumaeos & Gabelitis pre-
lio uincit & ad idola deficit 251
increpatur à propheta ibid. minatur
Ioae regi, & praelio uictus capitur in-
terficiturq; 252
Amasias sacerdos 236
Amathus, Amathe 11. 12
Amathus castrum ad Iordanem 359
Ambilio quantum malum 168
M. Ambilius praeficitur Iudae 481
Amnophis regni terminus 833
Amesses regni terminus 833
Amias Achaz fil. bello superatus à Zacha-
ria trucidatur 255
Aminadabus leuita 135
Ammanus Ammanite 17
Hebraeorum genti bellum inferentes
male excipiuntur 125. 126
Ammanitarum contumelia in Dauidem,
& quae de eis ultio accepta 176
excinduntur 179
Ammanite & Moabite socij mutuo sese
occidunt 237
Ammaus exusta 643
Ammaus thermæ sanandis corporib. idon-
eae 714. uide & Emmaus
Ammonius insidiator Ptolemæi Philome-
toris occisus 342
Amnon sorore Thamarum stuprat 179
occiditur à fratre Abesalomo 180
Amorei cum suis regibus deleti 87. 88
qui eorum ditionis termini 87
Amoritica regio duabus & dimidia tribu-
bus conceditur 93
Amosus Manassis filius regno paterno
substituitur, quod propter impietatem
non diu tenens occiditur 263
Ananias constituitur pontifex ab Hero-
de 399. honore priuatur 400. re-
stituitur ei 401
Ananias Masbali pontifex cum quindecim
alij crudeliter necatur 777
Ananias mercator Iudeus regias mulieres
Iudaicam religionem docet 533

Ananias Nebedei fil. pontificatum acci-
pit 537. uinctus mittitur Romam 539
Ananias nominatur Sedrachas 273
Ananias Onie filius copijs Cleopatrae pra-
eficitur 354. 358
Ananias Phariseus Iosepho se opponit
562
Anania pontificis liberalitas, eiusq; seruo-
rum iniquitas 544. 545
ipsius filius capitur à sicarijs 544
Anania pontificis domus incenditur 670
Ananias pontifex cum Ezechia fratre &
pontificibus alijs in cloacis latuit pro-
pter seditionem 670. cum fratre in-
terficitur 671
Ananus Anani filius pontificatum acqui-
rit, & Iacobum lapidat 544
Anani senioris felicitas ibid.
Ananus Ionathae filius Cestio portas pro-
dere uoluit 678
Ananus Iudeorum dux uinctus Romam
mittitur 539
Ananus pontifex cum Hierosolymitis bel-
lo contra Romanos se preparat 684
685. apparatus belli rursus amitte-
re noluit 685. milites contra Simonem
Gorie mittit ibid.
Ananus pontifex, eiusq; gesta 721. 723
724
Anani mors Hierosolymae excidij princi-
pium 730. eiusq; uirtutes celebrate
ibidem
Ananus Sethi filius pontifex constituitur
481. eo priuatur 482
Ananus Simonis satellites ad Titum profu-
git 791
Anarabaches, pontifex Hebr. 66
Anaxagoras Clazomenij mors 868
Anchus rex Gille 154. 160. exercitum
ducit in Hebraeos 161. 163
Andromacho amicitiam renunciat Hero-
des 442
Andronicus Messalami filius orator 339
Angelus, quale nomen 407
Angelos cum mulieribus coisse 6
Anilei & Asinei Neerdensium facinorae
503. 504. 505. 506
Animi unde certissimum argumentum col-
ligatur 157
Anna Helcanis uxor 131. 132
Annidas seditiosus plebs 531
Annius Minutianus 508. 511. 523
Annius Rufus Iudae praeficitur 481
Annus magnus quot annis constet 9
Anni septimi, quinquagesimi seu Iobeli re-
missio 75
Anni quot ab exitu Israelis ex Aegypto
usq; ad templi Salomonis extructio-
nem 546
Fff 2 Antei

I N D E X

Anteij interitus 515
 Anthedo, postea Agrippias dicta 359
 Antigonum Asiam occupat morto Alexan-
 dro 304
 Antigonus Aristobuli filius cū patre trāsa
 fugiens capitur 372. accusat apud Cae-
 sarem Hyrcanum et Antipatrum 375
 paternū regnum afflicans profligatur
 383. reducitur in regnū per Parthos
 386. amputat Hyrcano auriculas 388
 accusatur Romae et placat pecunijs ho-
 stem 390. quomodo ab Herode oppu-
 gnatus sit 391. et inde. quomodo ex-
 pugnat et irrisus a Sosio 396
 Antonius Herodis pecunijs corruptus
 eum occidit 397. 398. Antipatrum
 et Hyrcanum accusat 594. uinci-
 tur ab Herode 599. rex constituitur
 601. quā in solens ex unica uictoria
 factus 606. dat se uinciendum Sosio
 609. securi percutitur ibidem
 Antigonus Hyrcani fil. Samariae obsidio-
 ni praeficitur 354. quomodo a fratre
 et cur occisus 356. 584
 Antiochia Mygdonia, urbs 535
 Antiochia, Syriae metropolis 686
 Antiocheni Demetriū eiecūm recipiunt
 342
 Antiocheni soli cum Sidonijs et Apame-
 nis pepercerunt Iudeis cohabitatori-
 bus suis 674
 Antiochenium odium in Iudeos 312
 Antiocheniū petitiones apud Titū 809
 Antiochus Antiochi Grypi filius uictus
 et occisus ab Antiocho Cyziceni fi-
 lio 360
 Antiochus Antiochi Cyziceni filius supe-
 rat Antiochum Grypi, et superatur
 inde ab Eucero et Philippo fratri-
 bus ibidem
 Antiochus Aspendius ab Hyrcani filijs ui-
 ctus 583
 Antiochus Comagene rex 483. 529
 Antiochus Cyzicenus cum fratre Antio-
 cho Grypo belligatur 353. 357. uin-
 citur ab Hyrcano 354. occiditur a
 Grypi filio Seleuco 360
 Antiochus deus Alexandri f. adolescēs rex
 coronatur et amicitiam cum Ionatha-
 ni 344. trucidatur a Tryphone suo
 tutore 390
 Antiochus Dionysius Antiochi Grypi fil.
 Damasci regno potitus quid gesserit
 361. 362. eius cum Alexandro et
 Arabibus bellum 586. 587
 Antiochus Epiphanes Seleuci fil. 320. ei-
 us gesta cōtra Iudeos 320. usq; 329
 806. 855. ad Elymāda uincitur
 328. cōmissa regni cura Philippo mo-

ritur ibid. 329. aliaq; eius gesta 874
 876. 857. 878
 Antiochi Epiphanis cū Ptolemaeo Sexto
 contentio propter Syriam et in Iu-
 deam irruptio sua 581
 Antiochus Epiphanes quomodo cepit
 Hierosolymam 769. 773
 Antiochus Eupator Antiochi Epiphanis
 fil. rex constituitur 329. Bethsaris
 expugnat 330. Philippū tutorem re-
 gnū inuadentem occidit 331. captus
 a Demetrio trucidatur ibidem
 Antioch. Eupator Antiochi Epiph. f. quo-
 modo Iudeam afflixerit 582
 Antiochi Magni bellum cum Ptolemaeo
 Philopatore et beneficia in Iudeos
 313. dat filiam Ptolemaeo uxore 315
 Antiochi Pharaon. loci nomen 587
 Antiochus Seleuci nepos Deus cognomi-
 natus 313
 Antioch. Soter, etiā Pius dictus frater De-
 metrii rex natus Tryphonē persequi-
 tur et interficit 350. Simonem Mat-
 thie in amicitiam receptum conatur
 subigere, sed infelicit 350. oppug-
 nat Hyrcanum Hierosolymis, et cog-
 nominatur Pius 351. 352. regno et
 uita priuatur ab Arsace ibid. Seleu-
 cum Grypi uincit 360
 Antiochus Grypus qui et Philometor
 Demetrii Nicanoris f. Alexandrū Ze-
 binam bello occidit, et regnum Syriae
 occupat 353. Heracleonis insidijs oc-
 cisus 360
 Antiochus, Agrippa et Sohemus Vespasi-
 ano in auxiliū miserūt bina milia pe-
 ditū, et sagittarios equites mille 689
 Antipas Herodis fil. constituitur tetrarcha
 467. affectat regnū 469. portionē
 paterni regni acquirit 476. 644
 Antipas pro Antipatro fratre rex consti-
 tuitur testamento 635. tetrarcha in-
 stituitur 637
 Antipas pater Antipatri Idumae praefe-
 ctus ab Alexandro 366
 Antipas regij generis uir cōprehensus cu-
 stodia traditur 720. occiditur 721
 Antipater Herodis fil. a patre uocatur do-
 mum 431. honoribus augetur 432
 fratres crebris calumnijs infestat 432
 442. 447. malicia eius 453. 454
 eius i patre insidia 455. 457. 458
 capitis damnatus uincitur 436. occi-
 ditur 467. ab Herode patre pellitur
 ciuitate 616. fratrib. insidiatur 617
 619. 621. 623. pdigit 626. 627
 fratrū occisorū liberis etiā male uult,
 et cōspirat cōtra patrem 627. 628
 ueneno eū tollere conatur 630. 631

alijs duobus fratribus calumnias fruat
 631. causam dicit 633. 634. occidi-
 tur 637
 Antipater Idumaeus Hyrcanū in regnum
 restituit 588. 589. aliaq; eius gesta
 593. usq; 597
 Antipater accusatus, declaratur praefe-
 ctus Iudae a Iulio Cae. et Hierosoly-
 morum muros reficit, et filijs suis pre-
 fecturas attribuit 595
 Antipater qui prius Antipas, quomodo se
 suosq; exheredit, et Aristobulū regnū
 eiecerit 366. 367. Scaurum cōmea-
 tu inuit 371. 372. eius auctoritas, u-
 xor et liberi 374. qualem operā ne-
 uarit Caesari aliaq; eius gesta 374
 375. dynasta et procurator Iudae
 constituitur a Caesare 376. suos libe-
 ros ad gubernacula prouehit 377
 Antipater Salomes fil. accusat Archelaum
 470 640
 Antipater Samarita Antipatri Herodis
 filij procurator 458. ueneficiū appe-
 ratum Herodi indicat 630
 Antipatri ciuitas edificatur 435. 614
 Antiphilus cum suo fratre uenenum ap-
 pararunt in Herodis interitum 458
 Antiquitatum libri xx. quod tempus com-
 plectantur, et quas historias 548
 Antonia Drusi maioris uxor, Germaniei
 et Clandij mater Agrippa dat mutuo
 pecuniam 490. 491. eius fauor
 in Agrippam 493. 494. eius pru-
 dentia 496
 Antonie edificij Herodiani descr. 762
 Antonia porticus incensa, et praesidium
 ex ea deturbatum 670
 Antonia turris ab Herode condita 425
 486 613
 Antonie fundamenta subuersa 787
 M. Antonij decreta pro Iudeis 381
 M. Antonius, dux Ro. 371. in Asiam pro-
 ficiscitur et Herodem defendit 384
 599. amore Cleopatrae captus He-
 rodem et Phasaelum tetrarchas con-
 stituit 385. 399. ad regium fastigium
 eundem promouet 390. ab eodem pec-
 unijs corruptus Antigonum e medio
 tollit 397. 398
 M. Antonius donatur ab Herode 398. ho-
 mo impurus 399. Herodi nimium in-
 dulget 402. multa indecore agit in
 gratiam Cleopatrae 404. subigit Ara-
 meniam 404. uincitur apud Asium
 a Caesare 408. occisus 412. qualem
 operam Gabinio praestiterit 592. He-
 rodem exulē regno Iud. praeficit 602
 603. propter Cleopatram milia facit
 indecore 609
 Antio-

IN IOSEPHVM

Antonius, centurio à Iotapateno insidijs
interemptus 702
Antonius praefectus ale equitū contra Ro-
manos 686. eius gesta ibid.
Antonius Primus è Moesia contra Vitel-
liū cum legione tertia properat 746
eius gesta ibid. Vitellium interficit
739. in conflictu cum Vitellianis qua-
tuor milia et quingentos amisit 746
Romam properat 747
Antonius Siko Tarichetas missus cū duo-
bus milibus sagittariorum 710
Aod. uide Iodes
Apachne regni termini 832
Apamia obsidione liberata 597
Apellus, mensis 291. 321. 326
Aphrica unde sic denominata 20
Aphri et Aethiopes quantum annue pen-
dant Romanis 666
Apion Alexandrinorum legatus contra
Iudeos 498
Apion grammaticus res Aegyptiacas con-
scripsit 849. eius portentosa menda-
cia de Iudeis et tota uita taxata ibid.
et 850. 851. eius calumnie et men-
dacia cōfutata 852. 853. 854. 855
propheta factus fabulam tragicam de
Iudeis impudentissimè fingit 855
856. 857. 858. 859
Apionis mors 858
Apobaterion locus 8
Apochis regni termini 832
Apollodoti Gazareorum ducis praelium
cum Iamneo et mors 119. 359
Apollonius Antiochi dux, à Iuda Maccha-
beo uictus occiditur 324
Apollonius Datus praefectus Alexandri
filij Antiochi Epiph. 340. uincitur à
Ionatha 341
Apollonij Molonis mendacia de Iudeis
855. 859. 860. 866. 867. 868
Aponius senator sauciatur 524
Apsanes Iudeis praeficitur 126
Aquila aurea supra portam posita deiici-
tur 464. 635. 636
Aquila quare Romanorum insigne 692
Aquila Caligulae interfectior 514
Ara tabernaculi, et Arula suffumigato-
ria 66
Arabia, confinis Iudae 366
Arabes qua etate infantes suos circumci-
dant 18
Arabes Hebraeos subigunt 122. ab ipsis
rursus ceduntur 123
Arabū praelium cum Herode 405. 406
Arabum Iudeam deuastrantium scimitra
474
Arabum gesta in Iudea post mortem He-
rodis 643

Arabes Iudeorum transfugerum viscera
patefaciant, aurumq; eximunt 778
Aramus, Aramei 12
Arami liberi quibus gentibus appellationem
indiderunt ibidem
Aranes ubi mortuus ibidem
Ara sci templum 261
Arbela uicus 569
Arbori interdicta quae uis indita fue-
rit 4
Arca Noe 7
Arcae Noe reliquiae ubi seruentur 532
Arcae tabernaculi forma 65
Arca in potestatem hostium uenit 133
quantorum malorum his fuerit autor
ad quos peruenit, et quomodo He-
braeis reddita 133. 134
Arca transfertur Hierosolymam in tem-
plum Salomonis 208
Arcades de antiquitate gloriantes, post
Athenienses literis eruditi 828
Arce, alio nomine Arctipus, ciuitas 112
Arce, quae nunc Petra, ciuitas 86
Archelaus uicus conditur 478
Archelaidis palmeta 481
Archelaus Cappadocium rex 427. 435
Herodem ad sanam mentem reducit
443. eius prudentia 622. 623
Archelaus Herodis filius à patre regno
praefectus ipsius funus curat 467
populo se accommodat, et incidit in
seditionem 468. 469. accusatur a-
pud Augustū 470. 476. ethnarcha
non rex cōfirmatur ab Augusto 476
Glaphyram fratris defuncti uxorem,
ducit 478. accusatur apud Augustum
et relegatur Viennam Galliae 478
646. uenditur eius bona 481. 646
à fratre fuisse calūniatur 631. rex con-
stituitur 637. in seditionem incidit
638. 639. 643. quod nō rebellasset
quarta tributorū parte leuatus 645
eius reditus quanti ibidem
Archelaus Magdali ad Titū pfugit 791
Arcyon medicus 5
Arethis, sexti ex fratribus Machabaei im-
mania supplicia, eiusq; cum insigni to-
lerantia sermones 831. 882
Aretas Arabum rex fugientē Hyrcanum
recepit hospitē, oppugnationē Aristobuli
cogitur intermittere 366. 367
cum Scauro foedus init 371
Aretas qui antea Aeneas cōstituitur Ara-
bum rex 445. confirmatur 449
Aretas Coelestriae regnū adipiscitur 362
587. cū Herode bellatur 487. 488
et Iudae infert bellū 587. à Scauro
multatur ccc. talentis 591
Aretas Petrum Rom. auxiliatur 474

Argolice historiae scriptores discrepat/
tes 825
Ariphanes Graecus historicus Iudeorum
mentionem facit 841
Arietis instrumētū bellici descriptio 696
Ariochus Nabuchodonosori satellitū praefectus 274
Arion procurator Iosephi Tobiae filij 318
Aristeus Iudeorum negotium agit apud
Ptolemaeum Philadelphū 305. 306
Aristocratiam esse optimā administr. 97
Aristoteli apud Clearchum uerba de Iu-
deis 839
Arius centurio confossus 474. 642
Aristobuli odiū erga frat. Agrippā 490
Aristobulus Agrippae frater, Iudeorū cau-
sam agit apud Petronium 499
Aristobulus Aristobuli fil. adolescens pul-
cherrimus 399. ab Herode constitui-
tur pontifex, et occiditur ab eodem
400 401
Aristobulus Alexandri Iamnei fil. genero-
sus 363. quō adsecutus sit regnū 364
365. obsessus ab Areta liberatur per
Scaurū 367. quale donū Pōpaeo mi-
serit, et cōtrouersia cum fratre apud
eundem disceptauerit 368. quomodo
à Pōpaeo tractatus 369. uinctus abdu-
citur Romā 371. uinculis elapsus ite-
rum capitur et mittitur Romā 372
ueneno sublatus est 374
Aristobulus Herodis fil. reuersus Roma
ducit uxore 427. conijcitur in carce-
rem falsis calumnijs oppressus. 447
accusatus à patre Beryti dānatus 450
strangulatur 451. 626
Arist. filij Herodis, liberi qui 654. 626
Aristobulo Herodis filio Armenia minor
à Nerone data 656
Aristobulus Herodis frater, priuatus mor-
tuus, filia unica relicta 654
Aristobulus Herodis dynaste Chalcidis f.
dominijs multis donatur à Ner. 541
Aristobulus Hyrcani fil. obsidioni Sama-
riae praeficitur 354. quō imperarit, et
seuerit in matrem ac fratres 355
fratris cede pollutus moritur philellen-
dictus 356. primus diadema regium
uixit, et quomodo se gesserit in
matrē et fratres 584. mors eius 585
Aristobuli et Hyrcani furor et conten-
tio 769
Aristobulus rex Chalcidis contra Antio-
chum 815
Armenia regio 12
Arnon fluius 86. 87
Arphas uicus 688
Arphaxades Arphaxadai 12
Artabanus Vonone uicto Parthorum re-
ff 3 gnum

I N D E X

gnum assequitur 483
 Artabanus à Vitellio uictus 486. recupe-
 rato imperio foderatur Neroni 487
 Artabani cum Asineo & Anileo reconci-
 liatio & amicitia 504
 Artabanus regno pulsus restituitur per
 Izatem 534. 535
 Artabazes rex Parthorum donatus Cleo-
 patre 609
 Artabazes Tigranis fil. captus 404
 Artaxerxes regnum paternum accipiens
 quale conuiuium instruxerit 293. ac-
 cusat uxorem & diuertit ab ea 294
 ducit aliam nomine Estheram ibid.
 Amanē in summo habet honore 295
 eundem cruci suffigit 298. Iudeos pe-
 riclitantes liberat 299. 300
 Artaxias Tigranis fil. regno non diu po-
 titus pellitur 404
 Artemisius mensis 205
 Artorius quemadmodum ex incendio per
 Lucium cōmilitonem seruatus sit 789
 Aruceus Arcem condidit 12
 Arudeus, Aradus insula ibid.
 Aruntius præco retundit Germanorū mi-
 litum impetum 516
 Arus uicus 474
 Aruum loci nomen 154
 Asamonæorum gens Iudeorū reip. statum
 mutauit 288
 Asanoni montis Galilæe situs 676
 Asanus Abie filius regnum paternū ac-
 cipit 224. eius pietas, & bellum cum
 Zareo Acthiopū rege ac uictoria 225
 mors 226. 227
 Ascalon capitur 115
 Ascalon Iudeis semper inuisa 685. eius
 situs ibid. & 686
 Ascalonitæ quingentos & duo milia Iu-
 deorum apud se habitantium interfe-
 cerunt 674
 Ascalonitis quantum incommodi arca at-
 tulerit 134
 Aschanes eunuchus præpositus Hebræo-
 rum nobilium curæ obsequitur Danie-
 li 273
 Aschanaxes Aschanaxi 10
 Aser natiuitas 25. filij 41
 Aseritarum fors in Chananea 112
 Asia quingentæ ciuitates uni rectori &
 consuli Romano parere 665
 Asineus & Anileus Neerdeses grassa-
 tores quomodo cum Artabano amici-
 tiam inuunt 503. 504. 505. 506
 Asiongiber, loci nomen 214
 Alorus ciuitas 121
 Asesra buccina 76
 Ascherjorum tabernaculi 64
 Asphaltites lacus 14. 636

Asphaltites lacus repletus cadauer. 736
 Asphaltites lacus Tiberiensi natura con-
 trarius 737. eius descriptio 738
 Asphar lacus 335
 Asprenatis prodigium & interitus 513
 Assamonei principatus quando desierit
 397
 Assamonæorum familia quando et quan-
 diu principatus Iudeorū cōcess. 546
 Assaracodas Senacheribi filius patri suc-
 cedit in regnum 261
 Assaron quantum contineat 66
 Assis regni termini 832
 Assuras Assyrii 12
 Assyriorum imperium quando dissolutum
 fuerit 261
 Astabbari populus 11
 Astapus fluuius 47
 Astartes templum 165
 Astartis rex Tyriorū, cuiusq. successores
 enumerati 835
 Astoborta fluuius 47
 Astronomie qui primi inuentores 6
 Athenienses quando & quemadmodum
 Romanis subiecti 665
 Atheniensibus nulla cura fuit historie con-
 scribende 828
 Athenienses religiosissimi crediti 858
 scriptis legibus utebantur 861
 Athenio legatus Ptolcmæi Euergetis ad
 Iudeos 315. 316
 Athenio dux Cleopatæ, Herodem repel-
 lit iam uictorem 495. 610
 Atrongeus pastor regnum afficit 473
 642
 Auaris urbs Aegyptia 832. 833. 843
 Augusti Caesaris in Iudeos beneficia 437
 778. in Herodem odium & Aretam
 445. redditus cum utroq. in gratiam
 449. confirmat testamentum Hero-
 dis 476. in Italiā proficiscitur 599
 Augusti mors, & quot annis imperarit
 482 610
 Aule regie descriptio elegans 757
 Aulice delicie quæ 189
 Aueca terra, regio 214. 215
 Azael ab Adado cum muneribus mittitur
 ad Eliseum unde se regem futurum co-
 gnoscit 243. contra Israelitas bellige-
 ratur & Hierosolymitanos, à quo pa-
 cem redimit loasus rex 249. 250
 moritur 251
 Azarias propheta uaticinatur Asani ag-
 mini 225
 Azarias compellatur Abdenago 273
 Azizus Emesenorum rex Agrippe iunio-
 ris sororem duxit 540
 Azotum pestis propter arcam detentam
 inuadit 133

Azotum captum & concrematum 341
 Azymorum festiuitas restauratur 257
 Azymorum festiuitatis institutio 52. 73
 B
 Aaras loci, & herbe descriptio 812
 813
 Babe liberi occiduntur ab Herode 415
 Babel quid significet 10
 Babylon locus cur sit dictus ibidem
 Babylonis extructio 52
 Babylon in Cyri potestatem uenit 278.
 Babylonica captiuitas quando & quomo-
 do acciderit 266. 267. 268. 269
 270
 Babylonice turris institutio 9. & quanta
 fuerit 10.
 Babylonij Iudeos persequuntur 506
 Babyloniorum antiquissima rerum memo-
 rabilium traditio 829
 Bacca uicus 687
 Baccides dux Demetrii contra Iudā Ma-
 chabeum mittitur frustra 331. mitti-
 tur iterum ac cum Iuda confugens uin-
 cit 333. 334. adigitur ad pacem cum
 Ionatha inuadant 336
 Bacchidis seuitia in Iudeos, & eius inue-
 ritus 581
 Baetriani populus 12
 Badus, qualis mensura 205
 Beonis regni termini 832
 Bagoas eunuchus 456
 Bagoas copiarum Artaxerxis impera-
 tor quomodo Iudeos ob homicidiū in
 templo factum tractarit 301
 Bagothous & Theodestes eunuchi conis-
 rant in necem Artaxerxis, & plectun-
 tur 294. 295
 Bahales Ammanitarum rex 271
 Baie, oppidulum Campanie ubi & cali-
 de 497
 Bal quis deus fuerit 247. sacerdotes eius
 uniuersi sublati ibid. edes ipsius a fun-
 damentis diruitur 248
 Balachus Moabitarum rex Balamum ad
 Israelitas execrandum mittit 88. 89
 Baladas Babyloniorū rex amicitiam cum
 Ezechia inire cupit 261. 262
 Balamus uates contra dei mandatū pro-
 fectus ab asina compellatur 88. bene
 precatur his quos execrari uolebat
 89. malum consilium dat Madiani-
 tis 90
 Balsamus ubi nascatur 215
 Balsamū ubi proueniat 369. 404. 889
 Balthasar Naboadel dictus arripit regna-
 tum Babylonicum 277. ipse cum suo
 regno in Cyri Persarum regis potesta-
 tem uenit 278. occidit Adoniam
 200

Banaias satellitibus preponitur 190
 unus fortium Davidis 192
 Banaias Salomonis copijs preficitur 201
 Banaias et Thannus occisores Iabothbi
 supplicio afficiuntur 169.170
 Barachas autor Israelitis ut captivos lu-
 deos & Beniamitis dimittant 255
 Baracus Hebræos in libertatem vindicat
 121
 Barasa expugnata concremata 327
 Baruchus Neri filius Hieremie propheta
 scriba 266. liberatur e carcere 271
 Baris castellum, postea Antonia 588
 Baris mons 8
 Barzapharnes Parthorum satrapa 386
 Syriam obtinet 599
 Basanes Hieroboami totam familiam su-
 stulit 224. regnum occupat 225
 Basane impietas a Gimone propheta gra-
 uiter carpitur, sed frustra, regnumq; ab
 hostibus infestatum tueri non valens
 moritur, Elano filio successore relicto
 226
 Bassus addit se Cassio 597
 Batanea, Trachonis & Auranitidis, par-
 tiumq; quarundam domus Zenonis cen-
 tum talenta redditus erant 644
 Bathuel Naboris filius 913
 Bathyllus Antipatri libertus uenenum be-
 ro adfert 631
 Batthy ditionem 513
 Beelsephon ciuitas 52
 Bezari idumeæ uicus 737
 Beleastartus rex Tyrionum Hiram patri
 successit 835
 Belli leges 102.103
 Beniaminis natiuitas et nominis ratio 28
 filij decem 41
 Beniamitarum fors in Chanaan 112
 Beniamite post Iesu ducis mortem quieti
 & agriculturæ student 115
 Beniamitarum fortitudo & peritia milita-
 ris 117. cedes omnium usq; ad sexcen-
 tos viros 118. quomodo ea tribus resti-
 tuta 118.119
 Berenice, locus 214
 Bernice Agrippæ filia 489.525
 Bernice Costobari filia 498
 Bernice Polemoni nubit 540
 Bernice Salomes filia datur nuptum Ari-
 stobulo Herodis filio 427 fit exosa
 Glaphyre 439 datur alij mari-
 to 626
 Bernices supplicatio ante tribunal Flori,
 & eius uite pericula 661
 Bernice & Iudei ad Cestium de Flori ge-
 stis retulerunt 663
 Berotha ciuitas 110
 Berosus Chaldeus de astronomia & Chal-

IN IOSEPHVM.
 deorum philosophia Græcè scripsit
 835.836. eius historie uerba & com-
 pendium de Iudeis 836. Græcos scri-
 ptores taxauit ibid.
 Bersabe, ciuitas 229.249
 Bersabe puteus 17
 Berytus domicilium Romanorum 449
 Berytus Phœnices, colonia Romanorum
 805
 Berytus quomodo ab Agrippa exornata
 528
 Berzelæus quantis beneficijs iuuerit Da-
 uidem regno pulsam 185. quam gra-
 tiam ei obtulerit rex 189.190
 Besana oppidum 556
 Besel architectus 63.70
 Besemmathe uxor Isaci 23
 Bethalaga uicus 336
 Bethel quid significet 23
 Bethenabem uicus 735
 Bethleem toparchia 736
 Bethmaus uicus 553
 Bethona locus 110
 Bethsabes forma Dauidem ad adulterium
 pellicit 117
 Bethsama uicus 134
 Bethsamitarum prophani lex. arcam con-
 tingentes moriuntur 135
 Bethsana, que Scythopolis 328.347
 Bethsana ciuitas 112
 Bethsuritarum deditio 330
 Bettea capta & predata 174
 Bezedel uicus cum turri inexpugnabili
 686
 Bezethæ collis descriptio 761
 Biblia quot annorū historiam complectan-
 tur 2
 Bithynos, Cappadoces, Pamphylios, Ly-
 dos & Cilices Romanis tributæ pende-
 re 665
 Borcaus Agrippæ legatus a Iudeis uulne-
 ratus effugit 677
 Borcoos uicus 688
 Bouis cornupete noxa quomodo uindican-
 da 101
 Buz columna uestibuli templi 206
 Bozum quomodo Ruthem acceperit uxore
 rem 130.131
 Britannicus Cl. Caesaris filius 540
 Britanic. Claudij ex Messalina fil Neroni
 priuigno in imperio posthabitus 656
 Britanni quomodo & quando Romanis
 subiugati 665.666
 Broccus trib. plebis 522
 Euccinarum excogitatio & usus 76
 Burrus prefectus prætorianorum militum
 541

C Abrothaba locus 77

Cadmus Milesius quo tempore historiam
 conscribere incepit 828
 Caduceatores sacros esse et iudolab. 407
 Cæcilius Bassus occiso Sexto Cesare pro-
 uinciam occupat 381
 Cæcilius Bassus Sex. Cesare interficit &
 copias eius occupat 596
 Cæcina ab Antonio Primo rerū gestarū
 nuncius ad Vespasianū mittitur 746
 Cæcina de produtione cogitat, & cū mili-
 te ad Antonium transfugit 746
 Cadesa ciuitas 110.112
 Cœnopolis forum quod uocatur materia-
 rium a Cestio incensum 677
 Cæron regio amoni frax 532
 Cæsar Iudeorum et Archelai cōuentum di-
 remit 644. Archelao ethnarchiā seu
 mediā regni partē dedit ibid. eius pro-
 missio Archelao facta ibid. reliquā re-
 gni dimidiā partē in duas tetrarchias
 diuisit ibid.
 Cæsar que Salome largitus sit 645
 Cæsar quas ciuitates Iudeorū regno auul-
 sas Syriæ adiecerit 645
 Caesaris liberalitas in duas filias Herodis
 uirgines ibid.
 Cæsar falsum Alexandrū deprehendit ibid.
 eum remigum numero inserit 646
 Cæs. uocatos imperatores Rom. 213
 Cæsarea conditur 613.614
 Cæsarea Philippi dicitur Neronis 544
 Cæsarea Iudeæ maxima ciuitas 706
 Cæsaria templa 614
 Cæsariensium contumeliæ in mortuum A-
 grippam 530
 Cæsarienses cōtra Iudeos apud Neronem
 uictores 659
 Cæsarienses omnes Iudeos apud se habitā-
 tes trucidant 672
 Cæsennius Gallus duodecime legionis du-
 ctor a Cestio in Galileam missus 676
 duo milia Galileorū cecidit ibid.
 Cæsennius Patus rector Syriæ 807
 Cæsennius Patus Antiochum regē Coma-
 genes apud Vespasianum defectionis
 accusat 815. bellū mouet cōtra eū ibi.
 uinctum Romam e Cilicia mittit ibid.
 Cæsoniæ iugulata cum filia magnanimitas
 529
 Caiaphas constituitur pontifex 482
 Cain quid significet, sacrificat, iugulat fra-
 trem, totus malus mulia inuenit 5
 eius posterij 6
 Caius Agrippæ & Iulie fil. Augusti ado-
 ptius 470
 Caius Cæsar Agrippam uinculis ligat, et
 tetrarchia Philippi tradita, regē apprehē-
 lauit 651. ei etiam Herodis tetrarchi-
 am addidit ibid.

INDEX

Caij uxor & filia occise 519. eius inge-	Cassius Lögimus Syriae praefes 424. 531	Citta ciuitas 256
nium & mores 519. 520	Cassius Iulio Cef. interfecto Syriam petit	Cillanos à Palestina bello uexatos Dauid
Caius Caesar Deum se uocari uoluit 651	et qd gesserit 597. 598. occis. 599	inuat ibid.
Petronium ob statuas in templo locan-	Castor rerum Iudaicarum scriptor 855	Cinibares idem quod talentum 66
das, Hierosolymam misit ibid.	Castoris Iudei uersutia & dolus erga Ti-	Cinnyra, instrumentum musicum 191
Caij litera ad Petronium 653	tum 765	Cinnyra fabula 513
Caius per dolum interceptus, quanto tem-	Castra Iudeorum, locus 375. 594	Circenses Iudi 509
pore imperauerit ibid.	Catullus Libyae Pentapolitane rector sica-	Circumcisionis prima institutio 16. 17
Calebus explorator Chanaanæ 78	rijs calumniandi doctor erat 826. tria	Cisus Saulis pater 137
Calide ad Baia 497	milia Iudeorum trucidauit ibid. eius	Cithare quis inuentor 6
Calide ad Emmaumtem 482	cruciatu & mors horrenda ibid.	Ciuitatem quis primus instituerit 5. 6
Calide apud Callirhoen 465. 636	Cedasa urbs 345	Claudius à militibus constituitur Cef. 517
Caligo tabernaculi qualis fuerit 70	Celadus Augusti libertus 477. quæ Cesa-	Claudius Agrippam ad senatum legatum
C. Caligula constituitur Caesar 488	ris nomine cū falso Alex. egerit 645	mittit 653
C. Caligula Germanici fil. 494. designa-	Celer accusatus Roma causam dicit, et ple-	Cl. Romæ cōtra Samaritas pronūciās tres
tur Caesar à Tiberio 495. occiso Tibe-	titur 539. 540	corū nobilissimos interfici iussu 656
rio fratre opprimitur & ipse 495	Celer tribunus uinctus à Claudio Iudeis ad	Claudius quādiu imperiū admistrauerit
Herodem cum coniuge mittit in exili-	suppliciu Hierosol. mittitur 656	ibid. Agrippinae uxoris Neronē priu-
um 498. quali h. erit ingenio 500	Cēdebeus praefectus uinctus à Sim. 350	gium in imperium cooptauerat ibid.
501. Iudeis bellū illaturus reuocatur	Cenizus Hebr. in libertatē restituit 119	Clearchus peripateticus Aristotelem pre-
à Petronio & Agrippa 500. 501	Cephalio fr. Antip. cadit in prelio 367	ceptorum suorum de Iudeis narratē
moritur 502. eius in omnes seuitia, et	Cestius Gallus Syriae praefes inuadit Gali-	inducit 839
diuini honoris uendicatio, insaniaq;	leam 563. 571	Clemēs praefect. urbanarū cohortū 510
tum coniuratio in ipsum, & eius inter-	Cest. Festus à Claudio in Iudeā procura-	Cleopatra Antiochi filia nubit Ptolemeo
ritus 507. usq; 514 519	tor praemissus 654. eius malitia 659	Philopatori 315
Callimander ab Hyrcano uictus interijt	Cestius Saulū cum ceteris legatū ad Nero-	Cleopatra Flori uxor 547
354	nem in Achaia mittit 679	Cleopatra Ptolemæi Epiphanis filia datur
Callistus Caligulae libertus 511	Chabalon terra cur sic dicta 212	nuptum Antiocho 315
Calumniarum quanta uis 585	Chabalo uicus 563. 564	Cleopatra Ptolemæi Philometoris filia du-
Cambyses Cyri filius patri in regno succe-	Cherea Caij uxorem & filiā interficien-	citur uxor ab Alexandro Antiochi, qui
dit & Iudeos à templi & urbis edifi-	das curat 519	& Demetrius dictus 340
catione prohibet, moritur 282	Chalamas Syrorum transcuphratensium	Cleopatra M. Antonium in sui amorē per-
Campus regius, loci nomen 15	rex 176	trahit 385. 599. Mariammē cum fia-
Canā, loci nomen 405	Chalebo donatur pars agri Hebronis 115	lio ad se uocat, & Antonium contra
Canā uicus Galilæe 554. 607	Chaldei, populus 12	Herodem incitat 400. usq; 503
Canā seu Canatha 610	Chaldeorū cōsensus cū sacris literis 838	610. 819. contra omnes omnium opi-
Canathenses ibid.	Chamis patris irrisor 12	bis inbians 403. 404. 609. Hero-
Candelabrum tabernaculi 66	Chananeus, Chanaan 11	dem ad stuprum sollicitat 404. occi-
Capernaum fons, Nili uena esse creditus	Chananeorum terra praestantia 78	ditur 412. 612
712	Charetis mors apud Gamalam 717	Clitus Tiberiensis altera manu multatur
Capharsaba, campi nomen 435	Chariathiaris ciuitas 135	560 684
Caphartophan mae uicus 737	Chasleus mensis 321. 326	Cluuitus 513
Capito cēturio à Floro praemissus ad Hie-	Chbronis ciuitatis antiquitas 741	Colossus Caesaris 614
rosolymit. nos 660	Chelcias Onia fil. copijs Cleopatrae prefe-	Comagenensium ciuilis contentio 483
Capitolij templum à militibus direptis do-	citur 354. 358. moritur 359	Commeatus centum annorum qua de cau-
narijs incenditur 747	Cherubeis quid fuit 65	sa in Massada incorruptus manserit
Cappadoces populus 10	Cherubimorum descriptio 206. 208	318
Carmeli montis situs 687	Chetini quid Hebræis significet 11	Conon Graecus Iudeorum mentionem fa-
Carre. Mesopotamiae ciuitas 12	Chetimus, & Chetima insula ibid.	cit 841
Carthaginensium originis & fati descri-	Chetomene qualis uestitus 66	Conuallis laudationis 237
ptio 666	Cheton quid significet ibid.	Conuentus ciuium quæ utilitas 96
Carus, deliciae Herodis 456	Chettæi populus 12	Coponius Iudeis praeficitur 479. 481
Casander occupat Macedoniam mortuo	Chiramus operarius insignis 206	Coponius procurator constitutus, Arche-
Alexandro 304	Christus & Christiani 484	lai finibus in prouinciam redactis
Cassia portæ 486	Chusarthes Assyriorum rex Hebræos sibi	646
Cassius Cherea 508. 509. 510. 514	subijcit 119	Corban iuramenti explicatio 838
523. occiditur 524	Chusus, Chusai 11	Corban, quomodo se liberent 86
Cassius quæ gesserit in Iudea 374. 543	Chusis amicus Davidis cōstātissimus quō	Corea, loci nomen 589
affligit Iudeos 382	se gesserit apud Abesalomum 183	Gores seditionem contra Moysen & Aa-
		ronem

IN IOSEPHVM.

ronem excitat 81. dat eius poenas 84
 Cornelius Faustus Sylle filius qualem se
 prestitit in expugnatione templi
 370
 Cornelius Sabinus sibipſi mortem infert
 510. 514. 523. 524
 Corona triplex pontificis 68
 Corrai, locus 136
 Corus mensura qualis 79. 418
 Costobarus Iudaeae Gazae praefectus ab
 Herode, lucro intentus, repudiatur ab
 uxore 414. 415. eius uolentia 545
 Costobarus et Saulus fratres una cum Phi-
 lippo ad Cestium transfugiunt 679
 Coturnices ubi copiose inueniantur 57
 Cotys Armeniae rex 529
 Crassus in Parthos proficiscens Hierosoly-
 mitanum templum spoliatur periturus
 373 cum omnibus suis copijs perit
 374
 Crassus in Syriae prouincia Gabinius suc-
 cedens quid gesserit 593
 Cretenſes moribus, non uerbis erudiebantur
 861
 Ctesiphon, urbs 507
 Eumanus Iudaeae praefectus constituitur 537
 654. et quid sub eo Iudeis acciderit
 ibid. et 539. accusatur a Iudeis 539
 exulat 540. 656
 Cuspius Fadus Iudeorum regno praefici-
 tur 242. 530 seditiosos punit
 531 537
 Cydoſſa Tyriorum uicinus 719
 Cyprus insula 11
 Cyprus praesidij locus in finibus Hieru-
 chuntis 674
 Cypros Herodis filia 439. alia Phasaeli
 filia ibid.
 Cypron, castellum 435. 615
 Cyprus Antipatri uxor 593
 Cyrenae, Marmaridae et terribiles Syrtes
 quemadmodum Romanis subdita 666
 Cyrus Persarum rex Babylonem et regem eius
 capit 278
 Cyrus Iudeis Hierosolyma repetere per-
 mittit templumque restituere, ac uasa tem-
 pli eis reddit, multaque praestat benefi-
 cia 281. 282. 287. 769. perit 282

D

Dabaritani uxorem Ptolemei regis pro
 curatoris inuadunt 557
 Dacchari herba descriptio 68
 Dagon, arx 351
 Dagon praecipitatus 133
 Dagonis templum exustum 341
 Dalila, meretrix Sampsonis 129
 Dalmatas bellicosissimos sub una tantum
 legione Romanorum quietem agere
 666

Damascus a quo condita 12
 Damascus imperio Davidis subiicitur
 174
 Damascus a Metello et Lollio capta est
 367
 Damascenorum in Iudeos seueritas 550
 679 822
 Dana oppidum 119. 219
 Danaus Argiuorum antiquis. 834
 Daniel uocatur Balthasar, et caput duri-
 us uiuere propter ualitudinem et stu-
 dia 273. insomnia diuina uidet 274
 regi somnia interpretatur 274
 275. Balthasaris uisionem in parie-
 te explicat 277 abducitur a Dario
 in Mediam et constituitur summus sa-
 trapa 278. insidias patitur, sed insi-
 diatores eius luunt poenam 278. 279
 apud Ecbatana turrim aedificat ibid.
 quam carus deo fuerit, et quantum
 ceteros prophetas superauerit
 279 280
 Danielis prophetia 326
 Danitarum fors 112
 Danite a Chananeis sedes mutare coacti
 119
 Danus, fons Iordanis 15
 Danus nascitur 25 filij eius 41
 Darabita uicinus 569
 Darius Artabani filius Neroni obses mis-
 sus 487
 Darius Astyagis filius imperium Babylo-
 niorum uastat, et Daniele abductum
 constituit satrapam, quem inuitus postea
 leonibus obijcit 278 hostes Danie-
 lis iisdem obijcit, et deum eis prae-
 dicat 279
 Darius equitum praefectus sub Agrippa
 670
 Darius Hystaspis filius rex Persarum cre-
 atur, questionem proponit quanam o-
 mnium rerum fortissima aut potentissi-
 ma 283. 284. comminatus uero a Zo-
 robabele Iudeos libertati instituit et
 immunitati, urbemque et templum re-
 stituere promittit et uiuat 285. 289
 mortuus successorem filium Xerxem
 relinquit ibid.
 Dathamo cum uniuersa sua familia terra
 dehiscit 84
 David filius Iesse 131
 David qualis, et quomodo rex a Samuele
 unctus propheta, et Saulo furioso
 hymnos occinit ad citharam 147
 eius magnanimitas 148 uictoria de
 Goliatho 149 amatur a Sauli filia,
 et sexcenta hostium capita Saulo ad-
 fert, et filiam eius uxorem ducit 150
 focerum fugit 150. 151. 152. spicu-

lo ab eo petitur 151 accepto Golia
 thi gladio fugit in Gittam, et insanum
 se fingit 154. fugit inde alio atque alio
 ibid. Cillanis auxiliatur ac ite-
 rum Saulum effugit 157. 159
 cum Saulum occidere potuisset noluit
 157. 159. reconciliatur Saulo 158
 Nabali defuncti uxorem ducit 159
 Amalecitas praedatur 160 iungit se
 Ancho contra Hebraeos 161. 163
 abducitur ei ambae uxores captae 163
 Palestinos caedit et uxores recuperat
 164. Sauli interfectorem supplicio af-
 ficit, et epitaphia ipsi ac Ionathae con-
 scribit 166. rex unius tribus decla-
 rat, et cum Abner pugnatur 166.
 eius filij 167. 171. Abnerem foedere
 iungitur et amicitia 168. interfe-
 ctum luget 169 regnum in uniuersum
 ei confertur 170. dominorum
 suorum occisores punit 166. 170
 quantae copiae ad eum in Hebronem
 conuenerint 170 Iebuseos illudena-
 tes capit 170. 171 amicitiam cum
 Iramo parat, et Hierosolyma ciuitas
 tem Davidis appellatur ibid. Pala-
 stinos superat, et arcam Hierosoly-
 mam transfert 172. 173 Palesti-
 nos frangit ut et Moabitas Adraza-
 rumque Sophenorum regem 174
 Thenonem in amicitiam recipit, Idu-
 meam subigit, et officia distribuit
 175. 190. Ionathae posteros benefi-
 ciji afficit 175 legati eius iniuria a
 Naase afficiuntur, Syri, Mesopotami-
 te, Ammanite debellantur 176
 177 Bethsaben adulteram facit et
 ducit uxorem, Vriamque interficiendum
 curat 177. 178 Ammanitas excin-
 dit 179 a filiis molestatur 180. 181
 Absalomum filium regem salutarum
 fugit 182. patienter audit conuicia-
 tem Semei 183 fugiens benigni-
 ter excipitur ab optimatibus regionis
 trans Iordanem 185 prior filium ag-
 greditur ibid. occisum luget 187
 ignoscit hostibus et recipit regnum
 salutarum rex 188. 189. decem tri-
 bus ab eo deficiunt auiore Sabao 189
 Palestinos ultimo fundit, hymnos ac
 musicam instituit 191. fortissimi ui-
 ri ipsius qui 192. populum recen-
 sendo deum offendit 192. 193 et tri-
 bus malis infligendis praestem eligit et
 Oromne arcam cmit 193. 194. tem-
 pli extruendi locus ei indicatur, ad quod
 opifices et materiam comparat, filia-
 umque instruit Salomonem quomodo se
 debeat gerere nactus imperium 194. al-
 siosus

INDEX

siosus calefacit se Abisaces accubitu		Dido soror Pygmalionis regis Tyrriorum		Drusus turris	420
195. Solomonem confirmat regem,		in Africa Carthagine edificauit	835	Drymos, loci nomen	599
officiâq; distribuit & tribus, tum tem-		Diebus singulis quid deus condiderit	3	Dysurus mensis	105. 288. 300. 333
pli usorumq; descriptionem tradit		Diglath, quid significet	4	E	
196. 197. Davidis principum alacri-		Diluuij uniuersalis descriptio	7.8	EButius decadarchus sub Vespasiano	
tas in contribuendo ad templi fabri-		Dina Iacobi filia 25. stupratur, quapro-		693. Gamala occisus	715
cam 198. quid sub mortem Solomoni		pter Sicimite uniuersi trucidatur	27	Ecdippon locus	600
cômiserit 198. 199. expirat ac sepe-		Diodotus Trypho Apamenus, uide Tryp.		Edom, uide Adomus	
latur, maximusq; cū eo thesaurus 199		Diogenes Alexandri amicis. à Phariseis		Eglon Moabitarum rex qui Hebreos sub-	
Dauidici generis regum finis, & quot eo-		interficitur	587	iugarat, ab Iode interficitur	120
rum fuerint	270	Dionysius Tripolitanus securi percussus		Ela capta & habitatores eius extincti à	
Debora prophetis	121	368		Syrie rege	255
Decime datæ	15. 23. 85	Diophantus notarius sceleratus	447	Elanus Basane filius altero regni anno oc-	
Decius Mundus quantū insanierit in Pau-		Discipline militaris exemplum pulcher-		ciditur, unā omnis eius soboles tollitur	
linam	484	rimum	681. 682	per Zamarem	226
Delatorib. quid præmij fuerit apud C. Ca-		Disciplinæ à Chaldeis ad Aegyptios, ab		Elcana Iude copiarum dux occisus	255
lizulam	515	his ad Grecos esse deductas	14	Elcias Magnus, legatus Iud.	499
Demetrius Alexandrinus	340. 450	Dissimiliū communionem etiam naturam		Eleazarus pontifex	2
Demetrius Demetrii filius amicitiam cum		horre	97	Eleazarus Moysis filius	49
Ionatha init 341 Alexandrum uin-		Dius in historia Phoenicum integerrimus		Eleazarus Aaronis filius 84. fit pōt. 86	
cit	342	Dius mensis	7 (834	Eleazarus pont. moritur	115
Demetrius Eucerus Antiochi Grypi filius		Doecus mularum nutritor	154	Eleazarus Dodeie filius unus fortium Da-	
rex apud Damascus constituitur, &		occidit Abimelechum pont.	155	uidis	192
Alexandrum Iannæum superat	360	Doleus nobilitate potens à Gadarensibus		Elcaz. quidā arreptitiōū medicus	204
361. cōtra fratrem pugnaus captiuus		interficitur	735	Eleazarus Auranes Matthie filius	323
ducitur ad Parthos	361	P. Dolobelle decreta pro Iudeis	381	fortiter ab elephanto confosso oppri-	
Alexandrum prælio superat	586	Domitianus cum multis Romanorum sal-		mitur	330
Demetrius Gadarensis libertus Pompeij		uus euadit 747. à Mutiano produ-		Eleazarus phariseus homo seditiosus con-	
371		ctus populo rector insinuat	ibid.	uitatur Hyrcano	354. 355
Demetrius Nicanor rex 342. clementer		Domitiano Germani subiiciuntur & Gal-		Eleazarus quō pontificatū adeptus 307	
agit cū Ionatha Iudeisq; 343. uicitur		li	808	Eleazarus Ihesauri templi custos quō pa-	
à Tryphone 344. capitur à Parthis		Domitianus in triumpho Vespasiani &		ctus cum Crasso	373
347. dimittitur, & in regnum resti-		Titi eis adequitabat	811	Eleazarus Anani fil. pontifex cōstituitur	
tuitur ab Arsace 352. uincitur, capi-		Domitius Aenobarbus	540	unius tantum anni	482
tur & occiditur	353	Domitius Aenobarbi filius	ibid.	Eleazarus Boethi pontifex constituitur	
Demetrius Phalereus quō bibliothecam		Domitius Nero consalutatur Imperator		478. priuatur pōt.	ibid.
Ptolomæo Philadelpho comparauerit		541. fratrem, matrē, uxorem, uirosq;		Eleazarus gigas, quā uasto fuerit corpo-	
305. legem Iudeorū transscribendam		illustriis, trucidat ibid. Casarea exclu-		re	487
curauerit	207. 311	dit Iudeos	543	Eleazari Asamonei filij fortitudo &	
Demetrio Phalereo in historia Iudeorum		Domitij Neronis uxor à marito occiditur		mors	582
uenia concedenda quod Hebraice nesci		541		Elea. Dinei, latro 539. 541. 655. 657	
uerit	842	Domitij Sabini fortitudo	766	Eleazarus seditiosus exulat	531
Demetrius Seleuci filius regnum Syriæ oc-		Dora Phoenices urbs	551	Eleazarus Ananie pōtificis filius, Roma-	
cupat. Antiochumq; & Lysiam occi-		Dora ciuitatis situs	857	ni belli seminarium fuit 669. reiecit	
dit 331. Iudam occidit in prælio 334		Doras Hierosolymitanus pontificem peri-		Cesaris hostias	ibid.
Ionathæ amicitiam ambit 337. 338		mit	541	Eleaz. Scmei facinus memorabile	697
occiditur	338	Doris mater Antipatri Herodis filij accu-		Eleaz. duo socij cōtra Manabemū	671
Di castra, locus	26	satur ueneficij, & quomodo se gesserit		Eleazari Simonis filij factio 660. 748	
Deus Galileorum clades Romanis dona-		457. 458. 599. 630		749	753
bat	700	Doritarum in Iudeos insolentia	526	Eleazari Simonis Giore socij mors	740
Deus Iudeis omnem uiam salutis ad inte-		Dorotheus Ixx. interpretib. additur	311	Eleazarus Sicariorū princeps Massadani	
ritum uerterat	778	Dositheus Hyrcanum & Alexandrā He-		obtinet 816. eius ad suos oratio 820	
Dei decretum contra omne Iudeorum ge-		rodi prodit	409	altera oratio de immortalitate animæ	
nus	821	Draconis leges de supplicijs antiq;.	328	ibid. & 821. 822. 823	
Dei definitio apud Mosē	861. 863	Druma Gedeonis concubina	124	Elephantis quomodo pugnatum sub Ana-	
Dextra porrecta quid apud barbaros si-		Drusilla Agrippæ filia	498	tiocho Eupatore	329
gnificet	503	Drusum turris	614	Elusa oppidum, Sebaste dictum	435
Diagoras Melius in mortis periculo uersa		Drusus Agrippæ filius	489	Elutherus fluuius	341. 346. 609
tus propter Athenienses	868	Drusus Neronis filius	490. 494	Elu-	

IN IOSEPHVM.

Eleutheriequites 600
 Eliabus architectus 63.70
 Eliacis pontif. sub Iofia rege 263.264
 Eliacimus Iofie fil. antea Ioacimus dictus
 accepit regnum paternum, sed tributa-
 rium iam factum Aegyptijs 265. etia-
 am Babylonijs tributum cogitur pen-
 dere 266. occiditur ibid.
 Eliacimus Ioacimi filius in pontificatu pa-
 tri succedit 291
 Elias propheta tempore Achabi quæ præ-
 nuntiauerit & gesserit 227.228
 229. 230. 237. 238. exemptus ex
 hominibus 238
 Elie epistola ad Ioramum Iofaphati filiū
 sceleratum regem 244
 Elienæus Gethæi fil. pontificatum accepit
 529
 Elis pontifex princeps Hebræorum 130
 filij eius scelerati 131. exitium suum
 cognoscit ibid.
 Elis pontificis filij scelerati 131 exitium
 suum & suorum filiorum cognoscit
 132. tum ipsius & filiorū mors 133
 Eliseus prophetie donum accipit, & Eli-
 am comitatur 230. uaticinatur & a-
 quam suppeditat Ioramo Achabi filio
 239. uiduam à debitis liberat 240
 Ioramo infidias Syrorum indicat, &
 Adadum capere ipsum uolentem elu-
 dit 240.241. famis tempore utilita-
 tem annonæ prænuntiat 242. Adado
 mortem indicat 243. Ieum ungit re-
 gem Israelitarum 244.245. Ioaſiam
 Ioaſe filium ad se ægrotum ueniētem
 consolatur 250. uita defungitur 251
 cadaver occisi à latronib. in ipsius mo-
 numentum iniectum reuixit 251
 Elynus, Elymi 12
 Emiam zona sacerdotalis 66
 Emmaus concremata 474
 Emmaus uicus 482. Vide etiam Ammaus
 Engaddi à sicarijs inuaditur 734
 Eniachin tribus sacrata 721
 Enoch mors nemini cognita 138
 Enofa ciuitas 6
 Epaphroditus 1
 Ephodes, uestitus 67
 Ephorus historicus Gallos & Hispanos
 prorsus ignorauit 831
 Ephorus Hellanicum in plurimis ostendit
 mendacem 828
 Ephremes Iosephi filius 35.41
 Ephremes in numerum Iacobi filiorū ado-
 ptatur pro patre Iosepho 42.76
 Ephremi pars quæ cesserit 112
 Ephremite Gedeoni bellū inferre conan-
 tes placantur 123
 Ephremitis tribus quomodo Bethelē pro-

ditione cepit 116
 Epicrates pecunia corruptus Scythopo-
 lim cum alijs aliquot ciuitatibus Iude-
 is prodit 354
 Epicuræorum error refutatur 280
 Epiphania, ciuitas 12
 Epiphanes & Callinicus filij regis Antio-
 chi Cæſennio Pato pugna forti obitum
 tur 815. à Vologeso Parthorum rege
 magnifice excipiuntur ibid. Romam
 ad Vespasianum ueniunt 816
 Epomides descriptio 67
 Epule ferales Iudeorum 638
 Equitum Romanorum arma 690
 Equus Modius Varo succedit 553.556
 Erebinthonicus uicus 775
 Erica prætorianorum Achazæ præfectus
 occiditur 255
 Esaiæ prodigium Ezechie regi exhibet
 261. obiurgat eundem propter thesau-
 ros Babylonijs monstratos 262
 Esaiæ prophetiā cognouisse & credidisse
 Cyrum regem 281
 Esaiæ uaticinium deprauatum 825
 Esdras Iudeorum apud Babylonem degen-
 tium pontifex, à Xerxe quæ & quan-
 ta impetrauerit 289.290. quomodo
 populum mundaerit, et legem ei præ-
 legerit, ac rempub. reformarit, mor-
 tuusq; sit 290.291
 Escon puteus 22
 Esther puella quali fuerit forma 294
 ducitur uxor Artaxerxi & corona-
 tur regina ibid. Iudeorum cladem su-
 turam cognoscens regi indicat 296
 297. impetrat Iudeis uitam 299
 Esai natiuitas 21 uxores 22 circum-
 uenitur à fratre ibid. iratus fratri
 reconciliatur 26.27 partitur cum
 fratre habitationem, uocaturq; Ado-
 mus 28
 Essen, uestis qualis 67.71
 Essenorum secta 480.646.647
 648.649. eorum mirabilis constan-
 tia & uirtus in bello cum Romanis
 649. opinio de animæ diuinitate ibid.
 aliud eorum & diuersum collegium
 ibid. & 650
 Ethæo Gitthæus Dauidis sectator præfi-
 citur exercitui 185
 Eua quid significet 4
 eius lapsus 4.5
 Euæi populus 12
 Euaratus Cous 625
 Euemerus Græcus Iudeorum mentionem
 facit 841
 Euilas, Euile 11
 Euodus Neronis libertus 494
 Eupolemo Græco in historia Iudeorum

uenia cōcedenda quod Hebraicè nescia-
 uerit 842
 Euphrates, fluius 4
 Eurycles laco impostor maximus Hero-
 dem circumuenit, & domum eius suba-
 uertit 446.623.624
 Eutyclus Agrippæ libertus & auriga in
 uinculis detentus 491.492
 aperit Neroni maleuolentiam Agrippæ
 493
 Eutyclus, auriga Caij Cæs. 523
 Exceantis aliquem poena 101
 Ezechielis prophetia 265.267
 Ezechias Achazæ filius regnum obtinet pa-
 ternum Hierosolymis, religionem cola-
 lapsam restituit 256.257. Palesti-
 nos bello uincit 252. à Senacheribo
 oppugnatur 259. in summam adactus
 desperationem Esaiam implorat 260
 posteritatem à deo exorat 261. mor-
 ritur 262
 Ezechias latronum princeps interficitur
 595
 F
 Fabatus Augusti seruus 455
 456 457
 Fabatus procurator Cæsaris, pecunijs cor-
 rumpitur 682.629
 Fabij centurionis fortitudo 590
 Fames ingens 229.241.242
 417 418
 Fati potentie nemo potest resistere 452
 Fauces locus 77
 Faustus Cornelius primus Hierosolyma
 conscendit 590.591
 Felix Pallatis frater à Claudio ad Iudeos
 missus 656
 Felix præfectus militum Romanorum in-
 uadens Phasaelum uincitur 383
 Cl. Felicis procuratoris gesta 657
 658. uide Cl. Felix
 Ferrei montis situs 737
 Festus procurator successit Felici 658
 uide Porcius
 Festorum descriptio 73
 Filij contumaces & proterui in parentes
 quomodo mulcandi 100
 Filiorum hereditatis ius 95
 Flaccus Syriæ præses 490
 Flauius Iosephus. uide Iosephus
 Flauius Sylua in administratione Iudææ
 Basso succedit 816. contra Massa-
 dam militem mouet 816.817
 & 819 Massadam occupat & præ-
 sidium imponit, cum exercitu ad Cæsa-
 rem redit 824
 Fletus, s; lula 172
 Florus templi thesauris frustra inhiat, a cu-
 ius expugnatione depellitur 662
 Flori

I N D E X

Flori nouus dolus & avaritia in oppres- sione Hierosolymorum 662. menda- cium apud Cestium 663. uide Gessius	Gallia situs descriptus 666	cessit, crudelitas, impudentia et uersur- tia 658. 659. avaritia apud Cesaris enses 659. 660. noua crudelitas in Hierosolymitanos 660. 661. Vide etiam Florus
Fortes uere qui 163	Galli centurionis facinus apud Gama- lam 715	Getheris Arami filius 12
Fortunatus Agrippæ libertus Romæ mis- sus à suo patrono 497	Gallios sub mille & ducētis militibus ser- uire, quibus penè plures habuerint ci- uitates 666	Getuli, populus 11
Fratris uxorem ducere prohibitū 478	Gamala filius Iesu 722	Gigantum reliquie in Hebrone 115
Fratres ueri quos & interitus ipse socia- uit 883	Gamala ciuitas rebellat 713. 717. eius situs ibid. & 714. 717. excisa 717	Gigantum posteritas à quibus perdomi- ta 14
Frontonis gesta in custodia 802	Gamalsenum fides in Romanos 550	Simon propheta Basani quæ mala ipsam maneant uaticinatur 225
Fructus intestestius & prematurus 97	Gamalsenum cum Romanis acres confli- ctus 714. 715. 716	Ginea uicus 687
Furij centurionis animositas 590	Gamalsenum cades à Romanis 717	Giscala Gal. oppidulum indomitū 717
Furum poena 101	Ganges fluuius 4	Giscala succenditur & diruitur 551
	Garizin mons 302. 701	Giscala à Iosephi militibus diripitur, præ- daq; popularibus conceditur 684
G	Galanitis regio deficit ab Agrippa 561	Giscalorum status 551
Aba, quid significet 146	Gazam nequeunt capere Israelitæ 115	Glaphyra Archelai Cappadocum regis fi- lia nubit Alexandro Herodis fil. 427
Gaba equitum ciuitas cur sic uocata 687	Gazei à Iamneob obfessi captiq; 359	620. odio prosequitur Salomē 439
Gabaenorum iniuria in uxorem Leuite, et quomodo ea propter multati 116	Gazara Palestine urbs à Salomone bis edificata 213	occiso marito remittitur ad patrē cum dote 453. moritur 626. nubit Ar- chelao Herodis filio, Alexandri fratri 478. itē lube 479. eius soniū 646
117 118	Gedon quomodo Hebræos seruitute exe- merit 122. 123. quot filios habue- rit 124	Gobolitis regio 28. 56
Gabaon uicus 190	Geman uici situs 655	Godolias Acani filius preficitur reliquijs Hierosolymorū 271. humaniter tra- ctat Iudeos profugos ibid. eiusdem pie- tas, sed illi noxia 272. occiditur ibid.
Gabaonite astu foedus ineūt cū Iesu 109	Genesar lacus descriptus 482. 711. ter- ra eiusdem nominis descripta ibid.	Goliathi Gittai statura & insolētia 148
qui ipsis contra Hierosolymitarū re- gem succurrit 109. 110	Gentium enumeratio quæ Romano impe- rio subdantur 665	interitus 149
Gabaoih, Saul uicus 750	Gentium qui uerenda Iudeorum more cir- cunciderunt, enumeratio 838	Gomar, Gomarenfes 10
Gabinus prefectus militū Pompeij 369	Gentibus singulis quomodo à suis autori- bus nomina sunt indita 10. 11. 12	Gorgias à Iuda Macchabeo uisus 325
eius gesta 371. 372. 373	Gemello renūciat amicitia Herod. 442	uincit Iosephum Zacharie 328
Gabinus Scauro succedens quid gesserit clari 591. 592. 593. 812	Geon fluuius, & quid significet 4	Gorton filius Iosephi, & Simon Gamalie- lis contra, libertatis corruptores hor- tantur & concionantur 721
Gadara restaurata 591	Geraseni quomodo se erga Iudeos coha- bitatores suos gesserint 647	occiditur 732
Gadara optimates legatos ad Vespasia- num mittunt, seq; dedunt 735	Gergeſai, populus 12	Gotarzes Parthorum rex 535
Gadarenſes Herodem frustra apud Cesa- rem accusant 421	Germanicus ueneno sublatus 483	Gotholia Achabi filia, uxor Iorami Hie- rosolymorum regis 244. Davidis fa- miliam quātum potest tollit & regnū administtrat 247. & regno & uita priuatur opera loadi 248
Gade natiuitas 25. & filij septem 41	Germanicus qualibus moribus 494	Græcorum & Iudeorū dissidium 498
Gadus propheta Dauidi unius è tribus ma- lus offert electionem 193	Germanicus Claudij Caf. frater 540	Græcis turpissimum uisum Iudeis infir- res fore 658
Galades collis & Galadena regio 26	Germanus augur uinctus Agrippæ uincto uaticinatur 495	Græcos bis ternis fascibus Romanorū on- bedire 665
Galata à quibus denominati 10	Germani qualis gens 515	Græcorum omnia noua & heri nuperq; facta 827. eorum regiones innumere corruptiones inuasere rerū memoriā delentes ibid. Sera cognitio literarum ibid. & 828. philosophi primi Aegy- ptiorum Chaldeorumq; discipuli ibid.
Galba imperator creatus 739. in medio firo necatus ibid. & 741	Germanorum descriptio 666. eos octo tantum legionibus Romanorum domi- tos ibidem	Græci posteriores Timeum in plurimis mendacem ostendunt 828
Gales insectans Abimelechum Gedeonis nothū, proditur à Zebello 124. 125	Germanorum agmina & bellum ciuile ab Antonio Primo & Mutiano sedan- tur 739	Græcis ab initio nulla cura fuit historia conſcri-
Galgala quid significet 108	Germani Capitoliij collem occupāt 747	
Galilæa & regionis trans Iordanē quan- ti reditus fuerint 644	Germani uiribus corporum laudati 797	
Galilæa minor quæ 687	Germanorum magna ex parte defectio à Romanis 808. defectionis cause ibid.	
Galilæa utriusq; descriptio 687	Gersus Moysis filius 49	
Galilæa calamitas 688	Gessius Florus Iudæe procurator quomo- do Iudeos ad arma contra Romanos capeſſenda compulerit 471. 547	
Galilæa tota à Romanis subacta 719	& quā malus fuerit uir 553	
Galileorum & Samaritanorum confli- ctus 655	Gessij Flori procuratoris qui Albino suc-	
Galilei contra Romanos 684		
Galilei ab infantia pugnacissimi & om- ni tempore plurimi 687		
Galileorum quot milia Iaphæ occisa 701		
Galileorū noua inuēta & factiones Hie- rosolymis 742		
Gallie motus 736		
Gallie bellum defuit 739		

conscribenda 828
 Grecorum historicorum elegans descriptio 828. 829. 830
 Grecorum leges antiquissimi quibus 860
 Grecorum dii descripti 866. 867. 868
 eorum leges poetas potestatem dederunt ut quos uellent deos introduceret, rhetoribus uero ut decreta de rebus publicis quae uellent conscriberent
 Grædo apud Aegyptios ante Moysen nunquam uisa 51
 Græpe cognata Isatæ regis Adiabenorū aulam regiam Hierosolymis edificauit 742
 Græus militum praefectus, Simonem Herodis fil. obtruncat 473. suis succurrit 474. 641
 Grauidam calce percussit quomodo plestendus 101
 Gymnasia Herodis 615

H

Hai. uide Aina
 Heberus Hebraeorum autor 12
 Hebraeorum declinationis forma ibidem
 Hebraeorū nullus regnante Salomone seruile opus faciebat 214
 Hebraei bis ultra Euphratem ducti captiui 273
 Hebraeorū decem tribuum captiuitatem, et reliquarum duarum tribuum transmigrationem quantum temporis intercesserit 27. uide etiam Israelite
 Hebron expugnatur et conceditur Leuitis 115
 Hebronis oppidi antiquitas 14
 Hecataeus Abderita 839. 840. 841
 Hecotambæon mensis 86
 Hecatonotomachi Alexandri Iamnei 358
 Hellanicus ab Acusilao de genealogiis multum discrepat 828
 Helcanes Leuita et eius uxores ac liberi 131
 Helena Adiabenorū regina transit ad religionem Iudaicam 532. 533. 534
 eius monumentum Hierosolymis 756
 Helene Monobazi regis matris regia Hierosolymis 761
 Helias. uide Elias
 Heliopolis 42
 Helonis principatus Hebr. 126. 127
 Heniochi Romanis subiecti 665
 Heron, arca tabernaculi 65
 Herennius Capito procurator Ianie 491
 Hermes qui et Danaus denominatus 843
 Hermippus Graecus historicus diligentissimus 838
 Hermogenes Graecus Iudeorum mentio

I N I O S E P H V M.

nem facit 841
 Herodes Agrippæ frater, rex Chalcididis 529. 530. moritur 537
 Herodes Antipatri f. 374. Hierosolymorū dux constituitur, Ezechiaque cum alijs praedonibus afficit supplicio 377. in tantum ob eadem exorsus dicit causam 378. praeficitur Caesariae ibidem. Romanorū beneuolentiam captat et affequitur 382. Malichum trucidat 383
 Antigoni Aristobuli, profligat ibid. uxores et liberos sibi parat, ac M. Antonium corrumpit 384. accusatus trarcha constituitur 385. 386. strenue pugnat 386. elabitur ex hostium insidijs 387. 388. difficilibus protectionibus exercetur usque Romam 389. rex Iudae a senatu Rom. declaratur 390
 ex Italia nauigat, et pugnat contra Antigoni 391. 392. auxilio uenit M. Antonio 374. prodigiose seruatus bis 395. Hierosolyma expugnat, et Antigoni capit 396. Antonium donat 398. Aristobulum pontificem occidit 400. 401. a Cleopatra ad stuprum sollicitatur 404. bellum Aretæ infert 405. concio ad milites 406. Hyrcanū occidit 409. quomodo amicitiam Antonij excusarit apud Caesarem, et regnū ab eo obtinuerit 410. 411. Mariammē uxore interficit et magnifice donatur a Caesare 412. necatā a se uxorem luget miris modis 413. 414. effratur, ad eadem amicorū quorūcumque et ad omnia mala inclinat 414. 415. 416
 arces in suam tutelam extruit 417
 fami urgenti succurrit 418. quomodo subditos in officio continuerit 419
 Caesarem condiderit, et a Caesare sit muneratus 420. 421. 422. salutem Agrippam 421. extruit templū Caesari, et tributorum partem subditis remittit et conuenticula populi prohibet, et Essenos magnificat 422. templū nouū adificat Hierosolymis sumptuosiss. 423. 424. legem statuit de furiis nouam 426. nauigat ad Caes. et reductis Roma liberis dat uxores, Agrippamque honorat 427. 428. quartam tributorum partem suis remittit 430. ipsius familia domesticis agitur dissidijs 431. filios suos apud Caes. accusat 432. quinquennale certamen celebrat, arces cōdit 435. multaque alia 436. qualis ingenij ibid. pecunijs destitutus Davidis sepulchrum recludit 438. omnes coniunctos habet suspectos 440. 441. 442. 443

a Sylleo inique accusatur apud Caesarem 444. 445. accusat filios apud concilium Berytense 450. strangulat 451. liberis ipsorum prospicit 454
 quas ipse uxores habuerit et sobolem 454. 489. Antipatrum damnatum in uincula cōiicit 463. morbo correptus testamentū cōficit 463. 464. morbus qualis fuerit 465. sub mortē liberatissimus et crudeliss. 465. 466. uim sibi conatur inferre, et Antipatrum iubet occidi 466. 467. testamento mutato moritur ac funeratur 467. testamento eius confirmato quantum filijs ipsius patrimonium superfuerit 476
 praeficitur Galilee et strenue agit 595. accusatur Hyrcano a maleuolis 596. uindicta patris mortem 598
 eius uictoriae ibid. accusatur 599
 quomodo se gesserit in pugna contra Antigoni et Parthos 600. 601
 edificat et multis premitur malis 601. 602. Romā nauigans iacturam facit 602. rex Iud. constituitur 603
 Antigoni expugnat et latrones 603
 604. 605. 606. 607. fratris mortem ulciscitur 607. in grauiā incidit pericula 607. 608. Syro. et Arabes uincit 610. 611. conciliat sibi Iulium Caes. 612. edificat, amicos ac parentes honoribus afficit 613. 614
 615. 756. 761. athletā et uenatorem agit ac bellatorem 615. 616
 dissidet cum filijs duob. et uxore 616
 617. reconciliatur filijs 618. iterum dissidet cum ipsis 621. accusat filios apud Caes. et Beryti 625. occidit 626
 654. occisorū liberis prospicit 627
 quot uxores et liberos habuerit ibidē
 eius domus iterum conturbatur dissidijs 628. Pherorā extrudit 629. accusat filium Antipatrum 633. 634
 morbo corripitur lethali 635. 636
 crudelitas eius et mors 636. 637
 quomodo Romanū adduxerit exercitū 770. instaurat ciuitates 812. 819
 Herodes Herodis fil. Iulada condit 481
 489. tetrarcha fit 481. recipitur in amicitiam Neronis 482. quomodo perierit ibid. Vitellij iram in se concitat 487. bello ab Aretā superatur ib. 488. Herodiadis amore capitur 487
 489. uxoris importunitate in exiliū detruditur 497. 498. quali fuerit ingenio 528
 Herodes Herodis fil. Tiberiadē et Iulio polim cōdidit 650. a Caio Caesare ob auaritiā increpitus, in Hispaniā cum uxore fugit 651. quando decesserit, 688

- et quos liberos reliquerit 654
 Herodias Agrippæ soror, Herodis iunioris uxor 487. 488. odio prosequuta fratrem se suumq; maritum in exilium coniecit 497. 498. eius exprobra-
 tiones et stimuli 651
 Herodion conditur 388. 601. 615
 Herodoti lapsus 261
 Herodotum cuncti mendacem ostendunt 828. Romanorum meminisse 831
 Herodotus erroris argutus 221
 Herodotus Halicarnassæus Iudeorum gen-
 tem non ignorauit 838
 Heroum oppidum 41
 Hesiodus ab Acusilao in quàm magnis cor-
 rigatur 828
 Hettan prædium 216
 Hezabunis dux captus 123
 Hieremiæ prophete uaticinium et epice-
 dion Iosæ conscriptum 265. 266
 267. 268. 269. damnatur, iterum ab-
 soluitur 266. aufugit ibidem
 Hieremias in carcere coniectus torquetur
 268. in canosum puteum præfocans
 dus demittitur uerum rursus liberatur
 268. non uult proficisci Babylonem
 271. donatur magnis munerib. et a-
 lia eius gesta ibidem
 Hieremias consilens Iohanni Caræ abdu-
 citur ab eo in Aegyptum ubi Aegyptiis
 captiuitatem indicat 272. 273. eius
 uaticinia celebrata 769
 Hierichus urbs 88. excinditur, et restau-
 rator ipsius diris deuouetur 108
 Hierichus desolata 737. eius agri descri-
 ptio 737 et 738
 Hierichontis fons ex pestilenti et infru-
 gifero saluberrimus et feracissimus
 ab Heliseo factus 737
 Hierichuntij agri bonitas 111
 369 404
 Hieroboamus Nabathæi filius uaticinio
 cognoscens se futurum regem, populum
 ad defectionem sollicitat, effugit Solo-
 monis iram 217. 218. decem tribuum
 rex eligitur et Sicimis habitat 219
 duasq; uitulas aureas facit et templa
 219. brachium eius apoplexia tangi-
 tur, et inde à pseudopropheta seduci-
 tur 220. 221. filio suo egrotante
 quid responsi acceperit à propheta
 222. 223. contra Abiam ducit exer-
 citum 223. uincitur ac moritur reli-
 cto regni successore Nadabo 224. fa-
 milia eius cuncta tollitur ibidem
 Hieroboamus Ioe filius regnum Israelita-
 rum excipit 251. 252. Syriâ suo re-
 gno licet impius adiecit ibid. moritur
 Zacharia filio hærede relicto 253
 Hieronymus historicus Iudeorum 841
 Hierosolyma rex cum uicinis regibus oc-
 ciditur 110
 Hierosolyma oppugnatur, inferioreq;
 parte capitur 115
 Hierosolyma ciuitas Davidis dicta et
 quomodo exedificata 171. 333
 Hierosolymorum thesauri auferuntur, mo-
 nia ad trecentorum cubitorum spatium
 diruuntur per Ioam 252
 Hierosolymorum captiuitatem qui prophe-
 ta prædixerint 265
 Hierosolymorum captiuitas, directio, et
 à fundamentis uastatio 270
 Hierosolyma capitur ab Antiocho Epi-
 phane, templumq; eius spoliatur et pro-
 phanatur 321. restituitur tam urbs
 quàm templum 326
 Hierosolyma et templum à Pompeio ex-
 pugnat 369. 370
 Hierosolyma diripitur à Parthis 388
 Hierosolyma eiusq; templum cur deus a-
 uersatus 542
 Hierosolyma ad summum felicitatis eua-
 sisse fastigium, et ad extremam esse deida-
 tæ miseriam 579. expugnantur ab
 Antiocho Epiphane 581. à Pompeio
 Magno capiuntur 589. 590
 diripiuntur à Parthis 601. oppugnan-
 tur ab Herode 608. 609
 Hierosolyma Iudeæ umbilicus eiusq; situs
 688. descriptio 755. 756. 840
 Hierosolyma bello, dominatione, seditione
 laborat 734
 Hierosolyma quædo et quoties capta ua-
 stata 803. quando in ea templum edi-
 ficatum ibid. eius origo et finis ibid.
 Hierosolyma non idem uoce Iudaica quod
 Græca significat 849
 Hierosolymitanis fame laborantibus suc-
 currit Helena 534
 Hierosolymitanorum supplicatio 655
 Hierosolymitani officiose Agrippæ et Po-
 litiano obuiam progressi 663
 Hierosolymitanorum et Romanorum se-
 ditio 670
 Hierosolymitanorum luctus publicus 672
 Hierosolymitanorum turbæ et indigna-
 tiones propter Iosephum 797. 708
 Hierosolymitanorum miserabilis clades,
 et fuga ad Vespasianum 733
 Hierosolymitani prima aggressione su-
 periores 751. in legionem decimam
 excurrunt 752. eorum insidia contra
 Romanos 754. seditiones perpetue
 761. 762. confictus cum Romanis
 762. 763. 764. 765. 766. 767
 pugnant circa machinas Romanorum
 763. ualde terrentur 767. eorum
 pertinacia 768. aurum deglutunt
 771. crudeliter afficiuntur ibidem
 et 772. Romanos inuitos ad suum
 excidium coegere 772
 Hierosolymitanorum calamitas et da-
 des miserrima 772. 773. pertina-
 cia crudelis ibidem confictus 774
 fames 776. profugia ad Romanos
 778. eorum qui transfugerunt, una
 nocte uiscera duorum milium pate-
 facta sunt ibidem. famis incrementum
 horribile 779
 Hierosolymitanorum quàm multa milia
 paucis diebus per unam portam cla-
 ta 779. egenorum quot milia por-
 tis eiecta ibidem. confictus cum Ro-
 manis circa aggeres 780. 781. pug-
 na magna et ferox 783. menda-
 cia inter sediciosos 785. pertinacia
 insana ibid. pugna atrox circa custo-
 dias 786. 787. pugna circa tem-
 plum 788. dolus contra Romanos
 789. fames 790. pugna circa por-
 ticus 791. circa templum 792. 793
 strages et fuga incenso templo 793
 794. sex milia in porticum confugi-
 unt, seq; saluari ex propheta falso sc-
 ducuntur 795. plurimi confugiunt ad
 Titum 800. infinita multitudo uenit
 ibidem. strages crudelissima, incen-
 dium fames captiuitasq; 801. 802
 Hierosolymitani soli quanta bonitas 113
 Hiezechielis prophetia 265. 267
 Him, mensura qualis 69. 72
 Hippeni Iudeos suos cohabitatores male
 tractant 674
 Hippici torris descriptio 756. 757
 Hippodromos, locus 636
 Hiram Tyriorum rex, Salomoni quid
 ad templum Hierosolymis contulerit
 834. multatus, quod Salomoni pro-
 posita enigmata soluere non potuit
 835. eius gesta ibidem
 uide etiam Iromus
 Hispani quando et quemadmodum Ro-
 manis subditi 666
 Historia apud Barbaros solennior quàm
 Græcos 831
 Historie scriptori quæ curanda 365
 Historie ueritatem à Iudeis honorari, à
 Græcis uero negligi 579
 Historie ueræ quod indicium 829
 Historiarum scriptoribus non idem sco-
 pus 1
 Historicus mendax quantum à falsario in-
 strumentorum differat 570
 Historicus quis laude dignus 579
 Historici quod officium 571
 Holocaustoma sacrificium cur dictum 71
 Homeri

Homeri poemate nullum uetustius 828
 quomodo conseruandum ibidem
 Homicidarum inuictorum asyla 93
 Homicidij incerti inquisitio qualis fiat
 97
 Hominis creatio 3
 Hominis etatis quis terminus prescri-
 ptus 7.13
 Homines quando degenerare à uirtutibus
 ad uitia coeperint 6
 Hominum cōmercia quibus uitanda 74
 Hominū ingenium quam sit mahum 155
 Homoneca, loci nomen 567
 Hortos pensiles à Nabuchodonosoro ex-
 tructos 276
 Hospitij reuerentia 16.117
 Hyc uocis significatio 832.833
 Hyofcyani descriptio 68
 Hyperbeteus mensis 72.208.228
 Hyrtanium uicus 610
 Hyrcanus Alexandri Iannaei filius consti-
 tuitur pontifex 383.587. foederatur
 fratri, & ociofam uitam elegit 365
 366.587.588. cur ignauus habitus
 & fugerit ad Arctam 366. Scauri a-
 miciciam frustra ambit 367. disceptat
 apud Pompeium cum fratre 368
 redditur ei pontificatus 370.376
 honoratur ab exteris gentibus 376
 honoribus ab Iulio Cæs. afficitur 379
 capitur & amputantur auricule eius
 387.388.600.601. à Parthis di-
 missus ad Herodem reuertitur à quo
 perfide tractatur 398.399. occidi-
 tur tandem ab eodē 409.616. quali
 fortuna per omnem uitam fuerit agi-
 tatus ibidem
 Hyrcanus primus eius nominis pontifex
 486
 Hyrcanus quomodo à Ptolemao sororio
 tractatus & Antiocho Eupatore, tum
 gesta ipsius 582.583
 eius felicitas 584. eius bellum cum
 Arabibus 589. iterum fit pontif. 591
 594. pontificatus confirmatur & re-
 gnū datur Iudæe 596
 Hyrcanus Iosephi Tobie filius, adolescēs
 ingeniosus 317.318.319. eius gesta
 & mors 320
 Hyrcanus Simonis Matthie filius effugit
 Ptolemæi insidias, & principatu poti-
 tur 350.351. oppugnatur ab Antio-
 cho Sotere ibidem. pacem ab eo redi-
 mit 352. talentis, Dauidisq; thesaurum
 tribus milibus talentorum imminuit
 352. urbes ab hostibus ablatis recupe-
 rat, pacemq; cum Rom. mit 352.353
 Samariam obsidet & radicibus tollit,
 cumq; deo colloquitur 354.355

IN IOSEPHVM

eius felicitas & mors 355
 somnium de filiis quale aliquando ha-
 buerit 357
 I
 I Abinus rex Hebræos opprimit oppri-
 miturq; ipse 121
 Iabiffa ciuitas, & Iabiffenorū officium in
 Saulum & filios eius extinctos 165
 Iabisus ciuitas capta, & omnes eius habi-
 tatores cæsi præter cccc. uirgines 118
 Iachim, columna uestibuli templi 206
 Iacimus, uide Alcimus
 Iacimus Zamaris filius eques 455
 Iacobi, filij Isaci natiuitas 21. præripit fra-
 tri benedictionem paternam 22. su-
 git fratris iram 23. dormiēti uisio of-
 fertur ibidem. & nuptias celebrat
 24. uisiones iterum 26. aufugit à so-
 cero 25. redit cum fratre in gratiam
 26.27. luctatur cum spectro 27
 Iacobus uocatur Israel 27. defodit Laba-
 ni deos ibidem
 Iacobus partitur cū fratre hereditatē pa-
 ternam 28. opulētia eius & felicitas
 29. Iosephū luget 31. mittit filios fru-
 mentatum in Aegyptum 35. profici-
 scitur ipse etiam cum omni familia 41
 moritur 42
 Iacobus & Simon Iudæ Galilæi filij agun-
 tur in crucem 537
 Iacobus frater Christi lapidatur 544
 Iacobi rectoris Idumæorū proditio 740
 Iacobi, septimi ex fratrib. Macchabei sup-
 plicia & constantia 883
 Iaddus filius Ioannis pontifex patris loco
 fit 301. Alexandro Magno negat fo-
 rum uenaliū rerum 302. placat eum
 dem & impetrat quod uult 303. mo-
 ritur 304
 Iadon propheta Hieroboami idolola-
 triam obiurgat 219. discerpitur à leo-
 ne 220
 Iahel, uide Iale
 Iairus Galadenus, princeps Hebræorum
 125
 Iale Iabinum occidit 121
 Ialus custos thesaurorum Dauidis 198
 Ianie regni termini 832
 Iannaus Alexander, quere Alexander
 Iapha uicus 564
 Iaphæ munitiones 700
 Iaphetus filius Noe
 eius soboles quanta & quibus genti-
 bus nomina dederit 10
 Iaphthes accitur ad principatum Israeli-
 tarum 125. 129. uictor filiam suam
 deo mactat ibidem
 Iar, mensis 205
 Iardan uicus 638

Iason, aliàs Iesus, Omæ pont. filius, ponti-
 ficatum fratri extorquet 320
 Iason ut pontifex constituitur quantū nu-
 merarit Antiocho 874
 Iauanes Iapheti filius 10
 Iazarus pontificatu priuatur 481
 Ieziel propheta uaticinatur Iosaphato
 237
 Iazoron urbs spoliata & concremata per
 Iudam Macchabeum 327
 Iberi, populus 10
 Ibes serpentibus infestæ 47
 Ides scelus & supplicium 484.485
 Idumæa unde dicta 28. Dauidi subdita
 175. eius tumultus 642
 Idumæi, quomodo circumcisionem & re-
 ligionem admiserint 352
 Idumæorum nationis descriptio 725
 727. uiginti milia cum ducibus qua-
 tuor Hierosolymam ueniunt 726
 seditio & tumultus 728.729
 Idumæi cum uiginti quinq; milibus contra
 Simonem Goriæ 740. Ioannis Leuie
 pecunias prædantur 742. ad Titum
 supplices ueniunt 800. scelerata com-
 rum facta repetita 817
 Iebostus Sauli filius constituitur rex 166
 amittit regnum 167. 168. occiditur
 per insidias 169. sepelitur honorificè
 à Dauide 170
 Iebusei populus 12
 Iebuseorum ludibrium in Dauidem male
 ipsis cecidit 171
 Iechonias, uide Ioachimus, nam binomi-
 nis fuit
 Iaphthe, uide Iaphthes
 Iefraela urbs 229
 Ieffæus filius Obedæ 131
 Ieffei filij qui 147
 Iesus Christus describitur 484
 Iesus Anani filius prædixit Hierosolyme
 excidium 796
 Iesus Damnei filius fit pontifex 544
 Iesus Gamalielis filius fit pontifex 545
 Iesus Iason dictus Omæ frater pontificatus
 honoratus & mox eo priuatus 320
 Iesus Iosedeci pōtifcis filius pōtifex 287
 288
 Iesus Nauæi filius exercitui præficitur,
 & uincit Amalecitas 59. Chananeæ
 explorationem indicat suis commili-
 tonibus & territis reddit animum
 78. Moyses eum sibi successorem de-
 signat 93. prædicit, quæ gesturus erat
 104. Chananeam explorat 106
 Iordanem cum exercitu superat 107
 Hierichuntē sine labore capit 107
 108.737. & Ainam excidit 108
 109. Gabaonitis foederatur capitq;
 Ggg 2 quinq;

I N D E X

quinque reges 110. reges Libano uicinos expugnat 111. munit ciuitates ibidem. terram uictoria quaesitam diuidit tribubus 111. 112. precipit eis ut reliquias Chanaanearum tollant 112. Sicima eligit sibi domicilium, ubi moritur 114. 115
 Iesus Phabetis filius pontificatu priuatur 419 420
 Iesu pontificis ad multitudinem Hierosolymitanam oratio 726. 727
 mors 730. eius uirtutes celebrat ibidem
 Iesus Saphie filij facinora 553. 557 558. 567. 568
 Iesu Sapphe filius 680
 Iesus Thebuti sacerdos Tito sacra donaria tradit 800
 Iesus Tobie filius, quid gesserit 708 709 711
 Ieus Amasis fil. Ramatham expugnat & inungitur rex Israelitarum 244. 245
 Iezabelam & omnem Achabi & Ochozie cognatione tollit 246. 247
 Bali sacerdotes extirpat 247. ceterum pto & ipse numinis moritur Ioaza filio successore relicto 249
 Ieus propheta arguit Iosaphatum 236
 Iefabela quam mala mulier 227. 228 minatur Elie interitum 229. Nabathum curat lapidib. obruendum 230 precipitata de turri ab equitibus proculcatur 246
 Illyricos Romanis subditos 666
 Ilys, ager qualis 56
 Immundi qui Moysi 74
 Impedimentorum custodibus aequae pugnantibus predam partiendam 164
 Imperatores Rom. semper honorauerunt & ornauerunt templum Hierosolymitanum 778
 Imperij Romani fines quousq; 665. 691
 Indorum mortis descriptio enarrata 821
 Iniuria maxima quae 96
 Inuenta debere restitui 101
 Inundationis uniuersalis descriptio 7
 Ioabi cum Abenero pugna 166. 167
 Abenerum turpiter occidit 168. exercitui praeficitur Davidis 175. Syros uincit 176. Davidis nomine belligeratur fortiter 177. 178. ingeniosum commentum fingit 181. Abesalomum interimit 186. Dauidem Abesalomum lugentem increpat 187. praefectura priuatur 189. Amasam interficit & Sabeum persequitur caputq; ipsius ad regem perferit, & restituitur pristinae praefecturae 190. populum cefcit 192 193. occiditur 201

Ioaddus quomodo Gotholiam regno spoliatur & occidit, Ioasumq; regno praeficit 247. 248 studet templo restaurando & moritur 249
 Ioachabius natiuitas et quid significet 133
 Ioacimus Iesu filius pontifex 289
 Ioachimus Ioacimi fil. in regnum patrum constituitur 266. abducitur in captiuitatem Babylonem 267. liberatus & uinculis regiae praeficitur 276
 Ioacimus Iosie, uocatur Eliacimus, accipit regnum patris tributarium Aegyptijs factum 265. tributarius etiam fit Babylonij 266. occiditur ibidem
 Ioacimus pont. mortuus 291
 Ioannes, alias Hyrcanus. uide Hyrcanus
 Ioannes Anania filius Gopbnitica & Acrabatene regionum rector designatus 680
 Ioannes Asamonei fil. occisus 582
 Ioannis Baptiste interitus 488
 Ioannes Caree filius dux profugorum Hierosolymitanorum fideliter consulit Godolie 271. Ismaelem Godolie interfecitorem persequitur 272. consulit Hieremiam, & ipsum in Aegyptum abducit ibidem
 Ioannes dux militum Ionathae 234
 Ioannes Effesus Tannem missus, ut toparchiam administraret 680
 Ioannes Gaddus Matthiae fil. 322. a Madabensibus Amareis occiditur 335
 Ioannes Idumeorum dux ab Arabe quodam sagitta occisus 763
 Ioannes Iude fil. in pontificatu succedit patri, & fratrem in templo occidit, ac moritur 301. Ionathae ac Iude fratris Ioannis interitum nundicat ibidem
 Bacchidem adigit ad ineundum secum amicitiam 336. eius amicitiam tam Demetrius quam Alexander Antiochi Epiphanis ambuit 337. 338. Alexandro quam fuerit gratus 340. uincit Apollonium Dauum 341. amicus fit Demetrio Nicanori 343. sociat se Antiocho Alexandri contra Demetrium 344. 345. deservit a suis, tamen uincit, & renouat foedera 345. capitur per proditionem 347. occiditur 349
 Ioannis Leui filij Gischalensis facinora 551. 553. 554. 555. 561. 562 564. 566. Gischalam Iosephi iussu intro cecit 680. eius proditio & dolus 681. dolus nouus 682. 683 fuga cum mille Syris fugitiuis 683 ad defectionem incitat 717. Titum salutare conabatur 718. Hierosolymam fugit 719. eius excusatio apud Hierosolymitanos 720. Hierosolymitanis e-

xit causa 724. 725. multata crudelitas et gesta 734. 742. 743. 761 762. 764. 765. 771. 772. 775 778. 780. 781. 783. 785. 789 797. 803. 817
 Ioannis Leui conflictus 748. 749. impietas 759. 753
 Ioannis pontificis monumentum 762
 Ioas seu Ioases Ioaze fil. patris regno potitur 250. moriens regni filio Hieroboamo relinquit 251. contemnit Amaziaminas, quem capit in pugna 252 perit ibidem
 Ioasus Ochosis filius quomodo a Gotolie seuitia seruatus & rex constitutus 247. 248. 249. a religione deficit & legibus ibid. Zachariam Ioasifilium in ipso templo lapidat 250. egrotans occiditur ibidem
 Ioazarus dux missus contra Iosephum Matthei filium 683
 Ioazarus Iosepho inuidet 562. 570
 Ioazarus priuatur pontificatu 481
 Ioazus Ieu filius regnum paternum asscquitur 249. 250. dei beneficio liberatus moritur 250
 Ioazus Iosie fil. regnum paternum capit, uir impius captiuus in Aegyptum abducitur & moritur 265
 Iobachus torrens 27. 87
 Iobel fil. Lamechi 6
 Iobelis quid significet 76
 Iobeli anni remissio & libertas 75
 Iochabel mater Moysi 44
 Iodes a Moabitibus oppressos Hebraeos libertati restituit 120
 Iohel Samuelis fil. quomodo se in principatu gesserit 136. 137
 Ionas propheta naticinatur Hieroboamo Amasiae filio 252. quomodo ad Nininitas missus sit, & in mare proiectus ac a cetis haustus post triduum uiuus in terram reuocatus 252. 253
 Ionia unde sic dicta 10
 Ionici Iudaei apud Agrippam queruntur Gentilium iniurias 429
 Ionum in Iudeos odium 313
 Ionathas Anani fit pontifex 498. honore priuatur ibidem
 Ionathas Anani fil. 527. pontificatu oblatum respuit ibidem
 & eius gesta 656
 Ionathas Asamonei fil. Antiochi Epiph. filio reconciliatur, capitur a Tryphone & occiditur 582
 Ionathas Sauli filius castrum Palaestinarum expugnat 141. hostes unico tantum aruigero comitatus aggreditur 142 143. animositas & honestas 144 159

159. et amor in Dauidem 151. 153
 foedus cum eo 152. 153. 156. cadit
 in pugna contra Palestinos 164. eius
 posterius quo honore à Dauide affecti
 175
 Ionathas cuiusdam Saducei cum Phariseis
 contentio 355
 Ionathas homo uilis. prouocat ad singu-
 lare certamen Romanos 788. Puden-
 tem equitem Romanum interficit, et
 à Priſco centurione sagitta transfigi-
 tur ibidem
 Ionathas Matthie fil. 322. defuncto fra-
 tri Iude succedit imperij administratio
 ne 335
 Ionathas phariseus 562. insidiatur Iose-
 pho, seruatur 565. 566. iterum insi-
 diatur eidem 567. 568
 Ionathas pont. perimitur 541
 Ionathas pontifex primus Massadam edi-
 ficauit et nomen id imposuit 818
 Ionathas qui alijs Ionadab, socius Ammo-
 nis 179. solatur Dauidem 180
 Ionathas Same fil. sternit uirum sex ubi-
 torum 191
 Ionathas sicariorum princeps circa Cyre-
 nen 825. eius supplicium 826
 Ioppe à Cestij militibus capta, direpta et
 incensa 676. bis à Romanis funditus
 excisa 707. eius situs descriptus ibid.
 Ioppensium interfectorum quot M. 676
 Ioramus Achab fil. in regnum paternum
 succedit 238. Moabitis expugnat
 239. monitus ab Eliseo cauet Syrorum
 insidias 240. fame urgente Eliseum
 iubet interfici, cuius madata eum mox
 poenitet 241. liberatur ab obsidione
 Adadi 242. in oppugnatione Rama-
 the sagitta uulneratur 244. occidi-
 tur ab Ieu, et cadaver eius in agrum Na-
 bathi proiecitur 245
 Ioramus Iosaphati fil. succedit in regnum
 patrum 240. fratres et amicos
 paternos occidit 243. deficiunt ab eo
 Iudaei alique gentes aliquot 244
 cognoscit suum fatum ab Elia et mor-
 tuus tractatur pro merito ibidem
 Iordanis fontium origo 12
 Iordanis refertus mortuis 736
 Iordanis fontes et cursus 711
 Iosabetha Ochozie soror germana quo-
 modo Iosum seruauit 247
 Iosadocus pontifex Babylonem uinctus
 ducitur 270. eximitur uinculis 271
 Iosaphatus à commentarijs Dauidis 175
 Iosaphates A'ani fil. in regnum paternum
 succedit 227. presidia urbibus suis im-
 ponit, et collapsam religionem resti-
 tuit 233. 234. quantos habuerit exer-

IN IOSEPHVM

citus paratos 234. increpatur ab Ieu
 propheta pietatemque ac iustitiam colit
 236. Ammanitus et Moabitis citra
 sanguinem uincit 237. cum Ioramo
 bellum infert Moabitis 238. mori-
 tur 240
 Iosephus Antipatri filius 389. 593. op-
 pugnat ab Antigono 390. quomodo
 perierit 394. 606. arcani non sa-
 tis continens 402
 occiditur 403. Idumaeae presidio pre-
 ficitur ab Herode 604
 Iosephus Salomes maritus Herodis man-
 datorum proditor occiditur 617
 Iosephus Cabeus pontifex 543. priuatur
 munere 544
 Iosephus Caiaphas. quere Caiaphas
 Iosephus Canai uel Camyde pontifica-
 tum acquirit 532
 eo priuatur 537
 Iosephi Dalei fatum miserabile 794
 Iosephus Ellemi filius 465
 Iosephus et Iesus pontifices cum alijs mul-
 tis ad Romanos profugunt 785
 Iosephus Gorionis filius belli dux contra
 Cestium 679
 Iosephus Herodis nepos occurrit Varro
 475
 Iosephus Itaburij montis planiciem miro
 circumdedit 716. interfectus Gama-
 le 717
 Iosepho Matthie filio quae causa fuerit
 Antiquitatum Iudaicarum et Belli Iudai-
 ci historiae descriptionis 1. suam hi-
 storiam ueracem affirmat et incor-
 ruptam 438. ipsius genus filij, insti-
 tutio et doctrina, profectio Romam
 549. naufragium passus à Poppea be-
 nigniter donatur, et mittitur legatus
 in Galileam 550. committitur ea ip-
 sius tutela 553. in quibus uersatus sit
 periculis 554. bello necessaria com-
 parat et oppida expugnat ibidem
 Ioannis insidias effugit et Iesu latro-
 num principis 555. ignoscit capto
 Iesu, et cum Ebutio bellum gerit 556
 insidijs calumnijs uarijs petitus euasit
 557. 558. 559. deficientes Tiberi-
 enses cohibet 560. ciuitates munit
 561. insidias patitur, et somnio con-
 solatur 562. astutia eius in cogno-
 scendis insidijs 563. Ioannis consi-
 lijs contra ipsum quomodo occurrerit
 565. Ionatham insidiatorem seruat,
 et legatos mittit Hierosolyma 566
 in salutis discrimen incidit 567
 568. accusatur à Tiberiensibus et
 irridetur, eorumque urbem cepit 569
 570. Simonem et Ionatham Hie-

rosolyma mittit 570. calumnias
 falsi historici depellit 571. historia
 suae ueritatem adstruit 572. Seppho-
 ritas seruat 573. Tiberiada seruat,
 et Sepphorim capit, et profligatur
 à Romanis 574. in pugna contra Sim-
 lam prolabitur cum equo 575. cam-
 ptus honorifice tractatur à Vespasia-
 no Titoque, et captiuorum multos libe-
 rat falsosque accusatur 576
 uxores ducit et liberos procreat 576
 577. quae diligentia quoque ordine
 bellum Iudaicum conscripserit 578
 579 580
 Iosephus Matthie filius utriusque Galileae
 rector designatus 680. eius singu-
 laris industria ibidem. et 281
 dolo Ioannis Giscalai subito oppres-
 sus 682. contra Ioannem Giscalium
 profectus 683. 684. gesta contra
 Romanos 688. aduentu Vespasiani
 in Tiberiada confugit 692. prima-
 ribus Hierosolymis et Tiberiade de ra-
 tionibus belli scribit ibidem. Iotapa-
 tenis auxilio uenit 693. 694. 695
 696. eius machina excogitata contra
 arietis istius 697. fortia facta 699
 700. quomodo è catenis liberatus
 per Titum et Vespasianum 745
 746. eius proluxa oratio ad Hie-
 rosolymitanos 767. 768. 769. 770
 881. in deditione in puteo delitescit
 703. eius socij ipsum persequuntur
 ibidem. eius oratio philosophica ad
 socios 704. eius socij cum ipso cedes
 multas sortiuntur 705. cum altero
 sortem euadit ibidem. ad Vespasia-
 num ducitur ibidem. uaticinatur Ve-
 spasiano imperium Romanum 706
 ferme exanimatur 777. eius mater
 occisum credens craciatur animo ibid.
 et 778. curato uulnere rursus mu-
 rum circuit hortando 778. mandata
 Titi Ioanni Hebraice nunciat 784
 eidem colloquitur 785. 786. pro re-
 liquijs ciuitatis frustra obsecrat 799
 Iosephus medicaster defectionis auctor
 561
 Iosephi filij Iacobi natiuitas 25. fratribus
 cur exosus 29. uenditur in Aegyptum
 30. sollicitatur ad stuprum à domina
 31. 32. somnia explicat 33. 34. è uin-
 culis liberatur 34. praeficitur Aegy-
 pto nominatur Pfontomphanecus 35
 fratres capit ibidem. et miris exa-
 gitat modis 36. 37. 38. 39. cogno-
 scendum se ipsis exhibet 40. patri
 aduentanti occurrat 41. moritur et
 ossa eius in Chananeam transferuntur

INDEX

tur 43.53. laudatur 872
Iosephus apud Vespasianum accusatus 826. quinq; milium annorum histo-
riam Græco sermone contexuit 827
eius historie certitudo 830. dux ipse
Galileorum à Romanis captus ibid.
solutus uinculis cum Tito ad obsidio-
nem Hierosolymorum profectus ibid.
Iosephus belli historiam primum Vespasiano
et Tito obtulit, ut sibi testes es-
sent 830. Agrippæ regi eam dedit
ibidem. Antiquitatis libros ex sacris
litteris interpretatus est 831
Iosephus Simonis filius toparchiam admi-
nistrat 680
Iosephus Tobie filius quomodo Ptoleme-
um Euergetè reconciliari iudeis 315
316. festiuium eius responsum 316
uxores et liberi 317
Iosephus Zacharie f. præficitur præsidio
Hierosolymorum 327. uincitur à Gor-
gia 328
Iosias Amasi filius patri in regnum succe-
dit, optimam remp. et ueram religio-
nem instituit sublatis idolorum aris et
sacerdotibus 263. 264
moritur 265
Iosue. uide Iesus
Iothamus Ozie filius uir pius patri in re-
gno succedit, Ammonitisq; tributa
pendere cogit et moritur 254. 255
Iothamus Zacharie regis filius patri in
principatu succedit uir pius et iustus
254. Ammanitis tributarijs factis
decedit, filio Achaze successore reli-
cto 255
Iothanes Gedeonis filius parabolis ad He-
braeos loquitur contra Abimelechum
124
Iotape Sampsigerami regis filia 489
Iotapate situs descriptus 694
Iotapate excidium Hierosolymæ nuncia-
tum quali luctu urbe repleuerit 707
Iotapatenorū conflictus acer cum Roma-
nis 693. 694. 696. 697. 698. ca-
lamitas miserabilis 698. 699. 700
Iotapateni cuiusdam capti à Vespasiano
constantia 702. Vespasiano produn-
tur ibidem. demum expugnantur ibid.
eorum quot milia occisa et capta 703
Iouis mensis 86
Iozarus constituitur pontifex 465. pri-
uatur eo 478
Iramus amicitiam cum Dauide init 175
Irenæus orator 469. 639
Iris quid designet 9
Iromi cum Solomone amicitia et mutua
eorum beneficentia 204. 205. 214
quibus donis fuit remuneratus à Solo-

mone 212
Isacus nascitur et circumciditur 17. duci-
tur sacrificandus 18. ducit uxore 21
nascuntur ei gemini 21. Abimelecho
exosus reconciliatur et sedit putros
22. fallitur ab uxore ibidem. mori-
tur 28
Isacharis fors 112
Isoboth. uide Isobothus
Isere moth locus 77
Isacorum scelus et supplicium 484
Isidis statua et templum tollitur 485
Ismael Fahi filius pontificatu nix dum na-
cto exiuit 482
Ismaelis Abrahami filij natiuitas et cir-
cumcisio 16. 18. Arabū autor est 18
ducit uxorem, gignit fil. xij. 18
Ismael Phabei filius constituitur ponti-
fix 542
Ismael regij generis iudeus Godoliam in-
terficit 271. 272. quantam cedem
etiam aliorum hominū fecerit præter
Massphatenses abductos 272
Issa quid Hebreis 4
Issacharis natiuitas 25. filij quatuor 41
Issenus fil. Athemæ, unus fortium Dami-
dis 192
Israel quid significet 27
Israelite inhumaniter tractantur ab Aeg-
yptijs necantur, et grauius labori-
bus atteruntur 43. 44. labor au-
getur 50. quantus eorum ex Aegypto
migrantium numerus 52. transeunt
mare rubrū 54. armis Aegyptiorum
se muniunt 55. obmurmuranti Moysi
56. coturnicibus pascuntur mannaq;
57. ab Amalecitis prælio instantur
58. 59. collatio ad tabernaculi structu-
ram 63. seditionibus agitantur et pu-
niuntur 77. 78. inuegitur eis ingressus
in Chananeam 78
Israelite inscio Moysi cum Chananeis pu-
gnantes uincuntur 80. quæ eis trigin-
ta octo annis in deserto obuenerint 85
86. quales milites fuerunt 87. Amo-
reos extinguunt 87. 88. à Madianita-
rum puellis seducuntur 90. 91. eos
excindunt 92. Hierichuntem delent
108. item Ainā 109. partiuntur Cha-
naneam, et quisq; in suam sortem mit-
titur 112. 113. comouentur inter se
propter aram in ripa Iordanis extru-
ctam 113. quomodo se gesserint post
Iosue mortem 115. omisso bello agri-
culturae dant operam 116. eorū præ-
lium cum Benianitis 117. Chusar-
thi Assyriorum regi subiiciuntur octo
annis 119. à Moabitibus subiunguntur,
et à Iode libertati restituntur 120

uerum à Iabino opprimuntur 121
per Deborah redimuntur ibidem
ab Amalecitis et Medianitis septem
annis misere tractantur 122. resti-
tuuntur libertati per Gedeonem 123
sub Abimelecho male habentur 124
125. iam ab Ammanitis sed per Iaph-
them liberantur 126. ceduntur à Pa-
lestinis et fugantur 132. uindican-
tur in libertatem à Samuele 135. 136
male tractati ab Ammanitis liberan-
tur à Saulo 139. 140. ceduntur à Pa-
lestinis 164. 165. civili bello labo-
rant 166. 167
Israelite quot annis post Iesum nequie-
runt Chananeos ex Hierosolymis eij-
cere 171. Reliqua ipsorum gesta sub
regibus cōprehenduntur, Ezechia regē
restituere religionē conantem condē-
nant, et prophetas occidunt 257
transferuntur in Median et Persidem
et quo tempore id factum 258
Itaburius mons 112. 119. situs 716
Ithacie seu Hirenæ concubine Ptolemæi
Physconis sobrietas 852
Ithamari domus priuatur sacerdotio 208
Iubobal Tyriorum ac Sidoniorum rex
247
Italie bella ciuilia 741
Iubal, et eius inuenta 6
Iustas Heberi filius quos liberos habuerit
12
Iucundus equitum præfectus tumultū Ce-
sareæ sedat 660
Iucundus Herodis satellites falso accusatus
torquetur 447. 624
Iudea latronibus expletur 544. 545
Iudee regio ubi præstantissima 589
Iudee descriptio 688
Iudee nulla pars erat quæ non unā cum
Hierosolymis interiret 735. 824
Iudeus uiuus captus, Titi iussu crucifigi-
tur pro muro Hierosolymæ 763
Iudei quando primum coeperint appella-
ri 292
Iudeis permittitur à Cyro redire Hiero-
solyma, et templum ibi edificare ite-
riam 281. impediuntur ab edifican-
do 282. à Dario Hystaspis filio libe-
ri et immunes facti uiuantur in urbis
et templi restauratione, et quot com-
rum Hierosolyma reuersi sint 285
quando templum absoluerint 288
eorum reip. quæ forma fuerit et quo-
modo mutata ibid. duas tribus Hiero-
solyma redire uolentes per Asiam et
Europam degere, reliquis uerò decem
ultra Euphratem esse 290. armati la-
borant 293. in summam calamitatem
per

IN IOSEPHVM.

per Amanem deueniunt 295. quomodo
do à Bagose tractati 301. quomodo ab
Alexandro Magno 303. quomodo sub
Ptolemæo Philadelpho 307. & inde
quomodo ab Asiæ regibus alijsq; hono
rati 312. 313. misere ab Antiocho E/
piphane tractati 321. usq; 329. sub
Demetrio 331. cum Romanis primū
fœdus inuenit 333. in summa calamita
te constituti post Iude casum 334
335. quando primum Romanis subdi
ti 371. quibus honoribus et beneficijs
ab iisdem affecti 379. 384. 385
Iudeorum cum Samaritis contentio pro
pter templum 339. 538
Iudeorum sectæ quot 346. 480
Iudei quam sint religiosi 370. 414
Iudeorum Cyrenensium & Asiaticorum
legatio ad Cæs. propter Græcorum mo
lestiam 437
Iudei seditionem excitant 464. 468
471. 472. 473
Iudeorum constantia pro tuendis legibus
483. 499. 490
Iudeorum miserie sub Pilato 485. item
alibi 502. & inde 507. sub Felici
541. 542
Iudeorum & Græcorum apud Alexan
driam seditio 498. 525
Iudei malè à Babylonijs tractati Seleuci
am migrant 506
Iudeorum & Philadelphensium dissidi
um 531
Iudeorum 30000. à seipsis cōtrita 538
eorum & alia clades ibid.
Iudeorum cum Syris dissidium 542
Iudeorū pontificatus & principatus suc
cessio & mutatio 546
Iudeorum epule feræles 638
Iudeorum cōtra Archelaum accusatio &
petitio 644
Iudei Petronio supplicant 652
Iudeorum tumultus sub Cumano & cala
mitas 654
Iudeorum & Syrorum seditio. circa Cæsā
ream 657
Iudeorum sub Albino Hierosolymis sedi
tio 658. alia sub Floro Cæsareæ 659
Iudeorum dispersio in totum 668
Iudei legatos ad Florum & ad Agrippam
regem mittunt 669
Iudeorum contentio cum Romanis 669
captiuitas eorum exordium 762
Iudei contra Iudeos in Scythopoli 673
Iudeorum Alexandriæ occisorū quinquā
ginta milia 673
Iudeorum & Romanorum strages in Ise
nopegijs Hierosolymæ 676. 677
Iudeorū uictoria insignis contra Cestium

678. 679. unde elati facti 685
Iudei à Romanis profligatū 686. 701
Iudeorum clades ab Iudæis facta 729
Iudeorum circa sepulchram cura 730
Iudeorum in Massada immane facinus
823 824
Iudeorum apud Alexandriam & Thebas
interitus 824
Iudeorum genus uetustissimum ex origi
ne domestica 827
Iudeorū cura conscribende historie 829
Iudeorum cur rara mentio in Græcis hi
storijs 827. 831. eorū apud antiqui
simos nomina 833. 834. eorū egres
sus ex Aegypto mille annis ante Iliacū
bellum 834
Iudeorum magnanimitas & clementia in
quo consistat 877. eorū leges optimæ
869. omnes populi eorū emuli ibid.
Iudeorum fides & auxilia contra Aegy
ptios Rom. prestita 853. merita Au
gusti Cæs. epistolis cōprobantur ibid.
Iudeorum integritatis testimonia ab Ale
xandro. Ptolemæis omnibus & senatu
Romano. imperatoribuscq; maximis fa
cta 853. 854
Iudas Amasie regis mater 251
Iudas. Iudei 11
Iude portio in terra Chananea 112
Iude natiuitas 25. consilium de fratris cæ
de uitanda 30. homo uehemens 36
filijs tres 37
Iude tribus gesta post Iesu mortem 115
Iudas inter xij. fratres principatum obti
nuisse 197
Iudas Asamonei filius quid contra Antio
chum utrunq; fecerit & quomodo reli
gionē instaurarit ac pierit 581. 582
Iudas Chapsei. uir strenuus 345
Iudas Eliasibi fil. in pōtificationem patri suc
cedit 301
Iudas Essenus propheta 585
Iudas Execie latronis filius Archelai re
gnum affectat 473
tumultum excitat 642
Iudas Gaulanites Galileus seditionem in
ter Iudeos concitat 479. 480. eius
secta 481
Iudas Iairi latenter inter Romanorū ma
nus effugit 814
Iudas Iude filius præfectus Simonis cū de
cem contubernalibus deliberat murum
tradere Romanis 777
Iudas Macchabeus 322. fratri in admini
stratione succedit 324. Apolloniū &
Seronem præfectos superat & occidit
ibid. Gorgiam & Nicanorem uini
cit 325. itidem Lysiam 326. templū
purgat & instaurat 326. nicinos mo

lestos domat magnis stragibus 326
327. 328. Nicanorē cum suis copijs
delet 332. creatur pontifex. & fœder
ratur Romanis 333. cadit 334
Iudas Sephoræi sophista 635
Iudas uates 356
Iudicium status quis 140. 141
Iudiciū imp. apud Iud. quantum durauerit
388
Iulia uxor Cæs. Augusti 435
Iulie Augusti quid à Cæsare legatū 467
Iuliani centurionis fortitudo & fatum
783 784
Iulius Cæsar Pompeium fugat. & bellum
cum Aegyptijs gerit 374. amicus &
beneficus est in Iudeos 376. 379. pa
rat expeditionem cōtra Scipionem et
Catonem 379. occiditur 381
Iulij Cæs. magnificentia. & liberalitas in
Herodem 410. 411. 612. 613. uim
cit M. Antonium 408. occidit cū cum
Cleopatra 412. beneficia in Ari
stobulum Alexandri 594. itē in Hyr
canum & Antipatrum 595
Iulius Capella 551. 553
Iulius Lupus Cæsoniam cum filia interfi
cit 519. interficitur & ipse 524
Iupiter Olympius 508
Iurifurandi modus 20
Iustus Iosephi satellites cadit 578
Izate regis filij & fratres Tito suppli
cant 799

L

Labanus Batuelis filius 13. dolose cum
Iacobo agit 24. 25. persequitur fugi
entem generum 25
Labosardachus Niglasaris filius in pater
num regnum succedit 276
Lacedæmoniorum amicitia cū Onia pon
tifice 319. 320
Lacedæmonij cum Iudæis societate & fœ
dus faciunt 346
Lacedæmonij quando & quemadmodum
Romanis subditi 665
Lamechus. pater liberorum lxxviij. 6
Largius Lepidus decimæ legionis præpo
situs 792
Latopolis 52
Latronum colluuiæ Hierosolymis 720
721. eorum facinora 721
Latronum turba in Iudea 541
542 550
L. Lentuli decretum pro Iudæis 381
Lepidus à Caligula occisus 508. 511
Leprofi quatuor Syrorum castra urgente
inedia inuadunt 242
Leprosorum conditio 74. & quod alicu
bi sint in precio ibidem
Leuces loci descriptio 819
888 4 Leud

INDEX

Leui, militum praefectus 561
 Leuis natiuitas 25. ulciscitur sororis stuprum 27. filij ipsius tres 41
 Leuius traditur 720. occiditur 721
 Leuite uxor quam nefande à Gabdonitis tractata 116. 117
 Leuite eius prudentia 117
 Leuitarum numerus 76
 Leuitis ac sacerdotibus ciuitates cum suo agro, et decime adscribuntur 85. earum ciuitatum nomina 112
 Leuite usum uestis lineae impetrant 545
 Leuitica tribus deo dicatur, cui tabernaculi cura committitur 74. 76
 Lex Moysis cur à poetis aut prophanis historicis non tractata 307. 312
 Legis et preceptorum Dei pulcherrima explicatio 863. 864. 865. 866
 Legis nomen apud Graecos olim non fuisse 860
 Leges Moysis ad mores pietatisque pertinent 45. 46. 95. 96
 Lie et Rachelis emulatio 25
 Libri duo et uiginti apud Iudeos chronici 829
 Liberius Maximus iussu Vespasiani Iudeis stipendium indixit 814
 Lybia dicitur Aethiopia 20
 Libys, Libya 11
 Linguarum multarum cognitione cur Iudei non magis faciant 548
 Longeuus cur primi homines 9
 Longinus tribunus à Iudeis occisus 678
 Longini equitis Romani forte factum 765
 Longini iuuenis Romani facinus 789
 Lotus adoptatur ab Abrahamo 13. captiuus abducitur 14. seruatur de excidio Sodomitarum 16. 17. filia cum patre coeunt 17
 Loti uxor in salis statuam uersa 17
 Lucilius Bassus legatus Herodum castrum capit 812. Macherunta quoque 813. Larden Syluam oppugnat 814
 Lucius Annius Gerasam capit, et mille Iudeum interficit 738. 739
 Lucius tempus 100
 Luda, Ludi 12
 Ludi Circenses 509
 Luonium festiuitas, et eius institutio 326
 Lupus Alexandriae rector ad Vespasianum scribit de seditione Iudeorum 825
 templum Onie ablatis donarijs claudit ibidem
 Lustrandi populum modus 86
 Lustrationis tabernaculi modus 69
 Lydda ciuitas à Cestio exusta 676
 Lydi olim Ludi dicti 12
 Lysanias Ptolemaeo Mennae patri successit in regnum 386. interficitur à Cleopatra 404
 Lysanias Partbos in Iudeos incitat 599
 Lysie committit Antiochus Epiphanes filium suum et bellum contra Iudeos 324
 Lysias uincitur à Iuda Macchabeo 326
 occiditur à Demetrio 331
 Lysimachus fratrem suum occidit, et Gazam prodiit 359
 Lysimachus Hellepontum occupat mortuo Alexandro 304
 Lysimachi portentosa de Iudeis mendacia confutata 848. 849. 850. 859 860 866

Macedones transisse pedites mare Paphlagoniam 55
 Macedones quādo Romanis subditi 665
 Macedones Aegyptios subiugarunt 858
 Macchabei natu maximi et primi inter septem fratres supplicii crudelissima et ipsius cum insigni tolerantia sermones 878. 879. ubi historia Macchabeorum fratrum
 Machera dux Rom. legionum qualiter se gesserit apud Herodem 393. 606
 Machir, tertij ex fratrib. Macchabei constantia 880
 Macheruntij Romanis persuadent, ut praesidio suo decedant 674
 Macherus quomodo capta à Romanis 813. 814. situs eius descriptus 812
 Macho capta et depredata 174
 Macro praefectus praetorianorum militum 493
 Madianitarum filiae Israelitis illicitant ad delinquendum 90. 91. ceduntur cum suis regibus 92
 Madianite Hebraeos subigunt 122. ceduntur maxima strage 123
 Madiana ciuitas 47
 Madus, Madai 10
 Magnus campus regio 562. cuiusque descriptio 737
 Magog et Magogae populi 10
 Magus Aegyptius pseudopropheta triginta milia hominum seduxit 657. cum paucis fugit ibid.
 Magi et latrones iterum Iudeos affixerunt 657
 Magorum turba in Iudea 541
 542 543
 Malichus exactionum collector pro Cassio 597. nouas res molitur et ueneno tollit Antipatrum ibidem luit poenas 598
 Malichi Arabi regis perfidia 389. 602
 Malchus Arabiae rex Vespasiano in auxilium misit quinque milia pedites, equites mille 689
 Malichus Iudeorum dux 592. auxiliatur Gabinio contra Alexandrum Iannaeum 371. Antipatrum ueneno tollit 382
 interficitur 383
 Malibae uxor Herodis moritur 641
 Malorum hominum mos 462
 Man uox interrogatiua 57
 Manachases uestis qualis 66
 Manabenus Essenus Herodē puerū scholas frequentantem salutat regem 422
 Manabenus Iude Galilei filius Massadā inuadit 670. uelut rex Hierosolymam redit, et princeps seditionis fit ibid. interficitur 671
 Manabenus occiso Selefino regnum sibi vindicat et Thapsenses excindit, ac post à Phullo pace redempta moritur 254
 Manasses Iosephi filius 35. 41
 Manasses in numerum Iacobi filiorum adoptatur 43. censetur loco Leui 76
 Manasse pars dimidia Chanaan 112
 Manasses Ezechie filius regni paternum assequitur, impiissimus, et prophetae rui occisor captus à Babyloniorum rege tandem in principatum restituitur, et pietati studet prioribus mutatis moribus 262. 263. moritur relicto successore regni filio 263
 Manasses Ioannis pont. fil. duci uxorem Sanaballitis filiam Hicaso uocitatus 301 302
 Manasses fit pontifex 315
 Manasses trans Iordanem missus, ut toparchiam administraret 680
 Mandra, locus 272
 Mane, quae diei pars 3
 Manethon Aegyptius historic. 832. eius historiae compendium 832. 833. 834
 Manethon antiquitatem Iudeorum confirmat 834. Aegyptiacam historiam se ex sacris literis interpretatum professus 842. eius historia emendata ibid. et 843 844
 Manethonis mendacia confutata 844 845. 846. 847. 850
 Manna qualis cibus 57
 Manna quando defecerit 107
 Mannem Lazari ad Titum profugit 779
 Manoches Zelotypus Sapphonis pater angelum excipit 127
 Mar locus cur sit uocatus 55
 Mara quid significet 130
 M. Agrippa, uide Agrippa
 Marcus Alexandri Alabarche fil. 525
 M. Antonius, quare Antonius
 M. Anton. Iulian. procurator Iudae 792
 Marcus

adlium misit quinque milia pedites, equites mille 689
 Malichus Iudeorum dux 592. auxiliatur Gabinio contra Alexandrum Iannaeum 371. Antipatrum ueneno tollit 382
 interficitur 383
 Malibae uxor Herodis moritur 641
 Malorum hominum mos 462
 Man uox interrogatiua 57
 Manachases uestis qualis 66
 Manabenus Essenus Herodē puerū scholas frequentantem salutat regem 422
 Manabenus Iude Galilei filius Massadā inuadit 670. uelut rex Hierosolymam redit, et princeps seditionis fit ibid. interficitur 671
 Manabenus occiso Selefino regnum sibi vindicat et Thapsenses excindit, ac post à Phullo pace redempta moritur 254
 Manasses Iosephi filius 35. 41
 Manasses in numerum Iacobi filiorum adoptatur 43. censetur loco Leui 76
 Manasse pars dimidia Chanaan 112
 Manasses Ezechie filius regni paternum assequitur, impiissimus, et prophetae rui occisor captus à Babyloniorum rege tandem in principatum restituitur, et pietati studet prioribus mutatis moribus 262. 263. moritur relicto successore regni filio 263
 Manasses Ioannis pont. fil. duci uxorem Sanaballitis filiam Hicaso uocitatus 301 302
 Manasses fit pontifex 315
 Manasses trans Iordanem missus, ut toparchiam administraret 680
 Mandra, locus 272
 Mane, quae diei pars 3
 Manethon Aegyptius historic. 832. eius historiae compendium 832. 833. 834
 Manethon antiquitatem Iudeorum confirmat 834. Aegyptiacam historiam se ex sacris literis interpretatum professus 842. eius historia emendata ibid. et 843 844
 Manethonis mendacia confutata 844 845. 846. 847. 850
 Manna qualis cibus 57
 Manna quando defecerit 107
 Mannem Lazari ad Titum profugit 779
 Manoches Zelotypus Sapphonis pater angelum excipit 127
 Mar locus cur sit uocatus 55
 Mara quid significet 130
 M. Agrippa, uide Agrippa
 Marcus Alexandri Alabarche fil. 525
 M. Antonius, quare Antonius
 M. Anton. Iulian. procurator Iudae 792
 Marcus

IN IOSEPHVM.

Marcus Sexti Caesaris successor in Syria
an 507
Mardocheus dux Iudeorum Babylone de
ducendorum Hierosolyma 286. 289
Mardocheus Estheræ patruus 294. regi
insidias prodit 295. Iudeorum cala-
mitatem Estheræ indicat ibidem. affi-
citur summo honore 298. Amanis po-
testatem ex bona accipit 299
Mare rubrum Iudeis transitum concessis-
se, & Pamphylum Macedonibus
455
Mare uas templi cur sic dictum 206. &
quum fuerit capax eiusq; usus 207
Mareone Græcis Samaria 226
Marsa urbs 225
Maria Eleazari filia facinus horrendum
comedentis filium 790
Mariamme Agrippæ filia 489
Mariamme Alexandri Aristobuli & Ale-
xandre filia, uxor Herodis 399
occiditur à marito 412. 413
Mariamme Alexandri filia, uxor Hero-
dis Antipatri 599. eius insolentia in
maritum 616. occiditur 617
Mariamme Archelai uxor repudiata 476
Mariamme ab Archelao marito transit in
thorum Demetrii Alexandrini 540
Mariamme Moyses soror 45. moritur 86
Mariamme turris descriptio 757
Maria ciuitas deuassatur 601
Marsionæ, mensis 7
Marius Syria preficitur 527. desert A-
grippam Claudio Cæs. 528. excipitur
ab Agrippa, cui fit exosus 529
Mosyas Agrippæ libertus 490. Tiberij
mortem patrono suo nunciat 496
Marthace Archelai mater moritur 471
Marullus præses Iudææ constituitur 496
Massabazanes quid 67
Massade castelli descriptio 734
Massade castelli situs descript. 817. 818
commeatu & apparatus qui decem mi-
libus uirorum sufficerent 818
Masnaemphites pileum 67
Masphatis ciuitas, & quid significet 135
Matathias Asamonei filius occidit Bacchi-
dem, & duces expellit Iudæa ac mori-
tur 581
Mathanes Balis sacerdos trucidatur 248
Matthias Anani fit pontifex 527. priua-
tur sacerdotio 529
Matthias Aspalami, uir strenuus 345
Matthias Ioannis filius sacra prophanare
renuit ueraciq; religionem fortiter tue-
tur 322. 323. instructis filiis moritur
323. 324
Matthias Margaloti seditionem mouet
464. exurit uirum 465

Matthias Margali, sophista 635
Matthias pontifex mittitur ut Simonem
Giore Hierosolyma introducat 743
Matthias Theophili constituitur ponti-
fex 458. priuatur eo munere
465
Matthia Boethi mors crudelissima 777
Maxilla, locus 129
Mazaca ciuitas 10
Medabenses Amarae Ioannem Gaddim
interficiunt 335. expugnantur ab Hyr-
cano 352
Medimnus Atticus & Siculus 79
Medi populus 10
Medi quod in Asia regnauerunt Græcis co-
gniti 831
Megassari facinus audax 774
Megasthenes historicus 837
Meieri filij Belse fatum miserabile 794
Mela legatus Archelai ad Herodem 447
Melcha Aranis filia 12
Melcha Sauli filia datur nuptum Dauidi
marito, periclitanti succurrit 151
datur alij nupti 150. 159. ridet ma-
ritum 173
Melchisedecus rex Solymæ Abrahamum
conuiuio excipit 15
Melijs imposuit Pseudalexander 645
646
Memnonis sepulchri descriptio 652
Memphibostus Ionathæ filius humanissi-
me à Davide habitus 175. delatus Da-
uidi occurrunt uictori 188
Memphitarum deditio 594
Menander Ephesus singulorum region
actus apud Græcos & Barbaros con-
scripsit 835
Mende ciuitas 265
Menedemus philosophus 311
Menelaus, qui alias Onias, Simonis filius
propter amissum pontificatum deficit
à patrijs legibus 320. abducitur ca-
ptiuus & occiditur 330
uide Onias
Mensa tabernaculi 65. 66
Mense à Ptolemeo Philadelpho Iudeis do-
nata descriptio 309
Mensis anni primus Moysi quis & cur
7
Mensuras quis excogitarit 5
Meroe unde dicta 47
Mesas, Mesane 12
Meschus, Meschini 10
Mesopotamia difficilis transitus 20
Mesre, Mesrei 11
Mesrei filij quibus populis nomina impo-
suerunt ibid.
Messala rhetor patrocinator Herodi
385

Messalina à marito Claudio Cæs. ob zelum
typiam trucidata 540
Methir, tunica pontificalis 67
Metilius prefectus à cede reseruatus
672
Metilius Romanorum prefectus legatos
mittit ad Eleazarum ibid.
Michæas propheta, cadere ipsum nolent
male ominatur, & Achabo malum nū-
ciat quare in carcerem conijcitur 233
est impius, Achabo interitum prædicit
234 235
Michæas propheta 266
Michole uxor Dauidis. uide Melcha
Milesius arcis Damasci prefectus quomo-
do Philippum Grypi filium tractarit
361
Militis cuiusdam facinus contra senatum
Romanum 654
Militis Rom. impudentia quantā cladem
Iudeis dedit 538
Militis Mosacos libros discerpentis præ-
na ibid.
Militie qui non commodi 103. & qui ab
ea immunes ibid.
Mina quantum pendeat apud Iudeos 373
Mineus Aegypti rex, Memphis conditor
213
M. Minucianus 514. 523
Misael appellatur Mesaches 273
Misas Moabitarum rex propter negati-
onem tributum quo necessitatis pera-
uenerit 238. 239
Misenum oppidum 507
Mithridates erarij Cyri prefectus 281
Mithridates occisus 369
Mithridates Pergamenus Pelusium expu-
gnat & Aegyptios uincit 374. 375
eius gesta 594
Mithridates quomodo ab Anizot tracta-
tus, quomodo ab uxore, deq; eius uictoria
505. 506
Manaseas Græcus historicus 841
Moabite penitus fracti à Davide 174
Moabite & Ammanite socij, mutuo sese
interimunt 237. iterum sternuntur &
predantur 239
Moabus, Moabite 17
Molonis mendacia de Iudeis 850
Monobazus Bazeos Adiabenorum rex
quomodo Iudaismū sit amplexus 533
534. eius regnum 761
Monobazus Monobazi filius prorex con-
stituitur 533. rex fit 537
Mons Samaron, locus 223
Montem in alium locum deuolutum 254
Mortem præter dei uoluntatem non ueni-
re 105
Moses, qualis fuerit uir 23
Moyses

INDEX

Moyſis natiuitas 4. 4. quomodo ſeruatus 45. cur ſic uocatus ibidem. adoptatur à regina ibid.	Mundus quomodo Paulinam conſuprarit 485	Nafamones quomodo Romani ſubingarint 666
Moyſes diadema regum pedibus calcatur 46. præſicitur exercitui Aegyptiorum et Aethiopas bello uincit 46. 47. ducit Tharbin uxorem 47. fugit Aegyptios 47. Raguelis filiabus opulatur contra paſtores ex quibus unam ducit uxorem 48. conſpicatur rubrum ardentem in ſina ibid. confirmatur ei liberatio Iſraelitarum 49. edit miracula, nomen Dei cognoscit, redit in Aegyptum 49. edit prodigia apud Pharaothem 50. 51. 52. educit Iſraelitas ex Aegypto, et quantus eorum numerus 52. cuius ætatis fuerit cum eos educeret 53. traducit eos per mare rubrum incolumes 54. aquam amaram facit potabilem 55. 56. coturnices et manna impetrat à deo 57. 77. ex petra aquam elicit 58. cum Amalecitis pugnat 59. decem præceptorum tabulas à deo acceptas populo exhibet 61. 62. quadraginta diebus in ſina detinetur 62. Aaroni fratri ſacerdotium conſert 69. dedicato templo uiſtimas offert 70. in tabernaculo Deum conſultat 71. tribum Leuiticam Deo dedicat 74. cenſet omnes tribus præter Leuiticam, et ordinat profectioni belloq; neceſſaria 76. mittit exploratores in Chananaam 77. Core factionem compeſcit 81. 82. eius iuſtitia 83. 84. luſtrat populum 86. Schonem et Ogem reges delet 87. 88. Madianitas cum ſuis regibus cedit 92. Ieſum ſibi designat ſucceſſorem 93. moriturus quid ſuis prædixerit 94. 95. quas leges præcripſerit 95. uſq; 103. exhortatur Ieſum ut in Chananeos exercitum ducat 104. nube circumdatus diſparuit 105. lugetur triginta diebus à populo ibid.	Murus trigintanouem ſtadiorum cum tredecim caſtellis circum Hieroſolymam triduo edificatus 775	Nathan propheta 173. mittitur ad Dauidem increpandum 178. indicat quomodo Adonias ſibi regnum uſurparet 195
Moyſes fabuloſe dicitur fuiſſe leproſus 74. uir admirandus 79	Muſicorum inſtrumentorum Dauidis regis deſcriptio 191	Naumi prophetia de excidio Ninuitarum 255
Moyſeos quinq; librorum ſcopus 830	Mutiani et cæterorum reſtorum petitiones 744	Nazarei, deo deuoti 86
Moyſes apud Manethonem prius Oſarſiphus ſacerdos Oſireos dei Heliopolitani dictus 844	Mutianus Romam ingreditur cum exercitu 747	Necceſſitate in bello nil pugnacius 693
Moyſes Aegyptijs uir diuinus habitus 846. eius tempora quibus uixit deſcripta ibi. eius uirtus et geſta 858. 860. 861. 862	N	Necceſſitate laborantes ſubleuare, hominidecentiſſimum et deo gratiſſimum 162
Mofollami Iudei nobile factum 840. 841	Namis uxor Abimelechi Bethlemite et quid ſignificet 130. quomodo Ruthem inſtituerit 131	Nechias qui et Pharao Sarā rapuit 768
Muchus fert ſententiam contra Vaſten regem 294	Naafes Ammonitarum rex Hebreos crudeliter tractas à Saulo occiditur 140	Nechas Aegypti rex contra Babylonios proficiſcens impeditur à Iofia, quem occidit 265. captiuum abducit Ioazum filium eius ibid.
Mulierum potentia 284	Naafes iunior Ammonitarum rex iniuria afficit Dauidis legatos 176	Necham bello petit Nabuchodonoforus 265. uincit 266
Mundi et uniuerſorum creatio 3	Nabæotes, Nabatea regio 18	Necmias quantum iuuerit Iudeos apud Xerxem 292. 293
Mundum prouidentia dei regi 280	Nabalus uecors et malus conuiciatur Dauidi 158. quid ſignificet 159. moritur ibid.	Necrda urbs 502
	Nabla, inſtrumentum muſicum 191	Nemrod. uide Nabrodes
	Nabrodes, qualis uir 9. 11	Nephani ſingulare certamen cum fortiſſimo Palæſtinarum 191
	Nabuchodonoforus rex Babylonis bello inſeſtat Nechaum Aegypti regem 265. Ioacimum occidit, et Hieroſolymitanorum præſantiſſimos Babylonem abducit 266. 267. duces eius qui urbem Hieroſolyma ceperunt 269. quomodo captum Sedeciam tractarit 270. Hieroſolyma penitus excindenda et templum ſpoliandum, populumq; Babylonem traducendum curat 270. Cælen Syriam ac Aegyptum perdomat 273. Iudeorum nobiliſſimorum quorundam pueros inſtituit et caſtrat ibid. ſomnium, cuius erat oblitus, uult ſibi indicari et explicari, quod facit Daniel 274. 275. moritur ibid. geſtorum eius repetitio 276. poſteriorum eius finis 278	Nephthalimi natiuitas 25. filius eius 41. Nephthalitarum ſors 112
	Nabutus propter negatum regi ſundum lapidibus obruitur 230	Neronis geſta et præcipue contra Iudeos 656
	Nabuzardanem mittitur Hieroſolyma ad templum ſpoliandum 270	Neronis imperium quandiu durauerit 739
	Nacebus Arabum dux caſus 445	Nero contemptor nationis Iudeorum 802
	Nachores Serugi filius 12. quot habuerit liberos 13	Nero indignatur ob res minus proſperè geſtas in Iudea 685
	Nadabus Hieroboami filius accipit regnum paternum cum paterna malicia, occiditurq; cum omni familia 224	Veſpaſianum ad regedos exercitus in Syriam mittit ibid.
	Naim uicus 740	Nero. quere Tiberius et Domitius
	Nais à Caine condita 5	Neronias dicitur Cæſarea Philippi 544
	Nais uicus 538	Neruis cur Iudei abſtineant 27
	Narbatha regionis ſitus 660	Netire et Philippi fratrum fortia facta 697
	Narbatene toparchia à Ceſtij equitibus ſtata 676	Nicanor perfidus contra Iudam Macchabeum pugnans, cum ſuo exercitu uiſto extinguitur 332
		Nicanor amicus Titi ſagitta uuln. 762
		Nicaule regina Aegypti 213
		Nicolaus Damascenus Iudeorum patronus 313
		Nicolai Damasceni, hitoria de Herode cuſpatur 438
		Nicolai Damasceni legatio nomine Herodis ad Cæſarē 448. ſententia de duobus eius filiis damnatis 450. actio contra Antipatrum Herodis filium 460. patrocinatur Archelao 471. 476
		Nicolaus Damascenus rerum Iudaicarum ſcriptor 855
		Nicolai rhetoris oratio pro Iudeis Ioniſciis

cis 429. Iudeos corā Cæsare arguit,
 & reges purgat 644
 Nigro Peraita qui Idumæam regebat à
 deis mandatum ut ducibus pareret
 680
 Niger Idumææ rector in Salis oppidū
 Idumææ confugit 686. iterum fugit ibid.
 Niger Peraita, Silas Babylonius & Ioan-
 nes Essenus, duces Iudeorū contra Ro-
 manos 686. quomodo occisus 732
 Niglisar Abolamarodachi filius regnū pa-
 ternum accipit 276
 Nilus fluvius 4
 Nilus usq; ad Elephantinem nauigabilis
 745
 Ninum quis condiderit 12
 Ninus regia Assyriorum 261
 Nisan, mensis 7. 52. 73. 288
 Nisibis regio 535
 Nisibis urbs 502
 Noba oppidum sacerdotum 154. excin-
 ditur cum uniuersis habitatorib. 155
 Nobilitas generis nulla inter Iudeos 82
 Nobilitatem generis unde Iudei discernāt
 549
 Noe uel Nochus uir pius sceleratorū com-
 mercia fugit 6
 Noe quomodo arcam construxerit & ē di-
 luuiū sit seruatus 7. 8. eius filij quales
 9. 10. uini usus rector inebriatur 12
 Norbani interitus 515
 Nubis supra tabernaculū presentia quid
 significarit 76. 78
 Numidius Quadratus Syria procurator
 539. & eius gesta 656
 Nymphidius homo nequiss. 739

O

O Badamus arcam hospitatur 172
 Obedes filius Bozi & Ruthes 131
 Obedias, iumentorum Achabi curator, uir
 pius, prophetas liberat 228. 240
 quomodo uxor eius uidua per Eliseum
 sit à debitorū molestijs liberata 240
 Obelas propheta captiuos Beniamitas &
 Iudeos liberat 255
 Obedas seu Obodas Arabum rex 440
 444. superat Alexandrum Hyrcani
 586
 Ochobatus militum Ionathæ dux 234
 Ochozias Achabi fil. regnū paternum ac-
 cipit. 236. ex casu moritur 237. 238
 Ochozias Iorami fil. paternum regnū re-
 cipit 244. sagitta ictus ab Ieu perit
 246. cognati ipsius interimuntur ibid.
 Octauia Claudij Cæs. filia 540
 Octauius Claudij Cæs. filius ibid.
 Officiosi quando plerunq; sint homines
 162
 Ofilius Phasaelum monuit de insidijs ca-

IN IOSEPHVM

uendis & iuuat cum 387
 Oges rex excinditur 87. quantus uir suc-
 rit & quanta eius ditio 88
 Olda prophetissa uaticinatur Iosæ regi
 Oliueti mons 542 (264
 Olurus uicus 740
 Olympus ad Cæs. mittitur 625
 Olympius Iupiter 508
 Onias & Dositheus Iudæi duces liberaue-
 runt Alexandriam 852
 Onias Iaddi filius patri in pontificatū suc-
 cedit 304
 Onias Onie fil. templum in Aegypto edi-
 ficat 338. 339
 Onias Onie fil. pōtifex quanta mala fece-
 rit Hierosolymis propter Tobie filios
 ciuitate eiectos 581
 Onias filij Simonis amicitia cum Ario La-
 conum rege 319. 320. Menelaus dici
 uoluit 320. Vide Menelaus.
 Onias Simonis Iusti f. pont. 307. 315
 Onius alius Pont. 319 (319
 Onias Simonis pontifex à Ptolemæo rege
 Aegypti impetrat locū condendo ma-
 gnifico templo 825
 Onia pro Cleopatra regina bellum susci-
 pientis gesta 852. 853
 Onias, uir iustus qui pluuia precib. impe-
 trarat lapidibus obruitur 367
 Onia regio 375
 Onij ciuitatis Aegypti origo 825
 Ophnes scelestus filius Elis 131
 Ophres Abrahami filius occupat Libyam
 20
 Opobalsamum ubi & quomodo proueni-
 at 369. 404
 Optimatum administratio Hierosolymis
 qualis & quandiu 137. 140. 288
 Ordeum, frugum omnium uilissimū. 122
 Oribus rex occisus 123
 Orientis totius nobilitatem precipuam in
 Italia seruire 666
 Orodes Artabani fil. Parthorum rex con-
 stituitur 483
 Oseas rex Israelis constituitur, uir impius
 256. uiuus capitur ab Assyrijs, et trās-
 fertur cum uniuerso regno Israelitarū
 in Mediam & Persidem 218
 Otho imperator declaratus milites suos
 contra Vitellij exercitum duxit 739
 741. semet occidit ibid.
 Othonis imperij termini ibid.
 Otrus Armenie dominus 12
 Oza attingens arcam exanimatur 172
 Oze percussio, locus 172
 Ozias Amasia fil. regnū Iudæe patre mor-
 tuo capit 252. 253. natura bonus &
 gnauus multis deuictis gentibus urbem
 restaurat ibid. deficiens à pietate le-

pra percussus moritur 253. 254

P

Pacorus rex Mediæ 535. coniugem
 & cōcubinas captas ab Alanis centum
 talentis redemit 816
 Pacorus Parthorū rex contra Iudeos per-
 git 599
 Pacorus Pacori regis pincerna explorat
 Iudæā 599. insidiatur Phasaelo 387
 600. & Herodi 601. rex Syriam oc-
 cupat 386. occiditur 393
 Petina Claudij Cæs. uxor 541
 Palestina situs, & eius gentis odium in
 Hebræos 53
 Palestinos Sampson uexat 128
 Palestinatorum contra Hebræos expeditio
 & uictoria 132. arcam ē suis finibus
 remittunt Hebræis 134. 135. 769
 Palestini cum Iudæis preliantes nunc ui-
 cunt nunc uincuntur 132. 135
 136. iterum bellum eis inferunt 148
 caduntur 149. denuo redintegrāt bel-
 lum, sed infelicititer 151. Cillanorū a-
 grum inuadunt 156. Sauli ditionem
 inuadunt 157. cum cum filijs occidunt
 164 165
 Palestinos David superat 172. 173. pe-
 nitus subigit 174
 Pallas Neronis libertus 543
 Palmarum fructus præstantia 481
 Palmira urbs 213
 Pamphilium mare Macedonibus transi-
 tum præbuisse 55
 Panes propositionis 66. 74
 Panium, locus 422. 613
 Panij pulchritudo naturalis Agrippe diui-
 tijs accurata 711
 Pannychis concubina 623
 Paphlagones populus 11
 Papmius tribunus 510
 Pappus Antigoni dux quid contra Hero-
 de gesserit 395. 607. occiditur 608
 Paradisi descriptio 4
 Parricidū quā graue sit crimen 462
 Parthi Antigoni reducunt in regnū Hyr-
 canumq; cum Phasaelo captiuos abdu-
 cunt 386. 387. Hierosolyma diripi-
 unt 388. profligantur 393
 Parthorum mutabilitas 483
 Parthi Armeniam bello amittunt 486
 Paschæ institutio & celebratio 52. 73
 77. 107. 469. 481. 538
 Pasini castrum 12
 Patriæ causa nihil non faciendum 162
 Paulina quō à Mundo constuprata 484
 Paulinus Lupo in administratione Alexā-
 drie succedit 825. templū Onie peni-
 tus spoliat, & inaccessum facit ibid.
 Paulianus Ceraſte fil. Philippi Macedo-
 nis

INDEX

nis interfectior 301
 Peccata unde maxime nascantur 145
 Pecoribus olim omnis barbarorū posses-
 sio constabat 48
 Pecuniam publicam nullam esse Iudeis,
 quam sacram illorum templi 373
 Pecuniam uotiuam ubi deposuerint Iudei
 502
 Pedanius legatus 625
 Pedanij equitis forte factum 788
 Pelusium urbs 145.745
 Pelusium capitum 375.594
 Pentecostes festiuitate Iudeos iter non fa-
 cere 352
 Pentecoste unde dicta 641
 Peræ regionis descriptio 687
 Percussus in rixa quomodo uindicandus
 101
 Perse populus 12
 Persarum mos in bibendo 293
 Persarum lex de uxoribus ibid.
 Persarum contra Græcos expeditio 828
 contra Aegyptios 858
 Perse in Asia regnauerunt 831
 Persicarum rerum scriptores probatissi-
 mi inter se discordant 828
 Pestis quam seua inuasit Dauidis regnū
 propter recensitum populum 193
 Petephres liberaliter tractat Iosephū 31
 Petilius Cerealis proconsul Germanos ad
 sobrietatem coegit 808
 Petra magna locus 157
 Petra, quæ olim Arce, ciuitas 86
 Petra, quæ Reccine 92
 Petronius Aegypti præfectus Herodem iu-
 uat famis tempore 418
 Petronius præses Syriæ constituitur 498
 gratificatur Iudeis cum suo periculo
 500 502
 Petronij epistola ad Doritas pro Iudeis
 526
 Petronij aduentus terribilis ex Antiochia
 in Iudeam 651
 Petronius Iudeos adhortatur ad Caesaris
 statuas recipiendas 652
 Phaceias Manaemi filius, patri in regnum
 et crudelitatem succedit, trucidatur 254
 Phaceias Romeliæ fil. uir impius, regnum
 Israelitarum occupat 254. Achazem
 oppugnat 255
 Phalec quid significet 12
 Phalegus Heberi fil. ibid.
 Phanasus Samuelis filius è rure abstractus
 ad pontificatum 721
 Phanasus pontifex à seditionis constituitur
 545 546
 Phanuel locus cur sic dictus 27
 Pharaones cur Aegyptiorum reges dican-
 tur, et quādo sic appellari desierūt 213

Pharaohes Aegypti rex Abrahami con-
 iugem concupiscit 14
 Pharaohis duritas et malitia in Hebræos
 49.50.51.52. dimissos insequitur
 53. cum omni exercitu deletus 54
 Phare filij duo 41
 Phari insula descriptio 745
 Phariseorum secta 346. auctoritas 354
 362 363
 Phariseorum secta qualis 455
 Pharisei 480.646.650
 Phariseorum existimatio 587. et
 quomodo se gesserint regnante Ale-
 xandra 587
 Pharmuthi mensis 52
 Pharnaces filius Mithridatē Pōti regē oc-
 cidit 369
 Phasaelus Antipatri fil. 593. præficitur
 militibus 595. superat Felicem 598
 accusatur à Iudeis 599. circumuenitur
 à Pacoro 600. occidit sese 601. eius
 progenies 489. Galilee præficitur
 377. Felicem se inuadentem uincit
 383. accusatus constituitur tetrarcha
 385.386 captiuus abducitur à Par-
 this 387. sese occidit 389
 Phasaelus ciuitas 615
 Phasaelus, turris et oppidū 436. 472
 615.641.757
 Pheroras Antipatri filio committitur cura
 cōmectus 392. donatur ei caput Papi-
 pi præcisum 395. assequitur tetrarchi-
 am 422. Herodis filiā unam respuit
 uxorem ducere 439. alteram eius du-
 cit ibid.
 Pheroras Antipatri fil. Herodem fratrem
 accusat ipsius filio 439. Salomen ac-
 cusat Herodi 440. 441. disidet fi-
 lio cum Antipatro fratris filio 455
 moritur, et uxor eius accusatur uenefi-
 cij 456.457
 Pheroras Antipatri filius 593. quid ges-
 serit 605. odit Herodis filios 620
 accusat Salomen 621. seipsum prodit
 et reconciliatur Herodi 622. reijci-
 tur ab eodem et moritur 629
 Pheroras uxoris insolentia 628
 Phiala lacus 711
 Philadelphensium cum Iudeis disidium
 531
 Philippus Ptolemæi Minnæi filius 594
 Philippus Amyntæ filius casus 513
 Philippus Antiochi Grypi fil. Syriæ parti
 imperās Antiochū Cyziceni superat
 360. cum fratre Demetrio pugnans
 totius Syriæ dominus constituitur
 361
 Philippus Archelai frater quamobrem à
 Varo Romam præmissus 644

Philippus Herodis fil. constituitur tetrar-
 cha 467 succurrit fratri Archelao
 475. portionem regni paterni conse-
 quitur 476. calūniatur à fratre Anti-
 patro 631
 Philippo Herodis filio quæ regiones cesser-
 rint 644. Caesarem ad Iordanis font-
 es et Iuliam condidit 650
 Philippus Herodis fr. moritur et quam
 honestus fuerit uir 487
 Philippus Iacini fil. Agrippæ copiarum
 præfectus 455
 Philippus Iacini fil. Agrippæ præfectus
 552.670. quomodo in periculis ser-
 uatus eiusq; gesta 553.560.561. fi-
 lio eius due in excidio Gamale seruau-
 te 717
 Philippi Macedonis interitus 301
 Philippo uni amicorum committit Antio-
 chus Epiphanes regnum et filij tute-
 lam 329. regnū affectās afficitur sup-
 plicio 331
 Philistinus, Philistini 11
 Philo Iudeorum legatus à Caligula repul-
 sus 498
 Philo historicus 842
 Philosophie tria genera apud Iud. 646
 Philosophi apud Indos Calani, apud Sy-
 ros Iudei dicuntur 839
 Philosophorum de Deo discordes senten-
 tie 862
 Philostephanus Ptolemæi Lathuri dux
 358
 Philostratus historicus 837
 Phineas sacre pecunie custos 800
 Phinees Zambriam occidit, et exercitui
 contra Madianitas præficitur 92
 Phinees domus sacerdotio donatur 201
 Phinees fil. Elis pontificis malus 131
 Phinees legatus ad Rubelitas et Gaddi-
 tas cum reliqua dimidia tribu 113
 succedit patri in pontificatum 115
 Phison fluuius, et quid significet 4
 Phoebus Agrippæ legatus à Iudeis interem-
 ptus 677
 Phoenicibus pecunie amor Græcorū com-
 mercium fecit 831
 Phoenicum antiquissima rerū memorabi-
 lium traditio 827. testimonium de Iudeis
 832.834.835
 Phoenicum historie 837.838
 Phora quid significet 4
 Phraates Parthorum rex humaniter tra-
 ctat Hyrcanum 398. à suo filio occisus
 482
 Phraates Phraatis fil. parentem occidit et
 matri miscetur, exul perit ibid.
 Phruræ festi dies 300
 Phryges populus 11
 Phutæ

Phutes, Phuti 11
 Phiscon Ptolemæi Epiphanis filius 320
 Pilatus à Tiberio in Iudeam missus 650
 Caesaris imagines Hierosolymæ intulit
 ibid. que cum Iudeis Cesare egerit
 ibidem. Hierosolymis statuas iterum
 aufert 651. Iudeorum tumultus pro-
 pter Caesaris imagines 650. tumultus
 alius ob Corban thesaurum sacrū 651
 Pileus pontificis qualis 68
 Pineæ ligna ex terra aurea 215
 Piso legatus Pompeij 369
 Pistus nobilis, defectionis à Romanis au-
 tor 551. 554
 Pitiholus Hierosolymorum præfectus 371
 592. transfugit ad Aristobulum 372
 occiditur à Cassio 374. 593
 Placidi et Iosephi uelitationes circa Pto-
 lemæida 563. 575
 Placidus tribunus in exercitu Vespasiani
 688. in Galilea maximam multitudi-
 nem occidit 691. à Iotapata repulsus
 aufugit ibid. quomodo Ithabrium mō-
 tem occupavit 716. gesta contra
 Gadarenses 735. 736
 Platane, iucus Sydoniorum 625
 Plato ueritatē de deo pferre timuit 861
 865. Moſen imitatus 867
 Plinbines situs 745
 Plistorum apud Dacos secta 481
 Polemon, Ponti regulus 529
 Polemon circūcisionem admittit, et Ber-
 nicem ducit uxorem 540
 Politianus tribunus cur à Cestio Hieroso-
 lymam missus 663. eius oratio et ge-
 sta ibid.
 Pollio Phariseus Herodi amicus 396
 397 422
 Polybius Megalopolitanus historic. 855
 Polycrates Lacedæmoniorum nobilitatē
 fœdare tentauit 842
 Pompeius qualibus muneribus honoratus
 et quæ gesserit 368. 369. 370. 371
 eius uirtus 370
 Pompeius Magnus Hyrcani et Aristobu-
 li causam cognoscit 589. Hierosoly-
 ma capit 590. 591
 Pompeius C.O.S. 524
 Pompeij malitia in oppugnandis Iudeis
 667
 Pondera quis inuenerit 5
 Pontificis connubium et puritas 75
 Pontificis ornatus qualis 67
 Pontificis summi qualis electio 862
 Pontifices Hierosolymus qua fraude crea-
 ti sint 721
 Pontificum et sacerdotum dissidium 542
 Pontificum iniquitas 544. origo, et qui
 ad eam dignitatem admittantur, quotq;

IN IOSEPHUM
 fuerint ab Aarone usq; ad finē belli Iu-
 deorū cū Romanis 545. 546. 547
 Pontificum templi Solomonis enumera-
 tio 271
 Pontificatus quando primum ad plebeios
 translatus 371
 Pontificatum solere perpetuū esse 400
 Pontificie stole custodia apud quos fue-
 rit 486
 Pontificie stole custodia repetitur à Fa-
 do 531
 Pontius Pilatus Iudeæ præfides 482. Iu-
 deos afficit contumelijs 483. 484
 485. accusatur à Iudeis et redit Ro-
 mam 485. 486
 Popedius 509
 Poppea Neronis uxor 543. 550
 Porcius Festus Iudeæ procurator, et quæ
 sub eo sint gesta 543. quære Festus
 Posidonij mendacia de Iudeis 855
 Prætoriani milites 520
 Prætorij in castris Rom. descriptio 689
 Prandium qua hora faciunt Iudei sabbæ-
 to 567
 Principes singuli dedicato tabernaculo
 quid donarint 71
 Priscus centurio Ionatham Iudeum sagita-
 ta transfixit 788
 Priscus sextæ legionis dux à Iudeis occi-
 sus 678
 Procymatium unde dictum, et quomodo
 extractum 420
 Procymia 614
 Prodigia excidium Hierosolymæ præce-
 dentia 795. 796
 Prophetis et pontificibus solis potestas
 data historie condende 829
 Prophetico spiritu ubi multi sint correpti
 152
 Proſeucha, domus preceationis 567
 Protagoras ab Atheniensibus uix mortem
 effugit 868
 Prouidentia dei mundum et omnia regi
 280 311
 Pseudalexandri gesta 477. quomodo de
 prehensus ab Augusto et remex fa-
 ctus 478. uide etiā Alexander falsus
 Pseudopropheta Hieroboami seductor
 220 221
 Ptolemæus Agrippa et Bernices procu-
 rator à Ioanne Giscaleo spoliatus 681
 Ptolemæus Epiph. moritur 120
 Ptolemæus Euergetes Philopatoris filius
 quomodo ab Onia irritatus 315. et
 iterū reconciliatus ei per Iosephū ibid.
 Ptolemæi Euergetis gesta post captam to-
 tam Syriam 852
 Ptolemæus Galilææ ab Herode præfectus
 interficitur 393. 605

Ptolemæus Herodis procurator 438. 439
 Ptolemæus Lagi Soter dictus Alexandro
 mortuo Aegyptum occupat et Hiero-
 solyma 304. tradit Iudeos in Aeg-
 yptū 305. eius pugna cum Demetrio
 circa Gazam 839. irruptio in Hiero-
 solymam die sabbati 841. liberalitas
 et beneuolentia erga Iudeos 852
 Ptolemæus Lathyrus Ptolemæi Philome-
 toris et Cleopatæ filius auxiliatur Sa-
 maritis 364. dissidens cum matre rea-
 gno priuatur 354. 357. obsidet Pto-
 lemæidem 357. 358. Asochim oppi-
 dum capit, Alexandrumq; Iamneum
 uincit, et quanta eius seuitia 358
 Ptolemæus Menneus quomodo se à suppli-
 cio apud Pompeium redemerit 368
 Ptolemæus Menneus Damascum bello ue-
 xat 354. Aristobuli coniugem et li-
 beros quomodo tractarit 374. mori-
 tur 386
 Ptolemæus Minnæi filius 587. 594
 Ptolemæus Philadelphus 1. Iudeos in Aeg-
 ypto seruientes liberos dimittit, et
 legem Moysis in linguā Græcam ma-
 gnis muneribus transferendam cura-
 uit 305. usq; 312. 852
 Ptolemæus Philometor Ptolemæi Epipha-
 nis 320. succurrit suo genero Alexan-
 dro seu Demetrio 341. duobus diade-
 matibus coronatur simul uincitq; Ale-
 xandrum et moritur 342
 Ptolemæi Philometoris et Cleopatæ u-
 xoris liberalitas erga Iudeos 852
 Ptolemæus Philopator 313
 moritur 320
 Ptolemæi Physconis immanis crudelitas et
 iniustitia 852. 853. poenitentia 853
 Ptolemæus Simonis Asamonei gener so-
 cerum occidit et alia scelera cōmit-
 tit 350. 582. 583. quomodo oppu-
 gnantem Hyrcanum eluserit, cuius ma-
 trem et fratres interfecit 351
 Ptolemæi dicti Aegypti reges 174
 Ptol. unde Alexandrini reges dicti 213
 Ptolemæis bis expugnata 358. 359
 Ptolemæidis situs descriptus 652
 Ptolemæis duo milia Iudeorū apud se ha-
 bitantium interfecit 374
 Ptolemæidenſes à Iuda Macchabæo uicti
 327
 Puellarum hereditas 98
 Pueri sitientis astutia et fallacia contra
 Romanos 797
 Puerperarum purgationis tempus 74
 Purgatio post coitum cum uxore ibidem
 Purificationis leges 74. 75
 Putcoli urbs 507
 Putei bituminis 14
 Hbb Pui-

I N D E X

Putiphares, uide Petephres
 Pythagoras Samius emulatus Iudeorum
 scripta 836. multas Iudeorum leges
 transtulit in suam philosophiam ibid.
 Pythagoræ & aliorum stoicorum de diui-
 na natura sententia 861
 Pythium templum edificatur 436

Q Vadrigæ solis sublata plosiā 264
 Quercus Mambre 16
 Quercus Ogis 15
 Quinquagesimi anni remissio 75
 Quintilie fortitudo 509
 Quintilius Varus Syria præfectus 469
 cognoscit causam Antipatri 459
 usq; 463. seditiosos Iudeos expugnat
 474
 Quirinus ab Augusto mittitur ad censen-
 dam Iudeam & Syriam 479. 481

R Abatha ciuitas 88
 Rabatha capta diripitur 179
 Rachabe speculatores Hebræorum tuctur
 à ui Chananeorum & securitatem ab
 hostibus impetrat 106. 107. inco-
 lumitatem promissam recipit, & mu-
 nifice donatur 108
 Rachelis pulchritudo 24. emulatio erga
 sororem 25. mariti cõplexum sorori
 uendit, furatur idola patris 25. eius
 astutia 26. mors ex partu 28
 Ragauus Heberi filius 12
 Raguel, qui & Ietbegleus, sacerdos, fi-
 liam suam Moyse adoptato tradit uxo-
 rem 48. Moyse ob uictoriam gratula-
 tur, & consilium dat ei distribuendo-
 rum officiorum 60
 Ramatha ciuitas 131
 Rapsacis Senacheribi copiarum præfecti
 insolentia 256. 260. ipse cum exer-
 citu diuinitus deletus 261
 Rases Damascenorum rex Achacem bel-
 lo petit 255. quem mox Syrorum rex
 impugnat ibidem. & occidit 256
 Rebecca Batuelis filia 13. petitur in con-
 nubium Isaco 20. parit geminos 21
 fallit maritum 22
 Receme urbs que aliàs Petra 92
 Recemus rex ibidem
 Repudij libellum mittere maritis non uxo-
 ribus ex lege permissum 415
 Rex quis & qualis sit 97
 Regis potentia 283
 Regum imperiũ quandiu durauerit apud
 Iudeos 288
 Regum uirtutes præcipue que 199
 Regibus non licet esse ignauis 163
 Regibus subditi que ferant 137
 Regines populus 10

Rhinocura 602
 Rbiphates, Rbiphatei 11
 Rhos petra 118
 Roboamus Solomoni in regnum succedit
 insolens in populum 218. decem tri-
 bus regni amittit 219. quot et quas ur-
 bes condiderit 221. ite arma cõpara-
 uit, foederibusq; suum auxit regnũ, &
 ductis xviij. uxoribus liberos gignit,
 adq; impietatem deficit ibid. deditit
 urbem Susaco 222. pro aureis scutis
 amissis ærea sustituit & moritur ibid.
 Roma sub Vespasiano creuit et floret 807
 Romanorum in Iudeos beneficia 312. 313
 Romani quibus honorib. & beneficijs Iu-
 deos affecerint 379. & inde
 Romanorum disidium inter se 596. 597
 Romani Germanos captiuos ubiq; circũ-
 duxere 666
 Romani in præsidio Massade interfecti à
 Iudeis 668
 Romanorum strategema in oppugnando
 templum 678
 Romanorum quot milia à Iudeis cæsi 679
 Romanorum quantus fuerit exercitus con-
 tra Iudeos 689. ipsorum castrorum
 descriptio 689. 690
 Romanorum industria in seruis domesti-
 cis instituendis 689. disciplina mili-
 taris 769
 Romani omnia, præter Giscalam, cepe-
 runt 713
 Romani muro Hierosolymæ potiuntur,
 eiusq; partẽ maximam diruunt 764
 cum Iudeis acriter confligunt ibidem.
 & 765. alterũ murum capiũt 766
 Romanos sancta Iudeorum reuereri 768
 per legem Iudeorum multa de suis mo-
 ribus derogasse 770. illachrymassẽ
 incendio Hierosolymæ 772. 773. ab
 incendio defendunt 774. Hierosoly-
 mam capi desperant 775
 Romani intra xxi. dies aggeres extruunt
 779. 780. pugnant cum Iudeis circa
 aggeres 780. 781. Antonia magna
 pugna obtinent 783. circa custodias
 pugnam atrocẽ instaurant 786. 787
 Romanorum notitia sero ad Græcos per-
 uenit 831
 Romus, Romæi 11
 Rooboth pater 22
 Rubelite & Gaddite altare construũt su-
 per ripa Iordanis 113
 Rubelus, aliàs Ruben nascitur 25. eius
 pietas in fratrem Iosephum 30. 31. se
 ac fratres proditoris insimulatos ex-
 cusat 35. eius filij quatuor 41
 Rubrius Gallus Sarmatas superat 808
 Rufus magister equitum 641

Rufus præfectus militum Archelai 473
 Ruma uicus 697
 Ruta mirabilis magnitudinis in regia Ma-
 cherantis descripta 812
 Ruthes amor erga socrum suam, & eius
 fortuna 130. 131

S Aba Aethiopum regia, quom ualida,
 uocatur postea Meroe 47
 Sabæus seditiosus persuadet decẽ tribubus
 defectionem à Dauid 189
 Sabas, Sabæi 11
 Sabathes, Sabatheni ibidem
 Sabatas, Sabatheni ibidem
 Sabathes à commentarijs principis 190
 Sabba mensis 86
 Sabbeus orator supplicio addicitur 339
 Sabbaticus annis 380. 398
 Sabbaticus annis à Tito spectatus 809
 Sabbatum, & eius uacatio à laboribus ser-
 uatur 3. 590
 Sabbatum magno malo obseruatum 323
 negligendum aliquando ibidem 335
 Sabbion Alexandræ Herodi prodiit 400
 Sabecus exercitus Syrorum præfectus Iu-
 deratur & moritur 176. 177
 Sabinus procurator Syria Hierosolymis
 regiam occupat 469. uexat Iudeos
 propter auaritiam suam 679. 642
 Sabini Syri forma, habitus & fortitudo
 insignis 782
 Sabinus Romæ capitolium nocte occupas
 occiditur 747
 Sabuchadas eunuchus indicat regi, crucẽ
 in Amanis adibus extructã pro Mar-
 dochei suspendio 298
 Saccheus transfuga Iosepho prodiit insi-
 dias Ioannis 564
 Sacerdotis sacrificaturi habitus 66. 67
 Sacerdotum castitas & connubium 75
 Sacerdotum & pontificis cum corũ uesti-
 tu & insignibus descriptio 760
 Sacerdotum immunitas 42
 Sacerdotum mos Hierosolymis 743
 Sacerdotum nobilitas apud Iudeos 829
 nuptiæ ibidem
 Sacerdotibus que cedant 85. 86
 Sacrificiorum genera quibus fiant modis
 71. 72. 73. 74
 Sacrorum scribe 43
 Sadeus Xerxis præfectus 292
 Sadocus pontifex constituitur 175
 190. 198. 201
 Saddocus nouas res molitur 479. 480
 Sadduceorum secta 346. 480. 646
 Salampso Herodis filia 489
 Salmanasar Cuthæos in Iudeam transfert
 273 286
 Salmanasaris contra Israelitas uict. 282
 Salom.

IN IOSEPHVM

Salome, alias Alexandra, uxor Aristobuli, soluit uinculis fr. mariti defuncti 357
 Salome que Iulie Augusti coniugi testamento reliquerit 650. eius reditus erant sexaginta talenta 645
 Salome Antipatri filia 593. soror Herodis prodiit Iosephum maritum suum fratri 403. alteri marito Costobaro repudiij libellum mittit 415. odium exercet in Herodis filios et eorum uxores 431. 439. 620. 621. accusatur Herodi 440. 441. Alexe iungitur con nubio 453
 Salome uxor Herodis moritur 481
 Salomon promittitur Dauidi successor et templi extractor 173. nascitur 179 instruit eum pater 194. constituitur rex 196. 198. quomodo regnum natum se de hostibus sit ultus 200. 201 regis Aegypti filiam ducit uxorem 201 petit a deo et accepit sapientiam 202 controuersiam mulierum duarum dijudicat ibidem. toparchas quos habuerit et quantas diuitias sapientiamque ac philosophiam 203. coniurationes et incantationes composuit 204. eius cum Iromio amicitia et materia cedende petitio et concessio 204. 205. 834 835. templum cum uasis quomodo extruxerit, et arca eo transfulerit 205 usque 211. somnium uidet et regiam extruit cum domo regine 211. 212. quibus donis remunerauerit Iromum 212 834. Hierosolyma muris et turribus instaurat et urbes condit 213 ingentes thesauros ex Aurea terra et aliunde accipit 215. quali satellitio stipatus inceserit ibidem. quanta opulentia Hierosolyma auxerit 216. defecit a pietate, ac ducit uxores DCC. et concubinas CCC. 216. praedicatur ei filium ipsius poenas pro se daturum ibi. multis hostibus a deo excitatis infestatur 217. moritur, Roboamo successore regni relicto 318. quo tempore edificauit templum Hierosolymis 834
 Salpadi filiorum hereditatis ius 93
 Saltis regis gesta 832
 Saltus Libani, aula Salomonis 214. 215
 Sameas propheta Hieroboamo minatur 222
 Sameas uir iustus accusat Herodem, et uaticinatur Iudeis mala imminetia 378
 Samarai populus 12
 Samaria que Marcone unde dicta 226
 Samaria ab Hyrcano expugnata solo equatur 353. 354
 Samaria urbs iude Sebaſte 353. 414
 Samariae regionis descriptio. 687. et quid a

Iudea discrepet 687. 688
 Samaritae qui ante Chutthaei 259. 287
 Samaritarum odium in Iudeos 288. accusantur apud Darium 289
 Samaritae Iudeos infestant 315. Iudeos se esse negant felioiter 322
 Samaritarum dissidium cum Iudeis propter templum 339
 Samaritanorum facinus in festo Azymorum 481
 Samaritanorum seditio 485
 Samaritanorum et Iudeorum dissidium 538
 Samosata capitur 606
 Samosata ciuitatis situs 815
 Sampsigeramus Emescenorum rex 529
 Sampson quid significet, et quomodo natus 128. conubium et gesta eius 128. 129
 Samuelis natiuitas et prophetia 132. consilium de libertate recuperanda 135
 Samuel senio grauatus filijs reip. administrationem concedit 136
 Samuel propheta Saulum inungit regem 138. ostento indicat Hebraeis deum iratum propter regem petatum 141
 Saulum docet Amalecitarum internecionem 144. eidem regni amissionem nuntiatur 146. Dauidem ungit regem 147. moritur. 158. ab inferis reuocatur per uentriloquam 161
 Sanaballetes Darij praefectus dat filiam suam Nitaso uxorem Manassi fratri Iad di pont. 301. deficit a Dario, Manassi templum et sacerdotium confert, moriturque 302
 Sanctum, que tabernaculi pars 65
 Sanctum sanctorum ibidem
 Sangarus princeps Hebraeorum 120
 Sanguinis esus interdicitur 9. 74
 Sapha, loci nomen 303
 Saphanus scriba 263. 264
 Saphora oppidum 372
 Sapientes qui Iudeis 548
 Sappho uicus 643
 Sara Aranis filia 12
 Sara Abrahamo marito famulam adducit proliis procreanda gratia 15. nuntiatur ei partus sterili 16. expellit Agarem cum puero 18. moritur 19
 Sarabazanes 287. 288
 Saramalla Syrus Phasaelo infidias indicat 600
 Sarepta oppidum 227
 Sareptane uidua fiducia 227. 228
 Sardonyches XII. cum uestitu pont. 71 quibus inscripta sunt nomina filiorum Iacobi, in Essene 67. que uirtus eis insit et quando cessarit 71
 Sarmate Istrum transgressi praesidium Romanum et Fontem Agrippa interficiunt 808. proximas regiones totas peruasant ibidem
 Satum quantum capiat 243
 Saturninus legatus 625. 626
 Saturninus Syriae praefes 444. eius sententia in filios Herodis 450
 Saulus asinas patris querens a Samuele rex constituitur 137. 138. 140. quam decora fuerit statua 139. uincti Ammonitas 140. Palaestinos superat, et aram extruit 143. quot liberos habuerit 144. Amalecitas delet, et regi parcens peccat 145. 146. regno exulatur 146. numine priuatur et fit demoniacus 147. commouetur contra Dauidem 149. insidiatur uite ipsius 150 151. Dauidi reconciliatur 158. consilium uentriloquam 161. fortitudo eius 162. cadit una cum suis filijs in praelio 164. 165. ipsius progenies datur ad supplicium Gabaonitis 191. eius uiolentia 545
 Scaurus Hyrcanum in societatem recipit et obsidione liberat 367. cum Areta foedus init 371. in Syria praefes missus 589. pecunijs corrumpitur 589 Aretam mulctat 591
 Scena, locus 27
 Scipio Alexandrum Aristobuli percutit securi 374
 Scopas dux Ptolemai Epiphanis 313
 Scopi loci descriptio 751
 Scythae populus 10. a Graecis qui Pontum nauigant cogniti 831. Anacharsim a Graecia redeuntem quare interfecerint 868
 Scythopolis ciuitas 112
 Scythopolis ciuitas Decapoleos maxima 708
 Scythopolitarum immanitas 550
 Scythopolitae Iudeorum tredecim milia perfidiose interficiunt 673
 Scythopolitarum clades enarrata 822
 Sebas fil. Ili, unus fortium Dauidis 192
 Sebaſte conditur 613. olim dicta Samaria 353. 414. 417. expugnata et diruta 583
 Sebaſteni, equitum ala sub Cumano 655
 Sebaſtenorum contumelia in mortuum Agrippam 530
 Sebaſt. portus 632. a quo sic dictus 459
 Sedecias Ioachimi patruus rex constituitur 67. eruditur ab Hieremia et Ezechiele, sed frustra 268. expugnata urbe capitur cum uxoribus et liberis, crudeliterque tractatur 269. 270. moritur 271
 Sedecias pseudopropheta cornibus ferreis sibi aptatis quid Achabo uaticinatus H h b 2 fit

I N D E X

fit	235	Septimi diei observatio.	590	ministrat	482
Schon rex negato Hebrais transitu, pra-		Septuaginta interpretes legē tantū Iudeo-		Simon Canibara constituitur pont.	526
lio uincitur & occiditur	87	rum in Graecam linguā transtulisse 2.		priuatur eo	527
Seianus Neroni insidians occiditur	492	Septuaginta interpretes legis transferen-		Simon Cyprius, magnus	540
Scir quid significet	21	de causa ad Ptolemeum Philadelphum		Simon Essēus Herodi somnium explicat	478
Selene, alias Cleopatra, Syriae regina Ti-		mittuntur 308. quomodo excepti &		Simon & Ioannes cum socijs in cloacas	
granem offendit	364	tractati	310.311.312	properant	799.800
Selennarus Senacheribi filius patris in-		Serebæus dux Iudeorum Babylonem dedu-		Simon Galileus defensionis arguitur	646
terfector	261	cendorum Hierosolyma	286	proprie sectæ sophista erat ibidem	
Selestinus Iabesi filius Zachariam Hiero-		Serpentis inuidia, & quomodo Euam se-		Simō Gamalielis filius struit insidias Iose-	
boami occidit, et regnū occupat, quod		duxerit 4. multatio	5	pbo 561.562. capitur à Iosep. 570	
trigesima post die amittit interfectus		Serpentes uolucres Aegypti	46	Simon Giore filius Romanos apud Betho-	
254		Serugus Ragai filius	12	ron inuadit 677. Acrabatena topa-	
Seleucia urbs à quo condita & denomi-		Sethon q et Aegyptus denominatus 843		chiam tyrannide opprimit 685. cum	
nata	506	Sethus filius Adami 6. eius filij quales, &		latronibus qui erant Massade, Iudae-	
Seleucus Antiochi Grypi filius patri suc-		quas artes inuenerint ibidem		am populatur ibid. ex Acrabatena to-	
cedens cum patruo Antiocho Cyzice-		Sextus Caesar praefes Syriae 377.378		parchia pulsus est ab Anano pontifice	
no belligatur cumq; necat 360. uin-		595. interficitur à Caelio Basso 381		739. eius gesta ibid. & 740.741	
citur ab Antiocho Pio, & in Cilicia		Sextus Cerealis quinta legionis praeposi-		742.743.748.749.757.761	
cum amicis concrematur	360	tus	792	762.771.772.774.777.783	
Seleucus Asia rex opes Iudeorū sacerdo-		Sica qualis gladius, & Sicarij unde dicti		797.798.799.800.803.805	
tio auxit	873	543. eorum impia facinora	544	Simon Herodis seruus regnum affectans	
Seleucus Babylonem mortuo Alexandro		Sicarij Hierosolymis palam latrocinatur		obtruncatur	473.642
occupat	304	657. eorum fraus ibidem		Simon Iustus pontifex 307.315.319	
Seleucus Nicanor quos honores & bene-		Sicariorum in Massada crudelitas	734	eius filij tres, omnes pontifices	320
ficia Iudeis exhibuerit	312	Sicella loci nomen 159. donatur Dauidi		Simon Matthes Matthiae fil. 322. stren-	
Seleucus Soter Antiochi magni fil.	319	à Saulo 160. diripitur & incenditur		nue iuuat fratrem Ionatham 335.336	
Semechonitis lacus descriptio	713	ab Amalecitis	183	Simon Matthiae Ioannis filius praeficitur	
Semeis conuiciatur Dauidi 183. eidē gra-		Sicima urbs	27	exercitui, mittitur auxilio Galileis &	
tulatur uictoriam & regnum	188	Sicima caput Samaritarum	303	hostes uincit	327
occiditur	201	Sicime capte & solo equate	125	Simon quidam Essenus Archelai somnio-	
Senaar campus	9.10	Sicimitarum exitium	ibidem	rum interpres	646
Senacheribus Assyriorum rex Hierosoly-		Sicimitis parcat Saulus	145	Simonis filij Cathle oratio ad pontifices	
ma & Ezechiam eorum regem oppu-		Sicimite quid petierint ab Alexandro Ma-		728	
gnat 259.260. re infecta domum se		gno	304	Simonis Sauli filij & totius familiae suae fa-	
recipit 260. à filiis senioribus occidi-		Siclus numus qualis	69	tum miserabile	673
tur	261	Sideralis scientiae quis inuentor	6	Simonis uicus	556
Senacherib rex Assyr. quō fugatus	769	Sidonius, & Sidon urbs	11	Sina mons	48.61
Senatus contra Claudium in Capitolium		Sidonij materiem praestant Iudeis ad tem-		Sinaeus mons	229
conuenit	653	pli adificium	286	Sinei populus	12
Senatus Romani et plebis dissidium	522	Signi dandi auctoritas penes quos Romae		Sis, nomen cliui, & quid significet	237
Senis cuiusdam magnanimitas	393	519		Sisa Dauidis fit scriba	175
Senis cuiusdam seueritas	605	Sila militibus Agrippae praeficitur	526	Sisines Syriae ac Phoenices praefect.	281
Senius Gallus Syriae praefes	551	offendit Agrippā 527. occiditur 530		conatur templi adificiū inhibere	282
Cn. Sentij Saturnini oratio	517	Sila Tiberiensium dux	554.567	Sobacchis Chettheus strenue pugnas con-	
Sephoris urbs Galilaeae	473.564.571	Silas Iosepho de insidijs & perfidia Ioan-		tra gigantes uictoriam reportat	191
capta incendio absumitur	474.643	nis Giscaleni scribit	683	Socratis mors & mortis causa	868
Sepphoris cum tribus alijs ciuitatibus à Io-		Silo dux Rom. exercitus 390.603. cor-		Sodomitarum felicitas, reges & prelia	
sepho deficiunt & recuperantur	683	ruptus deprehenditur	391.604	cum Assyrijs 14. excidium ipsorū 16	
Sepphoris ciuitas Galilaeae maxima	687	Silus urbs	111	Sodomitica terra descriptio	738
Sepphorite à seditionis molestantur	551	Simconis natiuitas 25. uindex ingenium,		Sogana Arabum uicus	566
Sepphoritarum fides erga Romanos, bel-		filij sex	41	Sogane & Seleucia rebellant	713
lumi mouent suo malo	573	Simconi quae terrae portio cesserit	112	earum situs	ibidem
Sepphorite à Iosephi militibus spoliatur,		Simconitidis tribus facta post Iesum mor-		Sohemus Itureus Herodis mandata uxo-	
preda q; redditur	684	tuum	115	ri eius aperit 411. interficitur	413
Sepphorite Ptolemaidē ad Vespasianum		Simonis Asamonei filij gesta	582	Sohemus rex Emese contra Antiochū 815	
pacati ueniunt	687	Simon Boethi filius pontifex constituitur		Solomona mater nobilis septē puerorum	
Septimus annus	583	419. priuatur sacerdotio	458	877. eius animosa oratio ad Iacobum	
Septimi anni remissio	75	Simon Camithi annum pontificatū ad-		filium	

IN IOSEPHVM.

filiu natu minimum 882
 Solomone matris Macchabæorum laudes
 883. 884. 885. 886. eius immania
 supplicia & insignis toler. 885. 886
 Solyma quæ Hierosolyma 15. 171
 Somnia cur deus immittat 34
 Sophaces unde dicti 20
 Sophira regio 214
 Sophiste concitant tumultum 635
 Sosius provinciâ cum exercitu ab Antio-
 nio accipit 394. Antigonus suppli-
 cem factum irridet & uinctum custo-
 dit 396. Hierosolymis discedit 397
 quomodo se gesserit in expugnandis
 Hierosolymis 603. 609
 Spadones abominandos 102
 Spasini castrum 532. 533
 Speluncæ Galilæe quomodo expugnate
 ab Herode 392. 393
 Speluncæ latronum quales fuerint 605
 Stola pontificia quando fuerit deprompta
 & à quibus custodita 424. 425
 Stratonis turris, postea Cesaria 417
 524. 542. 591. edificatur 419
 Stratopedum munimentu incensum 671
 Subditi quomodo contineantur in officio
 419 420
 Supplicandi mos apud Syros 233
 Susa scribis præficitur 190
 Susacus Aegyptioru rex Hierosolyma spo-
 liat 174. contra Roboam ducit exer-
 citum 221. Hierosolymam in deditio-
 nem accipit templuq; spoliat ac thesau-
 ros Solomonis aufert 222. & quomo-
 do imbelles notauerit ibid.
 Syllaus ambito Salomes connubio frustra-
 tur 440. 441. latronibus Tracho-
 nitis auxiliatur, & creditur pecuniam
 Herodi reddere non uult 444. 445
 desert Cesari Herodem 445. accusa-
 tur apud eundem per Nicolaum, & dam-
 natur capitis 448. 449. iterum ac-
 cusatur 456
 Syllaus procurator Obodæ 621. 625
 Syene puteus 22
 Syria subditur Davidis imperio 174. lu-
 deos apud se habitantes occidit 822
 Syrius Mesopotamie rex uincitur 176
 Syri populus 12. Iudeorum ciuitates ua-
 stant 672
 Syrorum cedes 676
 Syrorum cum Grecis dissidium & recon-
 ciliatio 506. 507
 Syrorum cum Iudeis dissidium 542
 Syrorum uici & ciuitates enumeratæ quæ
 à Iudeis uastabantur 672
 Syrorum auaritia & crudelitas 778
 Sysares dux labini exercitus quomodo oc-
 cisus 121

T
 Tabernaculi uasoru descrip. 65. 66
 Tabernaculi institutio & constructio 63
 64. eius interpretatio 64. 68. illu-
 stratio 69
 Tabernaculo dedicato quæ dona principes
 singuli contulerint 71
 Tabernaculi perfectionis modus 76
 Tabernaculorum festiuitas 73
 Talentum quot minas contineat 66
 Tanis Aegypti urbs 14
 Tarichearum situs 709
 Tarichearum incolæ quingenti & sex mi-
 lia ceciderunt 712
 Teglabphassar Assyriorum rex quomo-
 do Israelitas traxerit 254. auxilia-
 tur Achazæ contra Syros 256
 Tēpestatis horrende descriptio 728. 729
 Templum in Garizin constructum 302
 304 305
 Templum Chuthæorum in Garizin quan-
 do desolatum 352
 Templi structura apparatus 204. 205
 exordium & tota cum uasis descriptio
 205. 206. 207. 208. templo abso-
 luto infertur arca 208
 Templum Solomonis spoliatum & con-
 crematum quando 270
 Templum Hieros. instauratur 286. 287
 288. spoliatur et prophanatur ab An-
 tiocho 321. restituitur & repurgatur
 à Iuda Macchabæo 326
 Templi Hierosolymitani descriptio 758
 759. 760
 Templi incensi fatalis dies 792. 793
 794. causa & principium 793. tem-
 pus a prima cōstructione per Solomo-
 nem usq; ad excidium 794
 Templi Hierosolymis cōstructio & sacro-
 rum ratio exposita 856. 857. Ianua-
 rum descriptio 857
 Tephthei Garsensis facinus 774
 Terebinthi circa Chebron miraculosa an-
 tiquitas 741
 Terentius Rufus rector militiæ à Tito re-
 lictus 805
 Terminos terræ non mouendos 97
 Terra uera, qualis 3
 Terræmotus ingens in Iudæa 406. 610
 Terre Oniæ 594
 Testes qui sint, qui minus 97
 Testis falsi poena ibidem
 Thadamora urbs 213
 Theno Amathenorū rex cum Dauide a-
 micitiā inuit 174. 175
 Thamanus occiditur 226
 Thamara Davidis filia, Abesalomi ger-
 mana 171. stupratur à fratre Amno-
 ne 179

Thanna & Thamnite 128
 Thanna oppidum 115. toparchia 736
 Tharbis Aethiopum regis filia Moysi nu-
 bit 47
 Tharrus Nachori fil. Abrahami pater 12
 migrat Carras ibidem. moritur 13
 Tharsices Aethiopum rex 260
 Tharsus, Tharsenses 11
 Tharsus Ciliciæ urbs ibid.
 Thaumastus Caij seruus 495. oblata A-
 grippæ aque quæ gratiā accepit 493
 Theatri Rom. descriptio 513
 Thebethus, mensis 291
 Thecoa uicus 576. 740
 Thella uicus 687
 Themosis regis gesta 833
 Theodestes poeta cur glaucomate infesta-
 tus 312
 Theodorus Zenonis filius impedimenta
 Iannei diripit 359
 Theodori contra Alexandrum Hyrcani
 gesta 585
 Theodosius orator supplicio addit. 339
 Theodosius Græcus non obiter Iudeorum
 mentionem facit 841
 Theophilus Anani sit pontifex 488
 submouetur pontificatu 526
 Theophilus Græcus Iudeorum mentio-
 nem facit 841
 Theophrastus Iudeoru & Tyriorum me-
 minit 838
 Theopompus Atheniensium nobilitatem
 fodare tentauit 842
 Theopompus cur mente motus 312
 Thermusa Phraatis ancilla, & uxor ma-
 la 482
 Thermutis, regis filia Moysen educat 45
 adoptat eum ibid.
 Theudas prestigiator seducit Iudeorum
 uulgu 537
 Theudio Antipatri auunculus 630
 Theudio Doridis frater 458
 Thiras, & Thires populus 10
 Thobelus & eius inuenta 6
 Thobelus, Thobeli populus 10
 Thobie filij Antiocho Epiphani autores
 urbis Hierosolymorum expugnando-
 rum 581
 Tholomeus latronum princeps plectitur
 531
 Thraces populus 10
 Thraces asperrimos Rom. subditos 665
 Thraces propter uicinitatem Græcis co-
 gniti 831
 Thucydides in multis tanquam fallax ac-
 cusatur 828
 Thuri, mensis 208
 Thygrammes, Thygrammai 11
 Tiberias urbs 571. à quo condita & no-
 minata Hbb 3

INDEX

minata 482
Tiberiadis seditio & secte tres 551
Tiberias iterum rebellavit Iosepho, & iterum recuperatur 684
Tiberienses Vespasiano se dedunt 708
Tiberiensis lacus Alphatiti natura contrarius 737
Tiberiensem defectio quomodo prohibita 560
Tiberiisib. spoliatis praeda redditur 684
Tiberius Alexander Iudaeae praeficitur, ac Iudae Galilaei filios crucifigit 537
Tiberius Alexander à Claudio procurator missus 654. praecipuus exercitus restor apud Titum 750. 792
Tib. Claudius. uide Claudius
Tiberius Drusi filius, Tiberij Neronis nepos, occiditur 495
Tiberius Nero Caesar constituitur 482
Isticos & Iden supplicio afficit 485
pellit regno Artabanum 486. cū restituito in regnum init fecidus 487
quantus fuerit cunctator 491. 492
morbo correptus designat successorem 494. 495. mathematicorum studio siss. 495 moritur ibidem
Tiberij imperium quanto tempore steterit 651
Tigranes Armeniorum rex quid gesserit 364
Tigris fluvius 4
Timagenes Graecus rerum Iudaicarum scriptor 855
Timaeus rex Aegypti 832
Timidius deserti Popediam Caio 509
Timotheus Ammanita pugnat contra Iudae Macchabeum saepeq. vincitur 327
Tirathaba uicus 485
Tiridates Armeniae rex 536
Tiro, ueteranus miles Herodem honeste monens occiditur 626
Titus Frigius quintadecimae legionis praepositus 792
Titus imperator semper miseratus Iudeos 579. cum exercitu Ptolemaidē peruenit 688. ob famam patris uulnerati perturbatur, & perturbatione iterum liberatur 698
Titus Vespasiani filius Iapham expugnat 701. Iotapam capit 702. itē Gischalā 719. Taricheas excindit 711. Galamalam ingreditur. Ioannem Leui persequitur 719. proficiscitur ab Alexandria Caesaream 747. 748. eius expeditio contra Hierosolyma & exploratio urbis 750. obsidet urbem acriter 751. 752. 753. 754. 762. 763. 764. fortitudo eius & prudentia cum misericordia 765. 766. 771. 772

miros urbis oppugnat & expugnat 766. 767. captiuus manus amputat 773. pugnat fortiter 774. periclitatur 775. eius gesta & uirtutes 775. 776. 778. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 791. 792. 793. 794. 797. 798. 799. 800. 802. 803. 804. 805. 807. 809. 819
Titus Syriae praefes reconciliatur Archelao 444
Toparchie Iudaeae ordine enumeratae 688
Tormetorum bellicorum uis mirabilis descriptio 698
Trabs ex solido auro in templo Hierosolymitano 373
Trachonitae bis deficientes ab Herode, rediguntur sub imperium 435. 444
Trachonitis regio 12
Trachonitidis latrocinia & quomodo ab Herode sublata 420. 421
Traianus decimae legionis rector contra Iapham ciuitatem à Vespasiano missus 700. Tiberiadem missus ut ciuium animos experiretur 708. ad Titum Taricheas missus 710. cunctis trans Iordanem deuictis se Vespasiano iungit. 737
Trebellius Maximus 518
Trogoditarum scemina grecum curam gerunt 48
Troianarum rerum notatio 828
Tryphonis furra dictum in Hyrcanum 318
Trypho tonsor garrulitatis poenas luit 451 626
Tymius Cyprius 489
Tyrannidis natura 517. 518
Tyrannus, Herodis stipator falso accusatur 447. 624
Tyrannus & Priscus praefecti castrorum cum pluribus equitum magistris à Floro pecunia corrupti 677
Tyridates rex Armeniae ferme in acie ab Alanis captus effugit 816
Tyriorum in re nauali peritia, & pugna contra Assyrios 258
Tyrii Iudeos apud se habitantes partim uiuos custodie tradunt, partim trucidant 674
Tyriorum publica litterae & historiae 834
Tyronis libertas in loquendo quanto ipsi malo fuerit 451
Tyrrus, edificium Hyrcani filij Iosephi 320
Tyrrus quando condita 205

V

Valerianus Decadarchus Tiberiadem missus à Vespasiano ut populum conciliaret 708
Valerius Asiaticus 514. 523. eius ge-

nerosum dictum 517
Valerius Gratus Iudaeae praeficitur 482
Vardanes Artabani filius Parthorum rex bellum Izate indicit occiditurq. 535
Varus Syriae praefes 632. 639. 640
quid gesserit in Iudaea 643
Varus Agrippae iunioris regiae praefectus eiusq. malitia 552
Vari procuratoris Agrippae perfidia & crudelitas in legatos Bataneorum 674
Vaste regina uxor Artaxerxis 293. incidit in regis indignationem & repudiatur 293. 294
Velum tabernaculi & templi 65
Veneficiorum poena 101
Ventidius dux Rom. quomodo se gesserit in bello contra Antigonom 390. 393 603. 606
Ventriloquorum uaticinia qualia 161
Veranius trib. plebis 522
Veritatis potentia omnium summa 284
Vespasiani et Titi erga Iudeos animi qualis 312. 313
Vespasianus cum Agrippa in Iudeam uenit 575. 576
Vespasiani imperatoris laudes, & expeditio in Syriam 685. 686. Saphoritis auxiliatur 688. gesta eius in Iudaea passim habetur 691. 692. usq. 698 & 703. 706. 707. 708. 709 711. 712. usq. 720. & 732. 733 usq. 739. & 742. usq. 747. 770 796. 807. 808. 810. 811. 814. 815. 819
Vespera, quae dici pars 3
Victime salutes 71
Victime sint integrae 75
Vicus in Galilea minimus, supra quindacim milia colonorum habet 687
Vindex cum optimatibus Galliae à Nerone deficit 736
Viri potentia 283
Vir statua sex cubitorum, & senis digitis in manibus & pedibus 291
Vite humane terminus 7. 12
Vitellius Syriae praefes Iudeis impetrat rursus stola pontificiae custodiā 424
485. beneficium est in Iudeos 486
adigit Iudeos in fidē C. Caligulae 488
exiit prouincia 498
Vitellij pugna circa Capitolium 739
747. mors ibid.
Vitellij uictoria apud Bebricum contra Othonem 741
Vitellius cum exercitu ex Germania Romanam proficiscitur 742. 943
Vitellius Cecinnum cū magna manu Antonio Primo obuiam mittit 746. eius exercitus totus deletus ibid. 747
Viri

IN IOSEPHVM

Vitri apud Memnonis sepulchrū natura
miraculosa 652

Volumnius, Syriae praeses 444. eius sen
tentia in Herodis filios 450. 625

Vologesus Parthorum rex 535. 536
537. Tito auream coronam mittit ob
deuictos Iudeos 809

Vonones Parthorum regnum cōsequitur
483. amittit ibid.

Vna dies, pro prima dies 3

Vra Chaldaeorum, urbs 12

Vrie uirtus, et quomodo à Dauide pericu
lis fuerit obiectus ut occideretur 177

Urbe quis primus condiderit, et iusti
tuerit 5. 6

Vses Damasci conditor 12

Vxores plures permittere Iudeorum le
ges 454

Vxores quando, et quales ducende 99

X Aloth uicus 687

Xanthicus mensis 7. 52. 73

Xerxes Darij filius paterni regni heres.
in Iudeos beneficis quicquid petierūt
Esdras et Nehemias gentis suae nomine
concedit 289. 290. 291. 292. 293
ei mortuo succedit filius Artaxerxes
293

Z

Z Abadis magistratus 236

Zabelus dynasta 342

Zabulon natiuitas 25 filij 41

Zabulon ciuitas Galilae à Cestio direpta
et incensa 675. 676

Zabulonitarum fors 112

Zacharias Hieroboami filius patri in re
gnum succedit 253. sexto regni men
se occiditur 254

Zacharias Ioadi pont. filius in ipso tem
plo lapidibus obruitur 250. 731

Zacharias propheta 287. 288

Zacharias supremus Israelitarum dux A
miam Achaze filium superatum truci
dat 255

Zamares Elanum regem cum uniuersa fa
milia tollit, et se regem constituit,
quo regno septem diebus potitus sei
psum exiit 226

Zamaris Babylonij gesta et posteritas
454 455

Zambrias alienigenae se miscens et Moy
si obloquens occiditur à Phinee 91. 92

Zareus Aethiopum rex Afano bellum in
ferens uincitur 225

Zaraza Amanis uxor mali consilij mari
to autor 297

Zebis dux captus 123

Zelote cum Idumaeis plebē mactant 730

Zelote insidijs uxore Simonis Giorae ra
piunt 741. metu percussi eam remit
tunt ibid.

Zelotarum dominatio, causa excidij Hie
rosolymitani 748

Zelotarum scelerata facta repetita 817

eorum immunia supplicia ibidem

Zenon Cotyla Philadelphensium tyrannus
351. 583

Zenodorus Trachonitarum praefectus, la
trociniorum fotor, ditone priuatur
420. 421. 613. moritur 422

Zibus rex occisus 125

Zipheni Dauidem Saulo prodere conan
tur 156. 157

Zona pontificis qualis 67

Zoor rusculum 17

Zopyrion Graecus non obiter Iudeorum
mentionem facit 841

Zorobabel soluta questione Darium uoti
commonefacit 284. reducit Hieroso
lyma dimissos à Dario Iudeos cisq; pa
trocinatur 285. 286. 289
principes Iudeorum captiuorum 281
283 286

FINIS.

BASILEAE, PER HIER. FROBENIVM ET NIC.
EPISCOPIVM, MENSE MARTIO
ANNO M D LIII

